

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ

ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา

CHARACTERISTICS OF GRADUATED IN BUSINESS ADMINISTRATION

DIPLOMA NEEDED BY THE ENTERPRISES IN

CHACHOENGSARO PROVINCE

นางสาวบุญเจือ ช่างต่อ

MISS BOONJUA CHANGTOR

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

เลขหมู่.....สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เลขทะเบียน.....28898

พ.ศ. 2540

วัน, เดือน, ปี 10 พ.ย. 2540

ISBN 974-622-005-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**CHARACTERISTICS OF GRADUATED IN BUSINESS ADMINISTRATION
DIPLOMA NEEDED BY THE ENTERPRISES IN
CHACHOENGSARO PROVINCE**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

1997

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ในระบบอิเล็กทรอนิกส์เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ISBN 974-622-005-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์	คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชา บริหารธุรกิจตามความต้องการของ ของสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา
นักศึกษา	นางสาวบุญเจือ ช่างต่อ
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	ผศ. ดร.สมพร ไชยะ
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร.จริยา ทัพพะกุล ณ อุษรยา
ระดับการศึกษา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
ภาควิชา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ.	2540

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ
ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการ และเพื่อเปรียบ
เทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้อง
การของสถานประกอบการ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สถานประกอบการ จำนวน 155 แห่ง จากโรงงาน
อุตสาหกรรม จำนวน 685 แห่ง โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม จาก 9 ประเภท คือ กลุ่มที่ 1 ได้แก่
อุตสาหกรรมการเกษตร อาหารและเครื่องดื่ม และอุตสาหกรรมบริการ กลุ่มที่ 2 ได้แก่
อุตสาหกรรมก่อสร้าง ไม้แปรรูป โลหะและโลหะ และกลุ่มที่ 3 ได้แก่ อุตสาหกรรมสิ่งทอ
และเครื่องนุ่งห่ม เคมีและพลาสติก และอุตสาหกรรมอื่น ๆ ซึ่งประกอบด้วยเจ้าของกิจการ
จำนวน 33 คน ผู้จัดการฝ่ายบุคคล จำนวน 125 คน และหัวหน้าแผนก จำนวน 149 คน รวม
กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 310 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามประมาณค่า สอบถามเกี่ยวกับความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer Plus (SPSS/PC⁺)

ผลการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 4 ด้าน ปรากฏว่าสถานประกอบการทั้ง 3 กลุ่ม มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 4 ด้าน อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก คือ ลำดับที่ 1 คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ลำดับที่ 2 คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม ลำดับที่ 3 คุณลักษณะด้านวิชาชีพ และลำดับที่ 4 คุณลักษณะด้านวิชาการ

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์รายชื่อในแต่ละด้านปรากฏผลการวิจัยดังนี้

ด้านวิชาการ พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษามากเป็นอันดับหนึ่ง คือ สามารถนำความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และคุณลักษณะที่ต้องการอันดับสุดท้าย ได้แก่ มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศนอกเหนือจากภาษาอังกฤษ

ด้านวิชาชีพพบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษามากเป็นอันดับหนึ่ง คือ มีความรู้และทักษะวิชาชีพในสาขาอาชีพของตน และคุณลักษณะที่ต้องการอันดับสุดท้าย ได้แก่ มีทักษะในการผลิตทางธุรกิจอุตสาหกรรม

ด้านบุคลิกภาพ พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษามากเป็นอันดับหนึ่ง คือ สามารถรักษาชื่อเสียงและความลับของสถานประกอบการ และคุณลักษณะที่ต้องการอันดับสุดท้าย ได้แก่ เป็นผู้เสนอแนวความคิดที่เป็นประโยชน์ต่องาน

ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษามากเป็นอันดับหนึ่ง คือ ความซื่อสัตย์สุจริต และอันดับสุดท้าย ได้แก่ มุ่งมั่นอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี และสิ่งแวดล้อมในหน่วยงาน และสังคม

การเปรียบเทียบเกี่ยวกับความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาทั้ง 4 ด้าน
ของสถานประกอบการ ในจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ประเภทอุตสาหกรรมต่างกัน มีความต้อง
การคุณลักษณะผู้สำเร็จอาชีวศึกษาโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ
สมมติฐานที่ตั้งไว้

Thesis Title	Characteristics of Graduates in Business Administration Diploma Needed by the Enterprises In Chachoengsao Province
Student	Miss Boonjua Changtoe
Thesis Advisor	Assist.Prof. Dr.Somporn Chaiya
Thesis Co-Advisors	Dr.Jariya Tappkun na Ayuthaya
Level of Study	Master of Industrial Education in Vocational Administration
Department	Industrial Education, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang
Year	1997

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the characteristics of graduate in business administration diploma needed by the enterprises in Chachoengsao Province and to compare the requirements of the enterprises categories by type of industry.

The research samples consisted of enterprise private of 155 companies from 685 and divided in to three groups: nine types; firstly agriculture, foods and beverage, and service industrial, secondly construction and lumber, metal and non-metal industrial; and thirdly textile and clothing industrial chemical industry, plastic and other industries. There were 33 owners; 128 managers and 149 supervisor, the total of 310 samples subject.

The research instrument used in this study was a rating scale questionnaire which inquired the needed of higher vocational certificate graduates in four aspects namely academic, vocation, personality, vertue and morality.

Statistics used to analyse the data were percentage, arithmetic mean (\bar{x}) standard deviation (S.D.) and the programmed computer SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Sciences/personal computer plus) was employed

The research finding concerning the needed of desirable characteristics of the higher vocational certificate graduates in all four aspects revealed that all three groups the enterprises needed the desirable characteristic of the graduates in all four aspects with agreement at high level and when they were categorized on the bases of four aspects of needs; it personality , morality and virtue , vocation , and academic respectively.

But when sorting out the aspects into each side , it was found that :

Academically , it was found that the most desirable characteristics of the higher vocational certificate graduates was the ability to apply knowledge into practice , the least was the knowledge and skills of other foreign languages besides English.

In vocational characteristics , it was found that the enterprises needs the desirable characteristics of the higher vocational certificate graduates the most was to acquire knowledge and skills in their field of studies the most. The least was to have skills to produce industrial business.

In personality , it was found that the enterprises needs the desirable characteristics of the higher vocational certificate graduates the most was the ability to keep honour and top-secret of enterprises. The least was to give advice or show thinking as used for office.

In morality and virtue , needed the graduates to be honest and royal were the most. The least was intend to reserve custom and environment in office and society.

In comparison with the needs of the graduates in all four aspects of the enterprises in Chachoengsao Province , it was found that the different types of industry needed the desirable characteristics of the higher vocational certificate graduates in all four aspects were in significant which did not correspond to the hypothesis stated.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี ทั้งนี้เพราะได้รับความกรุณาและความอนุเคราะห์ อย่างดียิ่ง จาก ผศ.ดร. สมพร ไชยะ ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร.จริยา ทัพพะกุล ณ อยุรยา ผู้ควบคุม วิทยาร่วม ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยเหลือ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนให้ กำลังใจ และติดตามความก้าวหน้าในระหว่างดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด จน วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา ความเสียสละและความปรารถนาดี ของท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ไพรัตน์ พิคน้อย อาจารย์อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย และ ผศ.ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์ ที่ได้กรุณาแนะนำแนวทางและให้คำแนะนำ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จตามเป้าหมายทุกประการ

ขอขอบคุณเจ้าของกิจการ ผู้จัดการฝ่ายบุคคล และหัวหน้าผู้ควบคุมงาน จากสถาน ประกอบการในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม เพื่อการวิจัยรวมทั้ง ผู้บังคับบัญชาที่ให้ความสนับสนุนและให้โอกาสในการศึกษาวิจัย

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยอุตสาหกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา คุณไกรรัฐ พัฒนาเพ็ญ ที่ได้ให้ความ อนุเคราะห์เอกสาร เกี่ยวกับสถานประกอบการในจังหวัดฉะเชิงเทรา พร้อมทั้งให้คำแนะนำ คำปรึกษาเกี่ยวกับหมวดอุตสาหกรรมต่าง ๆ เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขเครื่องมือในการทำวิจัย ตลอดจน ผู้จัดการธนาคารกรุงไทย สาขาฉะเชิงเทรา ผู้จัดการธนาคารกสิกรไทย สาขาฉะเชิงเทรา ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ และผู้จัดการสถานประกอบการต่าง ๆ ที่ให้ความ ร่วมมือในการทดสอบเครื่องมือ เพื่อการวิจัย

คุณความดีของวิทยานิพนธ์นี้ ขอมอบให้แก่คุณแม่พ่อ-แม่ ที่ได้อบรมสั่งสอน เป็นกำลังใจและ ให้ความช่วยเหลือทั้งกำลังกายและทุนทรัพย์ จากการศึกษาวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี อีกทั้งครู- อาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ให้คำแนะนำด้วยความเมตตาผู้วิจัยมาโดยตลอด

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนจาก บัณฑิตวิทยาลัยสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

บุญเจือ ช่างต่อ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	IV
กิตติกรรมประกาศ	VI
สารบัญ.....	VII
สารบัญตาราง.....	IX
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
ตัวแปรที่จะศึกษา.....	9
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	12
2. ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
ความหมายของการอาชีวศึกษา.....	12
การพัฒนาอาชีวศึกษาในระยะแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 1-8 (2540 - 2544).....	14
การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาของกรมอาชีวศึกษา.....	19
หลักสูตรและความหมายของหลักสูตร.....	22
คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษา.....	24
คุณลักษณะด้านวิชาการ.....	27
คุณลักษณะด้านวิชาชีพ.....	30

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ.....	36
คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม.....	41
ประเภทของสถานประกอบการในจังหวัดฉะเชิงเทรา.....	46
บทบาทของสถานประกอบการต่อการจัดการอาชีวศึกษา.....	47
คุณลักษณะตามความคาดหวังของผู้ประกอบการ.....	54
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	57
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	57
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	59
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
5. สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	84
ผลการวิจัย.....	86
อภิปรายผล.....	90
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	100
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	101
บรรณานุกรม.....	103
ภาคผนวก.....	110
ภาคผนวก ก.....	117
ภาคผนวก ข.....	126
ประวัติผู้เขียน.....	136

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงจำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถานภาพประกอบการ.....	64
2. แสดงค่าความถี่และคำร้อยละของหมวดอุตสาหกรรม ใน 9 ประเภท.....	66
3. แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของ สถานประกอบการ เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ด้านวิชาการ.....	67
4. แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของ สถานประกอบการ เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ด้านวิชาชีพ.....	69
5. แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของ สถานประกอบการ เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ด้านบุคลิกภาพ	71
6. แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของ สถานประกอบการ เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ด้านคุณธรรม จริยธรรม.....	73
7. แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของ สถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. โดยรวม 4 ด้าน ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา.....	75
8. แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสถานประกอบการ เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. โดยจำแนกตามหมวดอุตสาหกรรม 3 กลุ่ม.....	76
9. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ต่อคุณลักษณะด้านวิชาการของสถานประกอบการ โดยจำแนกตาม หมวดอุตสาหกรรม.....	77

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
10. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ต่อคุณลักษณะด้านวิชาชีพของสถานประกอบการ โดยจำแนกตาม หมวดอุตสาหกรรม.....	78
11. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ต่อคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของสถานประกอบการ โดยจำแนกตาม หมวดอุตสาหกรรม.....	79
12. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ต่อคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมของสถานประกอบการ โดยจำแนก ตามหมวดอุตสาหกรรม.....	80
13. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ต่อคุณลักษณะโดยรวมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรมของสถานประกอบการ โดยจำแนกตาม หมวดอุตสาหกรรม.....	81
14. แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จ อาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาการธุรกิจ โดยเรียงลำดับความถี่จาก มากไปหาน้อย.....	82

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กำลังคนที่มีคุณภาพมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ เพราะคนเป็นผู้สร้างสรรค์สิ่งทั้งมวล ที่นำมาซึ่งความเจริญในโลกนี้ แต่การที่จะผลิตกำลังคน ให้มีคุณภาพได้นั้นไม่ใช่เป็นเรื่องที่กระทำกันได้ง่าย แต่ละประเทศจะต้องมีสถาบันทางสังคมที่จะต้องคอยดูแลเอาใจใส่ ให้ความรู้ ให้การศึกษาแก่เยาวชนของตน

· สถาบันการศึกษานับว่าเป็นสถาบันหลักทางสังคมที่มีหน้าที่ต้องการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพโดยตรงโดยใช้การศึกษาเป็นสื่อกลางในการพัฒนา เพื่อที่จะให้ผู้ที่เข้ามาศึกษาได้จบออกไปอย่างผู้มีความรู้ ความสามารถ และจะนำไปสู่การพัฒนา ทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรมและอื่น ๆ ในโอกาสต่อไปดังกล่าว ที่ว่า “ประสิทธิภาพของกำลังคนนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา” (ปิ่น มาลากุล, 2518:32)

การศึกษาในปัจจุบันนอกจากเราจะผลิตกำลังคน ที่มีความรู้ความสามารถแล้วเราต้องคำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงานเป็นสิ่งสำคัญด้วย เพราะตลาดแรงงานมีความผันแปรไปตามระบบ การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ และสังคมไทย (จิระ หงส์ถาวรกรม, 2532 : 118) การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เกี่ยวกับการใช้ปัจจัยด้านแรงงานจากภาคเกษตรกรรม ไปสู่ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการการผลิต จะเน้นการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มากขึ้น เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และยังสามารถทดแทนแรงงานจากผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาต่าง ๆ ที่มีจำกัดในตลาดแรงงานอีกด้วย ภาระหน้าที่ในการจัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการ ตลาดแรงงานนั้น กรมอาชีวศึกษานับว่าเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญยิ่ง ดังกล่าวที่ว่าหากพิจารณาในแง่ปริมาณแล้ว จะเห็นว่าประมาณร้อยละ 50 ของกำลังคนที่เข้าสู่ตลาดแรงงานในแต่ละปี เป็นผู้สำเร็จจากสถานศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษา เปรียบเสมือนเป็นแม่บท ของการจัดการศึกษาวิชาชีพที่มีประสบการณ์มานานถึง 49 ปี (พ.ศ.2484 - 2533) (กรมอาชีวศึกษา, 2533:1) ที่เป็นเช่นนี้เพราะ กรมอาชีวศึกษา มีหน้าที่จัดการศึกษาของด้านวิชาชีพโดยตรง โดยเน้นถึงทักษะฝีมือ พร้อมทั้งจะปฏิบัติงานได้ ตลอดจนปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้เป็นที่พอใจแก่นายจ้าง โดยทำการผลิตนักศึกษาใน 5 ประเภทวิชา คือ ช่างอุตสาหกรรม พณิชยกรรม เกษตรกรรม คหกรรม และ ศิลปหัตถกรรม ในระดับที่เทียบเท่าปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี 4 ระดับ ด้วยกัน คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ระดับวิชาชีพชั้นสูง (PROFESSIONAL) คือ นักศึกษาที่จบการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ซึ่งเทียบเท่าปริญญาตรี
2. ระดับกึ่งวิชาชีพชั้นสูง (SEMI - PROFESSIONAL) หรือ ระดับ Technician คือ นักศึกษาที่จบการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ซึ่งทั้งสองหลักสูตรนี้เทียบเท่าอนุปริญญา
3. ระดับแรงงานฝีมือ (SKILLED LABOUR) คือ นักเรียนที่จบการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ซึ่งเทียบเท่ามัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ
4. ระดับแรงงานกึ่งฝีมือ (SEMI - SKILLED LABOUR) คือ นักศึกษาที่จบการศึกษาหลักสูตร ประกาศนียบัตรช่างฝีมือ (ปชม.) และหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น 225 ชั่วโมง (กรมอาชีวศึกษา, 2535:7)

แต่จากการติดตามผลภาวะปัจจุบันของนักศึกษา ที่จบจากหลักสูตรต่าง ๆ ของกรมอาชีวศึกษาพบว่า นักศึกษาที่จบออกไปมีคุณภาพไม่สนองความต้องการของตลาดแรงงานเท่าที่ควร (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2533:113) กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และความสามารถไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานและการมีงานทำ ทั้งนี้ อาจสืบเนื่องมาจากตลาดแรงงานมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาเทคโนโลยีที่รวดเร็วมาก และมีการแข่งขันกันสูง (กรมอาชีวศึกษา, 2531:66) การพัฒนาเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลาจึงทำให้เกิดอุปสรรคด้านแรงงาน ไม่ว่าจะ เป็นแรงงานบางประเภทที่จะหมดไป หรือการผลิตแรงงานที่ไม่ตรงกับความต้องการเทคโนโลยีใหม่

นอกจากนั้นผู้ประกอบการได้ให้ข้อคิดเห็นว่า ผู้ที่จะสำเร็จการศึกษาด้านอาชีว-อุตสาหกรรม ไม่ว่าจะระดับใด จำเป็นต้องได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมจึงจะเข้าทำงานได้ ซึ่งมีความรู้เพิ่มเติมดังกล่าวจะแตกต่างกันไปตามลักษณะของหน่วยงาน แต่ส่วนใหญ่แล้วเป็นความรู้ ทางด้าน ความรับผิดชอบ ความคิดริเริ่ม และความอดทนในการทำงานซึ่งคุณสมบัติต่าง ๆ เหล่านี้ ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาส่วนใหญ่มีอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ดังนั้นสถานศึกษาจึงควรมีบทบาทในการดำเนินการจัดการศึกษา ให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของสถานประกอบการมากขึ้น (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2530 : เอกสารอัดสำเนา) นอกจากนี้หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา ได้ทำการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2527 โดยการติดตามผู้ที่สำเร็จการศึกษา แล้วออกไปทำงานในสถานประกอบการ ได้สอบถามความคิดเห็นของนายจ้าง หรือเจ้าของสถานประกอบการ ในเรื่องเกี่ยวกับความรู้ ทักษะและเจตคติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาใช้ในการปฏิบัติงาน ว่าสอดคล้องกันอย่างไร ซึ่งผลปรากฏว่าปัญหาอุปสรรคที่พบคือ ผู้สำเร็จตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2527 ได้แก่ การขาดคุณลักษณะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ขาดความรู้ที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ ขาดมนุษยสัมพันธ์ ขาดความชำนาญด้านภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ ได้มีข้อเสนอแนะจากการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2527 โดยเสนอข้อคิดเห็นว่า ควรมีการศึกษาดำรงความต้องการของเจ้าของสถานประกอบการ เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงทุกประเภทและทุกสาขาวิชา เพื่อที่จะได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการกำหนดกรอบ หรือทิศทางในการผลิตกำลังคนของกรมอาชีวศึกษา เพื่อสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานยิ่งขึ้น

จากเหตุผลและข้อคิดเห็นหลายประการดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการทางภาคตะวันออกขึ้น โดยเฉพาะจังหวัดฉะเชิงเทรา มีสถานประกอบการและโรงงานต่าง ๆ จำนวนมาก จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการวิจัยครั้งนี้ขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดฉะเชิงเทรา ในคุณลักษณะ 4 ด้าน คือ คุณลักษณะด้านวิชาการ คุณลักษณะด้านวิชาชีพ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ และคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยศึกษาทั้งในภาพรวมและรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการในคุณลักษณะ 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรมระหว่างความคิดเห็นของสถานประกอบการจำนวน 3 กลุ่ม

สมมติฐานของการวิจัย

กลุ่มสถานประกอบการที่มีประเภทต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจแตกต่างกันในแต่ละด้านทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม

ทฤษฎีหรือกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ในปัจจุบัน ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าหากเราไม่คำนึงถึงคุณภาพหรือความต้องการของตลาดแรงงานหรือสถานประกอบการ โดยมุ่งเน้นให้นักศึกษาได้เรียนจบเพียงอย่างเดียวแล้ว จะมีผลต่อการหางานทำ และค่าตอบแทนที่ได้รับจากการจ้างงานและความเจริญก้าวหน้าต่อหน้าที่การงานอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และจากการประชุมสัมมนาแผนนโยบายการผลิตงานอาชีวศึกษาในภูมิภาค จึงได้แนวคิดในการพัฒนานักศึกษา จากความคิดเห็นของผู้แทนจากสถานประกอบการต่าง ๆ ที่น่าสนใจ เช่น ชาญวิทย์ สิงหเสนี และกำธร โรจน์รุ่งสิงขร (2534:10) กล่าวว่า

.... นักศึกษาที่จบจากสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษามีความรู้ในวิชาชีพอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ แต่ยังคงจริยธรรมโดยสิ้นเชิง ในเรื่องความรู้ทางวิชาชีพนั้น ในความเป็นจริง นักศึกษาที่จบออกไปใหม่ ๆ ยังไม่สามารถทำงานได้ทันที สถานประกอบการจะฝึกอบรมให้ก่อนเข้าซึ่งยังไม่เป็นห่วงเท่าไรแต่สิ่งที่สถานประกอบการมีความคาดหวังอย่างยิ่ง คือ เรื่องจริยธรรม ค่านิยม ทักษะคติที่มีต่อองค์กร ความต้องการใช้คนที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดหมายถึงอยากได้คนที่ไว้เนื้อเชื่อใจได้โดยจะต้องเลือกคนที่มีความรักในองค์กร และมีความสำนึกในความเป็นเจ้าของซึ่งนักศึกษาควรมีในตัวเอง....

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวความคิดจากสรุปผลการสัมมนาวิชาการเรื่อง “กลยุทธ์ในการพัฒนาคุณภาพของการผลิตและการใช้กำลังคนระดับอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา” ซึ่งจัดโดยนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา รุ่นที่ 4 ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยทำการประชุมกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม พบว่าคุณลักษณะของเด็กอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ของตลาดแรงงาน ทั้งภาครัฐบาลและเอกชนได้ไม่ว่าการณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลสรุป ดังนี้

1. **คุณลักษณะทั่วไป ผู้สำเร็จการศึกษาต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้**
 - 1.1 มีความขยัน อดทน ซื่อสัตย์ สุจริต และมีวินัย
 - 1.2 มีมนุษยสัมพันธ์ดี
 - 1.3 มีคุณธรรม มีน้ำใจ
 - 1.4 มีบุคลิกภาพดี
 - 1.5 มีความกระตือรือร้น
 - 1.6 ตรงต่อเวลา
 - 1.7 อุทิศเวลาให้กับงาน
 - 1.8 มีความรับผิดชอบ
 - 1.9 มีทัศนคติที่ดีต่อคน
 - 1.10 มีความสามารถโน้มน้าว
 - 1.11 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
 - 1.12 มีความละเอียดรอบคอบ
 - 1.13 มีสุขภาพแข็งแรง
 - 1.14 ทำงานเป็นกะได้
2. **คุณลักษณะทางวิชาชีพ ผู้สำเร็จการศึกษาต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้**
 - 2.1 มีความเชื่อมั่นในวิชาชีพ
 - 2.2 มีทักษะวิชาชีพของตนเองมากกว่า 1 อย่าง
 - 2.3 มีความสามารถและความชำนาญในวิชาชีพของตน
 - 2.4 มีทักษะภาษาอังกฤษ
 - 2.5 มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์
 - 2.6 มีความรู้และทักษะในเชิงผลิตอุตสาหกรรม
 - 2.7 มีความรู้พื้นฐานได้มาตรฐานตามสาขาวิชาชีพได้สำเร็จ
3. **คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่พึงประสงค์ คือ**
 - 3.1 มีความรู้ตรงกับสาขาวิชาชีพ
 - 3.2 มีความรู้ในงานที่รับผิดชอบ
 - 3.3 มีทักษะและพื้นฐานอาชีพที่หนักแน่นมั่นคง
 - 3.4 มีน้ำใจในการทำงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 3.5 มีวินัยในตนเอง
- 3.6 มีการแต่งกายที่เหมาะสมสุภาพเรียบร้อย
- 3.7 มีความอดทน กระตือรือร้น รักการทำงาน
- 3.8 มีสุขภาพแข็งแรง สมบูรณ์
- 3.9 มีการทำงานเป็นทีม
- 3.10 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 3.11 มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ
- 3.12 มีความสนใจใฝ่รู้ รักความก้าวหน้า
- 3.13 มีความรับผิดชอบ
- 3.14 มีความสำนึกในเรื่องความปลอดภัย และสภาพแวดล้อม
- 3.15 มีลักษณะนิสัย รักการเรียนรู้

จากผลการประชุมกลุ่มของนักศึกษาดังกล่าว จึงสรุปถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่พึงประสงค์ ได้ดังนี้

1. มีความรู้และมีทักษะทางวิชาชีพ
2. มีความรู้และมีทักษะในวิชาการทั่วไป
3. มีความรับผิดชอบ
4. มีคุณธรรมจริยธรรมและมีน้ำใจ
5. มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง
6. มีบุคลิกภาพดี มีการแต่งกายดี มีความกระตือรือร้น
7. มีความเชื่อมั่นในตัวเอง กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ
8. ตรงต่อเวลา ทำงานเป็นกะได้
9. มีความขยัน อดทน ซื่อสัตย์ กระตือรือร้น รักการทำงาน
10. มีความคิดริเริ่ม รักความก้าวหน้า
11. มีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและองค์กร
12. มีความละเอียดรอบคอบ
13. มีความสนใจ หาความรู้ ตลอดเวลา
14. มีจรรยาบรรณวิชาชีพ
15. มีความสามารถ และมีความชำนาญในวิชาชีพของตน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

16. มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์
17. มีทักษะภาษาอังกฤษ

โดยผู้วิจัยได้พิจารณาแนวคิดของ ชาญวิทย์ สิงหนณี กำธร โรจน์รุ่งสิงขร และศึกษาแนวคิดจากการประชุมกลุ่ม เรื่อง “กลยุทธ์ในการพัฒนาคุณภาพของการผลิตและการใช้กำลังคนระดับอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา” ณ โรงแรมบางกอกพาเลซ ระหว่างวันที่ 15 - 16 มีนาคม 2534 ซึ่งจัดโดยนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา รุ่นที่ 4 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และแนวคิดจากการประชุมกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม เรื่อง “คุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ของตลาดแรงงานทั้งภาครัฐและเอกชน ได้ผลสรุปโดยแบ่งได้ 4 ด้าน คือ

1. คุณลักษณะด้านวิชาการ
 - 1.1 มีความรู้ทางวิชาการทั่วไป
 - 1.2 มีความสนใจใฝ่หาความรู้
 - 1.3 มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์
 - 1.4 มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ
2. คุณลักษณะด้านวิชาชีพ
 - 2.1 มีความรู้ทางวิชาชีพ
 - 2.2 มีทักษะในการใช้เครื่องมือ
 - 2.3 มีความรู้และทักษะทางวิชาชีพ
 - 2.4 มีความคิดริเริ่มรักความก้าวหน้า
 - 2.5 มีจรรยาบรรณวิชาชีพ
 - 2.6 มีความสามารถและความชำนาญในวิชาชีพของตน
 - 2.7 มีความละเอียดรอบคอบ
3. คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ
 - 3.1 มีความสำนึกในความเป็นเจ้าของ
 - 3.2 มีมนุษยสัมพันธ์
 - 3.3 สุขภาพร่างกายแข็งแรง
 - 3.4 บุคลิกภาพดี มีการแต่งกายดี
 - 3.5 มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6 มีทัศนคติที่ดีต่อคนและองค์กร

3.7 มีความกระตือรือร้น

4. คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม

4.1 มีคุณธรรมจริยธรรม

4.2 มีค่านิยมที่ดีต่อองค์กร

4.3 มีคุณธรรมจริยธรรม และมีน้ำใจ

4.4 มีความรับผิดชอบ

4.5 ตรงต่อเวลา ทำงานเป็นกะได้

4.6 มีความขยันอดทน ซื่อสัตย์รักการทำงาน

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ที่สถานประกอบการในจังหวัดฉะเชิงเทราที่ต้องการซึ่งกำหนดสถานประกอบการออกเป็น 3 กลุ่ม จากอุตสาหกรรม 9 ประเภท คือ

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ อุตสาหกรรมการเกษตร อาหารและเครื่องดื่ม และ
อุตสาหกรรมบริการ จำนวน 428 แห่ง

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ อุตสาหกรรมก่อสร้าง ไม้แปรรูป โลหะและอโลหะ
จำนวน 143 แห่ง

กลุ่มที่ 3 ได้แก่ อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม เคมีและพลาสติก
และอุตสาหกรรมอื่น ๆ จำนวน 114 แห่ง

2. การวิจัยมุ่งศึกษาถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม ตามความคิดเห็นของผู้จัดการฝ่ายบุคคล และหัวหน้าแผนกของสถานประกอบการ ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีการจ้างบุคคลระดับ ปวส. เข้าทำงาน

ตัวแปรที่จะศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ ประเภทของสถานประกอบการซึ่งแบ่งเป็น 3 กลุ่ม จากอุตสาหกรรม 9 ประเภท คือ

กลุ่มที่ 1 อุตสาหกรรมการเกษตร อาหารและเครื่องดื่ม และอุตสาหกรรมบริการ

กลุ่มที่ 2 อุตสาหกรรมก่อสร้าง ไม้แปรรูป โลหะและอโลหะ

กลุ่มที่ 3 อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม เคมีและพลาสติกและอื่น ๆ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการ 4 ด้าน คือ

2.1 ด้านวิชาการ

2.2 ด้านวิชาชีพ

2.3 ด้านบุคลิกภาพ

2.4 ด้านคุณธรรมจริยธรรม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ บุคลากรที่ได้มาจากสถานประกอบการจำนวน 3 กลุ่ม 9 ประเภท รวม 685 แห่ง ๆ ละ 2 คน คือ ผู้จัดการ หรือเจ้าของสถานประกอบการ หรือผู้ประกอบการ 1 คน และหัวหน้าแผนกหรือหัวหน้าคนงาน 1 คน

1.1 ผู้จัดการฝ่ายบุคคล 685 คน

1.2 หัวหน้าแผนก 685 คน

รวมทั้งสิ้น 1,370 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายบุคคล หรือเจ้าของกิจการ และหัวหน้าแผนก หรือ หัวหน้างาน ซึ่งคำนวณกลุ่มตัวอย่างมาจากสถานประกอบการจาก 3 กลุ่มใน 9 ประเภทที่มีการจ้างบุคคลในระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจเข้าทำงาน โดยได้มาจากการใช้สูตร Taro Yamane จำนวน 310 คน

ขอบเขตพื้นที่หรือสภาพทางภูมิศาสตร์

ในการวิจัยครั้งนี้ จะศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ของจังหวัดฉะเชิงเทราเท่านั้น

คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน และตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้ จึงได้นิยามศัพท์ดังนี้ คือ

1. สถานประกอบการ หมายถึง โรงงานอุตสาหกรรม 9 ประเภท ได้แก่ อุตสาหกรรมการเกษตร อุตสาหกรรมก่อสร้าง อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม อุตสาหกรรมแปรรูปไม้ อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม อุตสาหกรรมเคมีและพลาสติก อุตสาหกรรมโลหะและอโลหะ อุตสาหกรรมบริการ และอุตสาหกรรมอื่น ๆ รวมไปถึงธนาคารพาณิชย์ สถานพยาบาลเอกชน สถานประกอบการธุรกิจโรงแรม ธุรกิจประกันภัยต่าง ๆ ที่มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจไปปฏิบัติงานอยู่
2. ผู้จัดการฝ่ายบุคคล หมายถึง หัวหน้างานระดับผู้บังคับบัญชาที่เป็นผู้มีหน้าที่ควบคุมการทำงาน การให้คุณให้โทษ การตัดสินใจเกี่ยวกับการรับเข้า หรือไล่ออกจากตำแหน่งงานรวมถึง เป็นผู้กำหนดนโยบายในการบริหารองค์กรนั้นด้วย
3. หัวหน้าแผนก หมายถึง หัวหน้างานระดับผู้บังคับบัญชารองจากผู้จัดการฝ่ายบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นทั้งฝ่ายปฏิบัติ และเป็นผู้ควบคุมการทำงานอย่างใกล้ชิด กับผู้บังคับบัญชา เป็นผู้มีอำนาจและมีทักษะ ในสาขาอาชีพเฉพาะทาง
4. คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึงคุณสมบัติที่ทำให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ตามบทบาทของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดคุณลักษณะออกเป็น 4 ด้าน คือ
 - 4.1 ด้านวิชาการ หมายถึง ความรู้พื้นฐาน ความรู้ตามหลักวิชาที่เรียน สามารถนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง เป็นผู้ที่หาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ชอบศึกษาเทคนิคใหม่ ๆ ติดตามความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี มีความสามารถในการรับรู้ แสพแพร่ มีทักษะในการใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาษาต่างประเทศและอื่น ๆ

4.2 ด้านวิชาชีพ หมายถึง สามารถนำความรู้ทางด้านวิชาชีพเฉพาะ ไปปฏิบัติงาน ถูกต้องเหมาะสม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทักษะในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการ มีจรรยาบรรณวิชาชีพ และอื่น ๆ

4.3 ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะท่าทางที่ดี พุดจาสุภาพ การแต่งกายที่เหมาะสม กิริยามารยาทดี ร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ มีความมั่นคง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกระตือรือร้น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และอื่น ๆ

4.4 ด้านจริยธรรมและคุณธรรม หมายถึง ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา ความอดทน การยึดระเบียบวินัยของหน่วยงาน และกฎเกณฑ์สังคม มีความเสียสละ มีการเข้าร่วมกิจกรรมทำประโยชน์ และอื่น ๆ

5. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หมายถึง การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หลักสูตร 2 ปี ที่รับผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เข้าเรียน

6. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ หมายถึง วิชาที่เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสาขาต่าง ๆ เช่น สาขาการบัญชี สาขาการตลาด สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาเลขานุการ สาขาธุรกิจต่างประเทศ สาขาธุรกิจโรงแรม

บทที่ 2

ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการทางภาคตะวันออกในปัจจุบัน ในบทนี้ผู้วิจัยเสนอเนื้อหาที่ได้จากการค้นคว้าตำรา บทความผลงานวิจัย และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ความหมายของการอาชีวศึกษา
2. การพัฒนาอาชีวศึกษาในแผนการศึกษาแห่งชาติระยะต่าง ๆ
3. หลักสูตรและความหมายของหลักสูตรประเภทวิชาบริหารธุรกิจ
4. คุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา
5. ประเภทของสถานประกอบการในจังหวัดฉะเชิงเทรา

การอาชีวศึกษา ความหมายของคำว่า การอาชีวศึกษา (Vocational Education) มีความหมายที่กว้างมาก ดัง ได้มีผู้ให้ความหมายของคำว่า การอาชีวศึกษา ไว้หลากหลาย ต่างก็เป็นแนวความคิดที่สอดคล้องและคล้ายคลึงกัน ดังเช่น

Carter V. Good (1973 : 645) ได้ให้ความหมายของอาชีวศึกษาไว้ว่า

....การอาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาที่มีระดับต่ำกว่า มหาวิทยาลัยเป็นการจัดการศึกษาเพื่อเป็นการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมผู้เรียนเข้าสู่การเลือกงานอาชีพในสาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะ หรือเป็นการศึกษาเพื่อเป็นการพัฒนาแรงงานฝีมือให้มีระดับสูงขึ้น รวมทั้งการศึกษา การค้าอุตสาหกรรม เกษตรกรรม ธุรกิจ และคหกรรม....

ในทำนองเดียวกัน เมธี ปิณฑนานนท์ (2533 : 45) ได้กล่าวว่า

....อาชีวศึกษา คือ การศึกษาเพื่อเตรียมบุคลากร ด้านฝีมือ ระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าปริญญา สำหรับอาชีพหนึ่ง หรือกลุ่มอาชีพช่างและงานต่าง ๆ อาชีวศึกษาตามปรกติจัดขึ้นในระดับมัธยมปลาย จะต้องจัดให้มีการศึกษาวิชาพื้นฐานทั่วไป วิชาทฤษฎีสัมพันธ์ และฝึกฝนภาคปฏิบัติเพื่อพัฒนาฝีมือที่ต้องการสำหรับอาชีพหนึ่ง ๆ สักส่วนของวิชาต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน แต่ตามปกติแล้วจะต้องเน้นการฝึกภาคปฏิบัติ....

ในขณะที่ ภิญโญ สาร (2526 : 31) กล่าวว่า “การอาชีวศึกษา หมายถึงการศึกษา วิชาชีพที่จะนำไปประกอบอาชีพทุกชนิดเพื่อดำรงชีวิต โดยมีโรงเรียนหรือสถานศึกษาและครูเป็น ผู้สอน มีรัฐบาลสนับสนุน และควบคุมให้ตรงกับความต้องการของสังคม และตลาดแรงงาน เพื่อมิให้การลงทุนทางการศึกษาเปล่าประโยชน์”

บุศรินทร์ ปัทมาคม (2527 : 34) ให้แนวคิดไว้ว่า การอาชีวศึกษา คือ การใช้พื้นฐานวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วยความรู้ ความชำนาญ ในการที่จะเกิดประโยชน์ต่อสังคมและเศรษฐกิจโดยจัด ให้อยู่บนพื้นฐานของสังคม และให้เหมาะสมกับแนวทางเศรษฐกิจของประเทศนั้น ซึ่งไม่แตกต่าง จากการศึกษาที่ พงศ์ ทรดาลดี (2531 : 27) กล่าวว่า การอาชีวศึกษา หมายถึง การอบรมวิชาชีพใน สาขากว้าง ทั้งในระบบการศึกษา และนอกระบบการศึกษา เพื่อที่จะให้ออกไปประกอบอาชีพ และเป็นพลเมืองดีของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ วิเวก ปางพุดพิงศ์ (2525 : 25) กล่าวไว้ว่า การ อาชีวศึกษา เป็นการศึกษาตลอดชีวิตจะต้องมีการพัฒนารูปแบบ โดยผสมผสานทั้งในระบบ โรงเรียน และนอกโรงเรียนเข้าด้วยกัน ต้องร่วมมือกับชุมชนและสังคมให้มากขึ้น แต่ บุญเทียม เจริญยิ่ง , (2535 อัดสำเนา) กล่าวว่า

....การอาชีวศึกษา คือ กระบวนการเรียน การฝึกทักษะ การสร้างพฤติกรรม ที่พึงประสงค์ในวิชาชีพใด วิชาชีพหนึ่ง โดยมุ่งให้ผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์เพื่อการ ประกอบอาชีพ หรือศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ พื้นฐานความรู้ของผู้เรียน และทักษะ ความรู้ใหม่ ที่ได้รับเป็นตัวกำหนดประเภทของกำลังคน 5 ประเภท คือ วิศวกรหรือ นักเทคโนโลยี ช่างเทคนิค ช่างฝีมือ แรงงานไร้ฝีมือ....

จากความหมายของการอาชีวศึกษาดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า

....การอาชีวศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาด้านวิชาชีพ ในสาขาต่าง ๆ ทั้งในระบบและนอกระบบเพื่อผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ มีเจตคติที่ดี สามารถนำไปประกอบอาชีพต่าง ๆ ได้อย่างดี โดยให้สอดคล้อง กับความต้องการของตลาดแรงงาน และเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม ของประเทศ....

การพัฒนาอาชีวศึกษาในระยะแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2504-2544)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และมีความสามารถที่จะปรับตัวได้อย่างเหมาะสมและทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ดี และการศึกษาที่เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมกับสภาพความต้องการทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม จะสามารถสร้างสรรค์ความสมดุลของการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี การอาชีวศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของระบบการศึกษาของชาติ ที่ผลิตกำลังคนระดับกลางเพื่อการพัฒนาประเทศ ดังนั้นการพัฒนาอาชีวศึกษาจึงนับว่าเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการศึกษาของชาติ นับตั้งแต่มีการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 ใน พ.ศ. 2504 เป็นต้นมา กรมอาชีวศึกษาจึงได้มีการพัฒนาอย่างมีระบบแบบแผนมาโดยตลอด ตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ระยะเวลาที่ 1 จนกระทั่งถึงระยะที่ 6 (พ.ศ. 2504 - พ.ศ. 2534) และกำลังอยู่ในแผนพัฒนาฯ ระยะเวลาที่ 8 (พ.ศ. 2540 - พ.ศ. 2544)

การพัฒนาอาชีวศึกษา ได้ยึดถือแผนและนโยบายการอาชีวศึกษา ที่กำหนดในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา ตั้งแต่ระยะที่ 1 ถึง ระยะที่ 8 ดังนี้

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504 - 2509) ได้มีการกำหนดนโยบายการอาชีวศึกษาไว้ว่า ขยายและปรับปรุงมาตรฐานการอาชีวศึกษาให้เหมาะสมตามความต้องการทางเศรษฐกิจของประเทศ พร้อมทั้งจะเน้นการผลิตครูอาชีวศึกษา เพื่อให้เพียงพอและทันกับการขยายตัวด้านการอาชีวศึกษาด้วย ด้วยเหตุนี้ ในช่วงแผนพัฒนาอาชีวศึกษาในระยะที่ 1 จึงมีโครงการปรับปรุงและขยายการอาชีวศึกษาอย่างกว้างขวางเพื่อผลิตกำลังคนให้สนองต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการผลิตกำลังคนระดับช่างเทคนิคให้มากขึ้น ทั้งนี้เพราะว่าในขณะนั้นประเทศไทยขาดผู้มีความรู้ระดับกลาง เช่น ช่างเทคนิคจำนวนมาก

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2510 - 2514) สืบเนื่องจากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 1 ประเทศไทยประสบปัญหาการขาดแคลนกำลังคนระดับกลาง คือ ช่างเทคนิค จำนวนมาก ดังนั้นในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 2 ได้เน้นถึงความจำเป็นที่จะต้องวางแผนกำลังคน โดยมีแนวการผลิตกำลังคน ในสาขาต่าง ๆ และระดับต่าง ๆ เพื่อพัฒนาประเทศให้เพียงพอกับความต้องการ ดังนั้น จึงกำหนดนโยบายการอาชีวศึกษา ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติไว้ว่า เน้นการผลิตกำลังคนระดับกลางทั้งในด้านปริมาณ และคุณภาพเพื่อสนองความต้องการทางเศรษฐกิจ โดยมีนโยบายจัดระบบมัธยมศึกษาให้สนองความต้องการด้านอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเตรียมคนที่มีความรู้ความชำนาญในระดับกลางให้เพียงพอต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515 - 2519) เมื่อมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม จึงจำเป็นต้องมีการดำเนินการโครงการใหญ่ ๆ ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เช่น โครงการชลประทาน โครงการพัฒนาคมนาคม โครงการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม เป็นต้น ซึ่งเป็นโครงการที่ต้องการกำลังคนด้านช่างฝีมือ ช่างเทคนิค และในช่วงแผนพัฒนาฉบับนี้ ก็ยังขาดแคลนช่างฝีมือเทคนิคที่จะสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน ดังนั้นในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 3 จึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาอาชีวศึกษา เพื่อผลิตกำลังคนระดับกลางประเภทช่างฝีมือ และช่างเทคนิค เพื่อสนองความต้องการกำลังคนของประเทศ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ และได้กำหนดนโยบายด้านอาชีวศึกษา สามารถจำแนกได้ 3 ประการ คือ

1. ปรับปรุงและขยายโรงเรียนอาชีวศึกษาตอนปลาย เพื่อสนองความต้องการกำลังคนระดับกลางของประเทศ และเน้นการศึกษาสาขาเกษตรกรรมเป็นพิเศษ
2. ลดการอาชีวศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยจัดโครงการได้สอดคล้องกับมัธยมศึกษาตอนต้นในสายสามัญ
3. หาทางสนับสนุนอาชีพครูอาชีวศึกษา และส่งเสริมสวัสดิการครูอาชีวศึกษา ประเภทหลักสูตรระยะสั้น เพื่อใช้สถานที่ และเครื่องมือที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520 - 2524) ได้กำหนดนโยบายการอาชีวศึกษาไว้ดังนี้ เน้นการปรับปรุงเนื้อหาสาระ และกระบวนการเรียนรู้ มีโครงสร้างของหลักสูตรที่มีลักษณะจบในตัวเอง จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นแบบไม่แยกสาย เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการความสนใจ และความถนัดของแต่ละบุคคล ขยายปริมาณและปรับปรุงคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดต่าง ๆ ตามสภาพท้องถิ่น โดยคำนึงถึงสัดส่วนที่เสมอภาคกัน ส่งเสริมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อช่วยให้ประชาชนทั่วไปมีความรู้ความสามารถประกอบอาชีพได้

ในช่วงระยะของแผนพัฒนาแห่งชาติ ฉบับนี้ กรมอาชีวศึกษาได้พัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 และเพื่อให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้อย่างกว้างขวางสามารถประกอบอาชีพได้โดยตรง นอกจากนี้ กรมอาชีวศึกษายังได้ปรับปรุง และกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา ให้ใกล้เคียงกันทั้งด้านอาคาร-สถานที่ ครู-อาจารย์ เครื่องมือ และอุปกรณ์การเรียนการสอน

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529) ในช่วงแผนนี้ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ลงมติให้ดำเนินการเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นับผูกมัดให้ใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นโยบายกรมอาชีวศึกษามีการกำหนดอย่างชัดเจนในการพัฒนาด้านปริมาณและด้านคุณภาพ

ด้านปริมาณ สนับสนุนและส่งเสริมให้ภาคเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษา มากขึ้น โดยเน้นเฉพาะประเภทวิชาที่สนองความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพ อีสาระ ส่วนประเภทวิชาที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว เช่น พาณิชยกรรม หรือบริหารธุรกิจ จะมุ่งให้มีการปรับปรุงคุณภาพให้ดีขึ้น

ด้านคุณภาพ ได้มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทุกประเภทวิชาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานมากขึ้น โดยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะสาขาในภาคเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดพัฒนาหลักสูตร และให้สถานประกอบการภาค เอกชนเป็นสถานที่ฝึกงานอาชีพของนักเรียนนักศึกษามากขึ้น นอกจากนี้ยังให้การสนับสนุน และ ส่งเสริมในการพัฒนาครู-อาจารย์ ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ได้เกิดผลกระทบจากการขยายปริมาณการผลิตกำลังคนมากเกินไปเกินความต้องการ ทำให้เกิดภาวะการว่างงานในอัตราสูง โดยเฉพาะกำลังคนด้านอาชีวศึกษาบางสาขา และในขณะเดียวกัน การผลิต กำลังคนด้านอาชีวศึกษาบางสาขาขาดแคลน ดังนั้นนโยบายจึงพยายามลดการผลิตกำลังคนบาง สาขาที่เกินความต้องการและขยายการผลิตในสาขาขาดแคลนและสาขาน่า

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ได้กำหนดวัตถุประสงค์การ พัฒนา ไว้ว่า เพื่อผลิตและพัฒนาากำลังคนสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ในระดับกลางและระดับสูงให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งใน ด้านปริมาณ และคุณภาพ

เพื่อเป็นการพัฒนาอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 กรมอาชีว ศึกษาได้กำหนดแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา ฉบับที่ 6 โดยได้กำหนดนโยบายการบริหารกรม อาชีวศึกษาไว้ 13 ข้อ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ดังนี้

1. ขยายการศึกษาระดับวิชาชีพ และการบริการฝึกอาชีพให้กว้างขวางสอดคล้องกับ ความ ต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
2. เร่งรัดพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เป็นกระบวนการอาชีวศึกษาคบวงจร
3. ปรับปรุงคุณภาพมาตรฐานของหลักสูตร และปัจจัยการอาชีวศึกษา ทั้งในด้านสื่อ การเรียนการสอน ครุภัณฑ์ เครื่องจักร เครื่องมือ และอาคารสถานที่
4. ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผู้บริหาร ครูประจำการทั้งในด้านจริยธรรม คุณธรรม ตลอดจน ความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ปรับปรุงหลักสูตรอาชีวศึกษาให้มีการเชื่อมโยงกันระหว่างหลักสูตรใน และนอกระบบโรงเรียน
 6. ส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นศูนย์บริการวิชาชีพในชุมชน เพื่อให้บริการฝึกทักษะอาชีพ การพัฒนาแรงงานในท้องถิ่นและในชนบทได้เต็มกำลังความสามารถ
 7. ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างสถานศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษา และกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อการประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด
 8. สนับสนุนให้มีการกำหนด การทดสอบ และการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ สอดคล้องกับการจัดการศึกษาที่กรมอาชีวศึกษารับผิดชอบ
 9. ขยายบทบาทความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา และสถานประกอบการภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และเอกชนอย่างมีระบบ โดยให้มีกฎหมายรองรับ
 10. ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เจตคติ นิสัยในการทำงาน และบุคลิกภาพ อันพึงประสงค์ในการดำรงชีวิต และการประกอบสัมมาอาชีพให้แก่ นักเรียน นักศึกษา
 11. สนับสนุนการพัฒนาสุขภาพ สวัสดิภาพและพละนาามัยของนักเรียน นักศึกษา ตลอดจนการศาสนาและศิลปวัฒนธรรม
 12. เร่งรัดพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพระบบการบริหาร การตรวจ การรายงาน และการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน
 13. สนับสนุนการวิเคราะห์ วิจัยการติดตามประเมินผล การมีงานทำของผู้สำเร็จ การศึกษา และการจัดระบบข้อมูล เพื่อประโยชน์ในการวางแผนและการพัฒนางาน
- ด้วยนโยบายที่ได้กำหนดไว้ 13 ข้อข้างต้น กรมอาชีวศึกษา ได้พยายามดำเนินงานให้ คอบสนองนโยบายดังกล่าว ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ สรุปเป็นสาระสำคัญ ได้ดังนี้

ด้านปริมาณ ได้มีการกระจายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพไปยังภูมิภาคต่าง ๆ อย่าง กว้างขวาง โดยได้จัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพแม่ฮ่องสอน วิทยาลัยการอาชีวมุคดาหาร วิทยาลัย ประมงสงขลา คณิศตูลานนท์ โรงเรียนสารพัดช่างตรัง โรงเรียนสารพัดช่างพัทลุง โรงเรียนสารพัด ช่างนครศรีธรรมราช วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล ฯลฯ นอกจากนี้ในด้านการผลิตกำลังคน ได้ ผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเพิ่มการผลิตกำลังคนประเภท วิชาภาคอุตสาหกรรม อาทิ สาขาวิชาไฟฟ้า สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ สาขาวิชาปิโตรเคมี สาขา วิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว นอกจากนี้ได้จัดอบรมหลักสูตรสาขาอื่นในวิชาช่าง เช่น จักร อุตสาหกรรม สาขาช่างอัญมณีและเครื่องประดับ สาขาวิชาเทคนิคการผลิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านคุณภาพ มีการปรับทิศทางของหลักสูตรการเรียนการสอนแต่ละประเภทวิชาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ด้านการนำเทคโนโลยีเครื่องจักรเครื่องมือที่ทันสมัยเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน พัฒนาบุคลากรของกรมอาชีวศึกษา ได้แก่ ครู - อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาและผู้บริหารด้านการส่งเสริมการศึกษา จัดฝึกอบรม-สัมมนาเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพและให้มีความรู้ความสามารถทำทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร ขยายบทบาทความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทั้งในรูปแบบของโรงเรียน โรงงาน จัดตั้งคณะกรรมการร่วมภาคีรัฐบาลและเอกชน เพื่อพัฒนาการศึกษาเพื่ออาชีพ ความร่วมมือกับภาคเอกชนเพื่อพัฒนาอาชีพเกษตร ปรับปรุงหลักสูตรเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรในและนอกระบบ ได้แก่ โครงการอาชีวศึกษาเพื่อแก้ปัญหาความยากจนในชนบท โครงการอาชีวศึกษาพัฒนา มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพ จริยธรรม ค่านิยมที่ดีในการประกอบอาชีพ มีความซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รวมทั้งสนับสนุนการวิเคราะห์วิจัย

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) กรมอาชีวศึกษา มีการจัดกิจกรรมหลักในการพัฒนากำลังคน การเตรียมการดำเนินงาน จึงจำเป็นจะต้องศึกษาแนวโน้มความต้องการกำลังคน เพราะการพัฒนาประเทศเป็นหลัก โดยได้ศึกษาแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ทางคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และศึกษาถึงการพัฒนาศักยภาพมนุษย์และสังคมของสำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นแหล่งข้อมูลในการกำหนดทิศทาง วัตถุประสงค์ และมาตรการ ในแผนพัฒนาอาชีวศึกษา ฉบับที่ 7 ของกรมอาชีวศึกษา

วัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 เพื่อพัฒนาการศึกษาทั้งด้านปริมาณและคุณภาพให้สามารถผลิตกำลังคนสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ทั้งด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และบริการ โดยเน้นการให้ความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และการปลูกฝังนิสัยในการทำงาน เพื่อการประกอบอาชีพและดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข ภายใต้การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข พร้อมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมการวิเคราะห์วิจัย การบริการ วิชาชีพชุมชน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และศิลปวัฒนธรรม

แผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 8 (2540 - 2544) มีวัตถุประสงค์หลักในการใช้กระบวนการให้การศึกษา และฝึกอบรมเพื่อให้สามารถผลิตกำลังคนระดับกลาง และระดับสูง รวมทั้งพัฒนาคนทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ คือ

ด้านปริมาณ การผลิตกำลังคนให้มีปริมาณเพียงพอกับความต้องการกำลังคนของประเทศ และให้ผู้ด้อยโอกาสทุกประเภทได้รับโอกาสการพัฒนาเต็มตามศักยภาพและได้รับบริการพื้นฐานทางสังคมอย่างทั่วถึง รวมทั้งเปิดโอกาสให้มีการศึกษาวิชาชีพได้อย่างกว้างขวาง

ด้านคุณภาพ ให้บุคคลในประเทศมีลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคม ทั้งในด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ตลอดจนความรู้ ความสามารถด้านทักษะและการประกอบอาชีพ ทั้งนี้เพื่อให้ตนเองและผู้อื่นมีความสุข ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติ สิ่งแวดล้อมยั่งยืน ประเทศชาติมั่นคง สามารถดำรงอยู่ในสังคมโลกด้วยดี บนพื้นฐานของความเป็นไทย

การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาของกรมอาชีวศึกษา

กรมอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบจัดการเรียนการสอนด้านวิชาชีพ และผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพเข้าสู่ตลาดแรงงาน และจะต้องสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ดังนั้นจึงสามารถกล่าวถึงหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน ของกรมอาชีวศึกษา ได้ดังนี้

1. จัดและส่งเสริมการศึกษาวิชาชีพ ในระดับประกาศนียบัตร หลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรพิเศษ
2. จัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อผลิตกำลังคนในระดับช่างกึ่งฝีมือ ช่างฝีมือและช่างเทคนิค ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ตลอดจนการประกอบอาชีพอิสระ โดยจัดการศึกษาและฝึกอบรมอาชีพ 5 ประเภทวิชา คือ ประเภทวิชาคหกรรม ศิลปหัตถกรรม พาณิชยกรรม เกษตรกรรม และประเภทช่างอุตสาหกรรม

การจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ จะแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. จัดการเรียนการสอนในระบบโรงเรียน ซึ่งดำเนินการจัดในหลักสูตรต่าง ๆ มีดังนี้
 - 1.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่าเข้าศึกษาต่อ 3 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพตามสาขาที่เรียน
 - 1.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และผู้สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า เข้าศึกษาต่อ 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ตามสาขาที่เรียน
 - 1.3 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่าฯ เข้าศึกษาต่อ 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษา จะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิคตามสาขาที่เรียน

1.4 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปทส.) รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เข้าศึกษา 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง มีศักดิ์และสิทธิ์เทียบเท่าปริญญาตรี

2. จัดการเรียนการสอนหลักสูตร ปวช. พิเศษ (อศ.กช) รับผู้สำเร็จการศึกษากาตบังคับ (ประถมศึกษา) ซึ่งเป็นบุตรที่มีประสบการณ์ในงานเกษตร 2 - 3 ปี อายุระหว่าง 15 - 25 ปี เข้าศึกษาในวิทยาลัยเกษตรกรรม

3. จัดการเรียนการสอนและฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น ซึ่งจัดทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาเพื่อบริหารวิชาชีพแก่ชุมชน แบ่งออกเป็นหลักสูตรประเภทต่าง ๆ ดังนี้

3.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรช่างฝีมือ (ปชม.) รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าศึกษาต่อ 1 ปี

3.2 หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น 225 ชั่วโมง และหลักสูตรหลากหลาย

3.3 หลักสูตรเสริมวิชาชีพมัธยม เป็นหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา และโรงเรียนเอกชน

3.4 หลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพในงานบริการวิชาการด้านเกษตรกรรม การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาดังที่กล่าวมานั้น เป็นระบบการจัดการอาชีวศึกษาซึ่งแสดงได้ในรูปแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 ระบบการจัดการอาชีวศึกษาของกรมอาชีวศึกษา

ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา		อุดมศึกษา
	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย -->[1][2][3]	ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท) -->[1][2]
หลักสูตร ป.6 []	-->[1]-[2]-[3]	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช) -->[1]-[2]-[3]	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) -->[1]-[2] ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) -->[1]-[2]
หลักสูตร พิเศษ	<p>--> หลักสูตรอาชีวศึกษาเพื่อแก้ปัญหาความยากจนในชนบทและ ปวช. พิเศษ</p> <p>--> หลักสูตรระยะสั้นไม่เกิน 225 ชั่วโมง</p> <p>--> หลักสูตรฝึกอบรมเกษตรกรรมระยะสั้นและเคลื่อนที่</p>		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักสูตรและความหมายของหลักสูตร

การจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นการจัดการศึกษาระดับใด สิ่งที่จะทำให้บรรลุความสำเร็จทางการศึกษานั้น จะต้องมีความมุ่งหมายของการศึกษาที่แน่นอนชัดเจน ความมุ่งหมายของการศึกษาจะเป็นเครื่องมือในการประเมินผลได้อย่างหนึ่งว่า การศึกษานั้นประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวอย่างไร และเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะนำการศึกษาให้ดำเนินไปตามความมุ่งหมายได้ ก็คือหลักสูตร หลักสูตรมีความหมายกว้างขวางมาก นักการศึกษาได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

Good (1973 : 58) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการดังนี้

1. หลักสูตร คือ ระบบของกลุ่มรายวิชา หรือลำดับรายวิชาที่ต้องการเรียน เพื่อให้สำเร็จการศึกษา หรือประกาศนียบัตรในวิชาเอกที่ศึกษา
2. หลักสูตร คือ โครงการทั่วไปทั้งหมดของเนื้อหาวิชาหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนพิเศษ ซึ่งโรงเรียนได้จัดไว้เพื่อให้นักเรียนมีคุณสมบัติที่เพียงพอที่จะจบการศึกษาได้ หรือได้รับประกาศนียบัตรที่จะเข้าสู่อาชีพหรือวิชาชีพ
3. หลักสูตร คือ กลุ่มรายวิชาและประสบการณ์ที่นักเรียนได้รับโดยการนำของโรงเรียน หรือสถาบันการศึกษา

ความหมายที่กล่าวมานี้ จะคล้ายคลึงกับ สุพิตร อุณากร (2518 : 3) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตรคือ โครงการที่ประมวลความรู้ และประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนไม่ว่าจะเป็นภายในโรงเรียนหรือภายนอกโรงเรียน เพื่อให้เรียนพัฒนาไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับที่ สวัสดิ์ ประทุมราช (2521 : 1) และคณะ ได้กล่าวว่า

...หลักสูตรเป็นแผนหรือแนวทางของการจัดการศึกษา ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน ที่ชี้แนะให้ผู้บริหารการศึกษา ครู-อาจารย์ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ได้พยายามจัดสรรประสบการณ์ทั้งหมดตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ให้แก่ผู้เรียน หรือเยาวชนในชาติ เพื่อให้เยาวชนหรือพลเมืองของชาติได้พัฒนาตนเองทั้งในความรู้ ทักษะและคุณสมบัตินี้ยังประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของชาติ....

สำหรับ เมธี ปิณฑานานนท์ (2533 : 45) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรที่ใกล้เคียงกันว่า
 ...หลักสูตร หมายถึง ผลรวมของงานการศึกษาที่ได้วางแผน และจัดขึ้นไว้
 อย่างมีระบบ เพื่อช่วยให้เกิดปฏิสัมพันธ์ขึ้น ในระหว่างผู้เรียนกับระบบการสอน เพื่อ
 เป็นการนำไปสู่การเรียนรู้ เพราะแกนกลางของหลักสูตรนั้นอยู่ที่การเรียนรู้ และ
 การเรียนรู้นั้นจำเป็นจะต้องประกอบด้วยเนื้อหาวิชา และกระบวนการต่าง ๆ ร่วมกัน....

ความหมายของหลักสูตร ที่กล่าวมานั้น สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง โครงการหรือเนื้อหา
 วิชาความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จัดไว้อย่างเป็นระบบและมีกระบวนการ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิด
 การเรียนรู้ มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วน

หลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาของชาติไม่ว่าจะเป็นการศึกษาระดับใด
 หลักสูตรจึงเป็นเครื่องมือที่จะทำให้ปรัชญาหรือความมุ่งหมายในการจัดการศึกษามบรรลุผลสำเร็จ
 ตามความมุ่งหมาย ตามแผนการพัฒนาแห่งชาติ หลักสูตรมีความสำคัญในการช่วยพัฒนาผู้เรียนใน
 ทุก ๆ ด้าน อาทิ ด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ ตลอดจนคุณลักษณะที่พึงประสงค์
 ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรจะมีความเหมาะสมและใช้ได้ดีกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมที่เปลี่ยนแปลง
 ไป หลักสูตรนั้นอาจจะนำไปใช้ไม่ได้ผล จำเป็นต้องมีการพัฒนาปรับปรุงใหม่ให้สอดคล้อง
 ต่อการเปลี่ยนแปลงของการเวลา เศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนความก้าวหน้าทางวิทยา
 ศาสตร์ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ดังนั้น จึงจำเป็นจะต้องมีการพัฒนาหลักสูตรอยู่เสมอ เพื่อผลิต
 กำลังคนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน กรมอาชีวศึกษากับพัฒนาหลักสูตร
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ

การผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษา จำเป็นจะต้องคำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงานที่
 ผลิตออกมาสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ ไม่เกิดปัญหาการว่างงาน ดังที่สมชอบ ไชยเดช (อ้างใน
 เมธี 2533 : 45) กล่าวว่า

....การจัดการอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการของ
 ตลาดแรงงาน แต่ความต้องการของตลาดแรงงานนี้ มีกลไกซับซ้อน และมีการ
 เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ฉะนั้น ในการที่จะจัดการให้ได้ผลและสามารถสนองตอบ
 ต่อความต้องการของระบบ Manpower Needs จึงประกอบด้วย Industrial Needs,
 Individual Needs เมื่อทราบความต้องการซึ่งจะเป็นแนวทางวางแผนพัฒนาอาชีว
 ศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว หน่วยผลิตที่จะสามารถผลิตบุคลากรได้ตรงตาม
 ต้องการของตลาดได้....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากข้อความดังกล่าวจะเห็นว่า ความต้องการของตลาดแรงงานมีกลไกที่ซับซ้อนเพราะมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้น กรมอาชีวศึกษาได้ตระหนักถึงข้อเท็จจริงนี้ จึงได้มีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมอาชีวศึกษา ทั้งนี้เพราะหลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นตัวกำหนดความรู้ ทักษะ ประสิทธิภาพและคุณภาพลักษณะของกำลังคนที่จะเข้าสนองตอบความต้องการของตลาดแรงงานได้ หลักสูตรของกรมอาชีวศึกษามีหลักสูตรหลายสาขาวิชา แต่ผู้วิจัยจะขอกล่าวถึงหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่รับผู้สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2518 (ม.ศ. 4 - 5) อีกส่วนหนึ่ง ดังนั้นเมื่อมีผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2524 มาศึกษาต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเดิม จึงไม่เหมาะสม ประกอบกับประเทศไทยมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ทำให้ความต้องการแรงงานเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย กรมอาชีวศึกษาจึงได้มีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2515 - 2525 ใหม่ โดยมุ่งส่งเสริมการผลิตแรงงานที่เป็นความต้องการของท้องถิ่นและสังคมให้สอดคล้องกับนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2520 และของประเทศชาติเป็นส่วนรวม

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษา

การจัดการอาชีวศึกษาที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายอย่างสมบูรณ์นั้นจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่สถานศึกษาด้านอาชีวศึกษาจะต้องประสานสัมพันธ์ร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดกับสถานประกอบการ เพื่อจะได้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน คือ กำลังคนที่มีคุณภาพ ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาเป็นผู้ผลิตกำลังคน ส่วนสถานประกอบการเป็นผู้ใช้กำลังคน สถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้ผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษา ก็ย่อมมีความต้องการและมุ่งหวังที่จะได้กำลังคนที่มีคุณภาพ มีคุณลักษณะคุณสมบัติตรงตามความต้องการและมุ่งที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย การจัดการอาชีวศึกษาจึงจะต้องมีการประสานสัมพันธ์กับสถานประกอบการอย่างมีจุดยืนร่วมกัน เพื่อที่จะหาแนวทางร่วมกันในการผลิตกำลังคนและการใช้กำลังคน ในปัจจุบันสถานศึกษาด้านอาชีวศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญจำเป็นที่จะต้องผลิตกำลังคนตามความต้องการของผู้ใช้ ดังนั้นคุณลักษณะของกำลังคนหรือผู้สำเร็จทางการศึกษาระดับอาชีวศึกษาจึงเป็นสิ่งที่ต้องนำมาพิจารณาเป็นอันดับแรก ในการที่ผู้สำเร็จการศึกษาจะก้าวสู่งานอาชีพหรือตลาดแรงงาน หรือแหล่งสถานประกอบการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาคุณลักษณะผู้สำเร็จจากอาชีวศึกษา คือ ตามที่สถานประกอบการ หรือตลาดแรงงานต้องการนั้น ส่วนใหญ่จะไม่มุ่งเน้นที่ความสามารถทางวิชาชีพหรือวิชาการเท่านั้น แต่จะมุ่งเน้น และให้ความสำคัญด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้สำเร็จการศึกษาควบคู่ด้วยดังที่ สมาน แสงมะลิ (2529 : 17) กล่าวว่า

.....ในการประกอบอาชีพของคนเหล่านั้น สิ่งที่ภาคธุรกิจเอกชนให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก คือ นิสัยและคุณธรรม ประการที่สอง คือ การมีมนุษยสัมพันธ์เข้ากับคนอื่นได้ สามารถใช้ภาษาพูด ภาษาเขียน ในการสื่อความหมายติดต่อกับผู้อื่นได้ เป็นที่เข้าใจดีทั้งสองฝ่าย ประการที่สาม คือ เรื่องฝีมือที่แนะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ....

คุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาดังกล่าว จะสอดคล้องกับ อานนท์ สิมะกุลขร (2534 : 60) ได้กล่าวว่า ผู้จบอาชีวศึกษาทั่วไปยังขาดคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม ขาดความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ สัมมาคารวะ แต่การประชุมผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา (2531 : 67 - 68) เรื่อง ความต้องการกำลังคนในตลาดแรงงานธุรกิจและอุตสาหกรรม ได้พิจารณาถึงคุณลักษณะที่ตลาดแรงงานภาคเอกชนต้องการว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาจะต้องมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความรู้วิชาการ และวิชาชีพเป็นอย่างดี
2. เป็นคนดีมีคุณธรรม ให้นายจ้างเกิดความไว้วางใจ
3. บุคลิกท่าทางดี ต้องให้ดูเหมือนบุคคลที่พร้อมจะทำงานได้
4. ถ้ามีประสบการณ์ในการเคยผ่านงานมาบ้างเป็นสิ่งสำคัญมาก
5. ถึงอำนวยความสะดวกในการทำงานบางประเภท มีความจำเป็น เช่น รถจักรยานยนต์
6. ความรู้ความสามารถพิเศษ ยังคงเป็นสิ่งที่นายจ้างต้องการ เช่น ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ ความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ การส่งเทเล็กซ์ จักรรถได้ เป็นต้น
7. ถ้าเป็นโสด โอกาสจะดีกว่า เพราะมีความคล่องตัวในการทำงาน เช่น ทำงานเป็นกะได้ ออกต่างจังหวัดได้ เป็นต้น

การพิจารณาถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา เป็นเบื้องต้นก่อนที่หน่วยงานอื่นหรือสถานประกอบการจะรับเข้าทำงาน นับเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง ดังที่ อารีรัตน์ อุตสาหกรรม (2528 : 1 - 3) กล่าวถึง คุณลักษณะของบัณฑิต ทางด้านบริหารธุรกิจที่ตลาดต้องการจะต้องประกอบด้วย

ประการแรก มีความรู้ดี หมายถึง มีความรู้เกี่ยวกับวิชาการ ทางด้านบริหารธุรกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกอบด้วยความรู้พื้นฐานด้านการจัดการ ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ ความรู้เกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การตลาด การบริหารบุคคล และความรู้ทางสถิติ และการวิเคราะห์เชิงปริมาณ

ประการที่สอง มีความชำนาญ เน้นความสามารถที่จะนำความรู้มาใช้ในการงานที่อยู่ในความรับผิดชอบ

ประการสุดท้าย มีบุคลิกภาพดี มีความซื่อสัตย์ คุณธรรม มีความเชื่อมั่น ขยัน มีไหวพริบ มีมนุษยสัมพันธ์ ให้ความร่วมมือกับหมู่คณะ มีความรับผิดชอบ มีความคิดริเริ่ม มีความอดทน

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับมัลลิกา บุณนาค (2528 : 1 - 3) และคนอื่นซึ่งได้กล่าวถึงคุณลักษณะของบัณฑิตบริหารธุรกิจที่จะทำให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติ ไว้ว่า

....ต้องเป็นผู้รู้จักเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ฐานะ มีเหตุผล ตรงต่อเวลา

มีความคล่องแคล่วในการทำงาน รู้จักกาลเทศะและมีสัมมาคารวะ....

อีกประการหนึ่งสิ่งที่เป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นถึงความพยายาม ความร่วมมือ และความเห็นสอดคล้องซึ่งกันและกันระหว่างสถานศึกษาภาครัฐกับสถานประกอบการในการที่จะมุ่งมั่นผลิตผู้สำเร็จการศึกษาให้มีคุณลักษณะตามต้องการทั้งสองฝ่ายก็คือ การจัดประชุมสัมมนาเพื่อความร่วมมือระหว่างผู้บริหารอาชีวศึกษา และของนักศึกษาการบริหารสถานประกอบการและองค์กรเอกชนสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (2534:74-77) ผลการประชุมได้มีความเห็นร่วมกันว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะต้องประกอบด้วยความขยันว่า อดทน ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม มีน้ำใจ มีบุคลิกภาพดี มีความกระตือรือร้น ตรงต่อเวลา อุทิศเวลาให้กับงาน มีความรับผิดชอบ มีความคิดริเริ่ม สุขภาพแข็งแรง ทำงานเป็นกะได้ ทำงานเป็นทีม มีความเชื่อมั่นในวิชาชีพ มีทักษะในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ มีความรู้ทักษะในการผลิตอุตสาหกรรม มีพื้นฐานวิชาชีพที่ได้มาตรฐาน มีการแต่งกายที่เหมาะสม มีความเชื่อมั่นกล้าแสดงออก มีความสำนึกในเรื่องความปลอดภัย และรักษาสภาพแวดล้อม ดังที่

สมนึก สิงหนแพทย์ ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้ที่จะทำหน้าที่เป็นพนักงานในโรงแรมว่า ควรจะประกอบคุณลักษณะต่าง ๆ ดังนี้ คือ

....1. คุณลักษณะทางกาย ได้แก่ สุขภาพดี สายตาดี โสตสัมผัสดี การปรากฏตัวดี รูปร่างเป็นปกติ มีความแข็งแรง ท่าทางดี แขน นิ้วแข็งแรง คล่องแคล่ว ความสูงและน้ำหนักปานกลาง

2. คุณลักษณะทางการศึกษา ระดับสติปัญญาและความสามารถในการทำงาน ได้แก่ มีความฉลาดและไหวพริบดี หมั่นขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันสมัยและเหตุการณ์ รู้จักเอาประสบการณ์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ มีความรู้ภาษาต่างประเทศ สนใจ

ในงานที่ได้รับมอบหมายรั่ววิชาชีพในโรงงาน การให้ความร่วมมือ

3. คุณลักษณะทางจิตใจ ได้แก่ ใฝ่หาดี มีความสำรวมเรียบร้อย มีความตรงจ่า ดี รู้จักกาลเทศะ เป็นคนริเริ่ม มีความอดทน ต่อเหตุการณ์และบุคคล มีความซื่อสัตย์

4. การปรับปรุงตนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม...

จากบทบาทของการศึกษาที่ผ่านมามุ่งเน้นเฉพาะการให้ความรู้ และทักษะต่าง ๆ มากกว่า การปลูกฝังให้มีความศรัทธาในเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม เนื่องจากความเชื่อที่มุ่งให้คนมีความรู้ และความเชี่ยวชาญมีทักษะในวิชาชีพเป็นอย่างดีแล้ว จะช่วยให้เขาเหล่านั้นไปประกอบอาชีพ หรือทำงานทำตามความรู้ความสามารถที่มีอยู่ได้ แต่ปรากฏว่า ตลาดแรงงานหรือนายจ้างมีความต้องการบุคคลที่มีคุณลักษณะในด้านความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ มีความประพฤติมากกว่าคุณลักษณะ ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ

คุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาคงกล่าว เป็นคุณลักษณะที่สำคัญและจำเป็น โดยสรุป คุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาออกเป็นคุณลักษณะด้านวิชาการ คุณลักษณะด้านวิชาชีพ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ และคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม

คุณลักษณะด้านวิชาการ

กรมอาชีวศึกษา มีภารกิจหลักในการจัดการอาชีวศึกษา ที่ผลิตกำลังคนและพัฒนากำลังคน เพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงานและสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งได้รับผลิตคนผลิตกำลังคนในหลายหลักสูตร คือ หลักสูตร ปวช., ปวส., ปวท., ปทส. และ หลักสูตรระยะสั้น

การผลิตกำลังคนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่จบในตัวเอง ผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตร สามารถที่จะประกอบอาชีพได้ หรือศึกษาต่อก็ได้ การที่หลักสูตรมีลักษณะที่จบในตัวเอง มุ่งหวังให้ผู้สำเร็จการศึกษาออกไปประกอบอาชีพหรือเข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยมีจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังนี้

1. เพื่อให้มีความรู้และประสบการณ์ สามารถปฏิบัติงานในระดับช่างเทคนิค หรือระดับวิชาการได้
2. เพื่อให้มีเจตคติต่อสัมมาชีพ มีความภาคภูมิใจและมั่นใจในวิชาชีพที่เรียน
3. เพื่อพัฒนาทางด้านวินัยในการทำงาน มีจรรยาในวิชาชีพ มีความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบในการทำงาน ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และความสามารถในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรดังกล่าวมานี้ จึงเป็นตัวบ่งชี้ได้ว่าต้องการให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษา เป็นกำลังคนระดับกลาง ถึงในระดับที่สูงกว่าพื้นฐาน หรือระดับปฏิบัติ นั้นหมายถึง การปลูกฝัง การเป็นผู้ปฏิบัติงานในระดับของหัวหน้างานขั้นต้นได้เป็นอย่างดี สามารถที่จะปฏิบัติเองได้ และในขณะที่เดียวกันสามารถที่จะสั่งการได้ เป็นผู้ติดต่อประสานงานได้ ควบคุม ติดตาม ประเมินผลงานได้ มีการตัดสินใจที่ดี ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถแก้ไขปัญหาได้ดี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นที่ยอมรับ พร้อมทั้งเข้ากับบุคคลอื่นได้ มีความเข้าใจในภาษาและสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง รู้จักใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ตลอดจนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่องานในหน้าที่เป็นอย่างดี และมีการคิดค้นแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติมตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้คุณลักษณะอย่างหนึ่งที่ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะพึงมี คือ คุณลักษณะด้านวิชาการ

การจัดการศึกษาคือการบริหารการศึกษาด้านอาชีวศึกษานั้น งานที่เป็นภารกิจที่สำคัญของการจัดการศึกษา ก็คือ งานด้านวิชาการ นั้นหมายถึง งานที่ฝ่ายบริหารและผู้สอนจะต้องให้ความสำคัญด้านวิชาการแก่ผู้เรียน ดังที่ ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 15) ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่า

.....งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานประกอบการ จะปรากฏได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรม การศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา....

คำกล่าวข้างต้นได้สอดคล้องกับ อุดิต มงคลนาวิณ.(2530 : 36) ที่ได้กล่าวไว้ว่า “หลักการในการตัดสินใจพิจารณารับคนเข้าทำงานนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ พื้นฐานความรู้ทางวิชาการ” ซึ่งจะตรงกับที่ โกวิท วรพิพัฒน์ (2529 : 21) ได้กล่าวไว้อย่างสอดคล้องว่า “การฝึกการเรียนด้านอาชีวศึกษาน่าจะเน้นให้เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ ให้รู้จักตนเอง รู้จักสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม รู้ในแง่วิชาการ การวิเคราะห์วิจัย” ซึ่งตรงกับที่ อมรรัตน์ เจริญชัย (2531 : 18 - 21) ได้กล่าวสอดคล้องต้องกันว่า “นักศึกษาควรศึกษาค้นคว้า วิจัย เผยแพร่ความรู้แก้ปัญหาด้วยวิชาการ หลักการและเหตุผล รู้จักผสมผสานความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางศิลปะ และทางสังคมศาสตร์เพื่อนำมาปรับปรุงคุณภาพชีวิต” ขณะเดียวกันที่กล่าวมานี้ตรงกับที่ รัชณี สาขาโรจน์ (2527 : 494) ได้กล่าวไว้เช่นเดียวกันว่า

....การสอนนักศึกษานั้นจะต้องสอนให้เป็นคนทีคิดและวิจารณ์เป็น ใช้วิธีการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางวิทยาศาสตร์ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล เพื่อการตัดสินใจอย่างถูกต้องในการดำเนินชีวิตประจำวัน....

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา เรื่องความรู้ ทักษะ โอกาสการมีงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรเกษตรศาสตร์และคหกรรมศาสตร์ พบว่า “นายจ้างที่ทำในภาครัฐอาจมีความคิดเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรคหกรรมศาสตร์มีความรู้ทางวิชาการอยู่ในระดับสูง”

หน่วยศึกษานิเทศก์ (2529 : 131 - 135) กรมอาชีวศึกษา ได้ทำการประเมินหลักสูตร พุทธศักราช 2527 ระดับ ปวส. และระดับ ปวท. โดยเน้นสาระการประเมิน ดังนี้

1. ติดตามผู้สำเร็จหลักสูตร ปวส. 2527

2. ศึกษาความคิดเห็นของนายจ้างหรือของสถานประกอบการเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และเจตคติที่นักศึกษาใช้ในการฝึกงาน

3. สรุปปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหา อุปสรรค

ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ด้านหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ. 2527 เนื้อหาสาระวิชาที่เรียนไม่เพียงพอ ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงในการปฏิบัติงาน นักศึกษาขาดความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี ขาดมนุษยสัมพันธ์ และขาดความรู้เกี่ยวกับภาษาต่างประเทศ ด้านนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ. 2527 ได้แก่ การขาดความรู้ที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ ขาดมนุษยสัมพันธ์ ขาดความชำนาญด้านภาษาต่างประเทศ ผลการวิจัยของหน่วยศึกษานิเทศก์มีสิ่งที่สอดคล้องกัน ระหว่างตัวหลักสูตร ด้านเนื้อหาสาระวิชาตามที่เจ้าของสถานประกอบการมองเห็น คือ ผู้สำเร็จอาชีวศึกษายังขาดมนุษยสัมพันธ์ ขาดความรู้ทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ และความรู้ด้านภาษาต่างประเทศไม่เพียงพอ ซึ่งผลการวิจัยนี้จะสอดคล้องกับที่ สมาน แสงมะลิ (2529 : 17) ได้กล่าวไว้ว่า “ในการประกอบอาชีพของคนเรานั้นสิ่งที่ภาคธุรกิจเอกชนให้ความสำคัญเป็นอันดับสอง คือ การมีมนุษยสัมพันธ์เข้ากับบุคคลอื่นได้ สามารถใช้ภาษาพูด ภาษาเขียนได้เข้ากันกับทั้ง 2 ฝ่าย”

ด้วยเหตุที่กล่าวมานั้นจะเห็นได้ว่า ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจำเป็นต้องมีคุณลักษณะด้านวิชาการเป็นอย่างดี เพื่อที่จะได้เข้าสู่ตลาดแรงงานได้อย่างมีคุณภาพตามที่ตลาดแรงงานต้องการ ดังนั้นสรุปได้ว่า คุณลักษณะด้านวิชาการของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ตามหลักวิชาการสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ เป็นผู้แสวงหาความรู้เพิ่มเติม ติดตามความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ มีความสามารถในการติดต่อ

สื่อสาร การสั่งการ การตัดสินใจที่ดี สามารถแก้ปัญหาได้ดี มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ ตลอดจนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

คุณลักษณะด้านวิชาชีพ

การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพ หรือเพื่อประกอบอาชีพในสาขาต่าง ๆ ตามความรู้ความถนัด เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ ความถนัดทางวิชาชีพที่ตนเองศึกษาเล่าเรียน และจะต้องเป็นความรู้ความถนัดในวิชาชีพ ที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้จนประสบความสำเร็จ ผู้ศึกษาด้านคหกรรมก็ต้องมีความรู้วิชาชีพคหกรรม ผู้ที่ศึกษาด้านบริหารธุรกิจก็ต้องมีความรู้ความถนัดวิชาชีพบริหารธุรกิจ

การเรียนวิชาชีพทุกสาขาวิชา จะต้องเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเป็นสำคัญ อาทิ ผู้เรียนสาขาวิชาชีพบัญชีจะต้องมีความรู้ มีทักษะในการทำบัญชีได้ทำบัญชีเป็น ผู้เรียนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ จะต้องมีความรู้ มีทักษะในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์นำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้

การมีความรู้ทางวิชาการนั้นไม่เพียงแต่รู้ภาคทฤษฎี แต่จะต้องมีความรู้ในทางปฏิบัติจริง มีความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์ เครื่องใช้ เครื่องมือ ตลอดจนเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ทันสมัยสามารถจะใช้อุปกรณ์เครื่องมือเหล่านั้น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถเกิดแนวความคิดในการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพของตนให้ก้าวหน้าและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่องานที่รับผิดชอบ ซึ่งก็ตรงกับที่ บรรจง ชูสกุลชาติ (2531 : 11) กล่าวไว้ว่า นักศึกษาต้องหมั่นฝึกฝนวิชาชีพให้มีความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติจริงได้ เมื่อเกิดการเรียนรู้อาจประสบการณ์นั้นมีความเข้าใจ สามารถสรุปเป็นกฎเกณฑ์เกิดความรู้ต่าง ๆ ในสาขาที่เรียน และสร้างความมั่นใจจนสามารถนำไปใช้ในชีวิตรจริงได้

ในทำนองเดียวกัน Ruth Elaine Micars Free (1984 : 3040 A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้ของนายจ้างที่มีต่อ ลูกจ้างที่เข้าห้องทดลองปฏิบัติงานประจำห้องปฏิบัติการ และลูกจ้างที่จบการศึกษาจากอาชีวศึกษาและที่ผ่านการฝึกงานอาชีพมาแล้ว โดยศึกษาจากนายจ้างของลูกจ้างที่จบการศึกษาจากอาชีวศึกษา 121 คน และนายจ้างของลูกจ้างที่ทดลองปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการจำนวน 64 คน ผลปรากฏว่า

นายจ้างทั้ง 2 กลุ่ม มีการรับรู้ต่อลูกจ้างทั้ง 2 กลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังพบอีกว่าคุณสมบัติที่สำคัญของลูกจ้างตามการรับรู้ของนายจ้างคือ

1. มีความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง
2. มีความรู้ด้านการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี
3. มีความรู้ด้านทฤษฎีเกี่ยวกับงานเป็นอย่างดี
4. มีทักษะในการติดต่อสื่อสาร
5. มีทักษะในการอ่านและตีความหมายคำชี้แจงและเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน
6. มีทักษะในการคำนวณ
7. มีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น
8. มีเจตคติที่ดีต่องานที่ตนปฏิบัติ

จากการศึกษาของ Super (1957 : 243) Dopbens (1968 : 2958) และ Cook (1967 : 899) พบว่า การเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อขึ้นอยู่กับความสนใจ ความพอใจและลักษณะของงาน

คุณลักษณะด้านวิชาชีพ หมายถึง คุณลักษณะที่ควรจะมีเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ อันเกี่ยวข้องกับงานที่จะทำ ซึ่งตรงกับความต้องการของลักษณะงานในตำแหน่ง ดังนั้น คุณลักษณะด้านวิชาชีพควรประกอบด้วย มีความรู้ในสาขาวิชาชีพเป็นอย่างดี มีความคิดริเริ่มทำงานให้ถูกต้องแม่นยำ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี มีความรู้ความชำนาญในการใช้อุปกรณ์เครื่องใช้เทคโนโลยีจากคุณลักษณะดังกล่าวจะสอดคล้องกัน Magnuson (อ้างใน ลัทธิ, 2533 : 36) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะด้านวิชาชีพ มีดังนี้

1. มีความสามารถในการติดต่อและเข้ากับผู้อื่นได้ดี
2. มีความรู้ในสาขาวิชาชีพเป็นอย่างดี
3. รู้จักมอบหมายงานให้ผู้อื่นทำ
4. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
5. ให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
6. เป็นผู้ที่น่าเข้าใกล้และมีเวลาสำหรับผู้ร่วมงาน
7. มีความสนใจบุคคลอื่น
8. มีความสามารถในการวางแผนและการจัดระเบียบงาน
9. รับฟังความคิดเห็นจากบุคคลอื่น
10. รู้จักใช้ช่องทางแห่งอำนาจหน้าที่

กรมอาชีวศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาด้วยเหตุที่การจัดการศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ คือ การให้ผู้เรียนสามารถออกไปประกอบอาชีพได้ จะต้องพิจารณาจาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัจจัย 2 ประการ คือ ระบบการศึกษาที่จะผลิตคนออกมาจะต้องแปรเปลี่ยนด้วย กรอบอาชีพศึกษา โดยกองแผนงาน ได้สัมภาษณ์ผู้ประกอบการภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจในเรื่อง “คนอย่างไรที่ นายจ้างต้องการ” จากคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดที่ได้ระบุคุณสมบัติของลูกจ้างหรือพนักงาน ที่ต้องการแบ่งได้ออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

คุณสมบัติด้านวิชาการและคุณสมบัติด้านจริยธรรมและคุณธรรม สำหรับคุณสมบัติด้าน วิชาการบางตำแหน่งขึ้นอยู่กับลักษณะของตำแหน่งนั้น หลายแห่งเน้นเป็นพิเศษว่าจะเน้นเฉลี่ย ต้องได้ตั้งแต่ 2.5 ขึ้นไป และตรงกับสาขางาน ที่สำคัญมากประการหนึ่งที่นายจ้างระบุค่อนข้างเด่นชัดก็คือ ความรู้ภาษาอังกฤษ นายจ้างบางแห่งไม่คำนึงถึงผลการเรียน โดยให้เหตุผลว่า คนทำงานดีไม่จำเป็นต้องเรียนเก่ง คนเรียนเก่งไม่ใช่ว่าจะทำงานดีเสมอไป ที่นายจ้างเน้นมากเป็นพิเศษ คือ เรื่องจริยธรรมและคุณธรรม ซึ่งคุณธรรมดังกล่าวนี้ มีหลายลักษณะ เช่น ความอดทน มีวินัย ซื่อสัตย์ มีน้ำใจ ขอมรับสภาพงาน รอบคอบ ใฝ่งาน มีเจตคติที่ดีถูกต้องต่องานตลอดจนคุณสมบัติ เสริมด้านอื่น ๆ เช่น ความสามารถในการปรับตัว ทำงานกับผู้อื่นได้ บุคลิกภาพดี และมีความเป็น ผู้นำ

จำเนียร จวงตระกูล ได้กล่าวถึงบัญญัติ 10 ประการของการปฏิบัติงานที่ดีของลูกจ้าง ที่จะ ตอบสนองความคาดหวังของผู้บังคับบัญชา ดังนี้

1. ความขยันหมั่นเพียรดี ผู้ปฏิบัติงานที่ดีย่อมมีความขยันหมั่นเพียร ในการปฏิบัติงาน ของตนอย่างสม่ำเสมอ ต้องเป็นคนเองจริงจังในเวลาทำงาน ตั้งใจทำงานให้เสร็จโดยไม่ชักช้า อี้ออาด ไม่ปล่อยเวลาให้สิ้นเปลืองไปโดยไม่ได้ทำงานให้เป็นประโยชน์ ทั้งนี้ โดยไม่ต้องให้ผู้อื่น หรือผู้บังคับบัญชาคอยติดตามหรือกระตุ้นเตือน ทั้งงานที่ปฏิบัติเป็นผลนั้น ต้องมีปริมาณมากเพียงพอ เป็นที่ยอมรับได้ตามมาตรฐานขององค์กรหรือเกินกว่านั้น การมาทำงานเป็นคนตรงต่อเวลา อย่างสม่ำเสมออีกด้วย

2. มีผลงานที่มีคุณภาพดี ผู้ปฏิบัติงานที่ไม่เพียงพอแต่จะมีความขยันหมั่นเพียร สามารถ ในการปฏิบัติงานให้ได้ปริมาณตามมาตรฐานหรือเกินกว่านั้น งานที่พนักงานปฏิบัติได้ผลสำเร็จ ออกมาด้วยความรวดเร็ว นั้นยังจะต้องมีคุณภาพดีอีกด้วย การพิจารณาเรื่องคุณภาพนั้นดูได้จากผล งานดี ย่อมพยายามไม่ให้มีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น ไม่มีความสะเพร่าหรือผลอเรือ และไม่จำเป็นต้อง ให้ผู้อื่น หรือผู้บังคับบัญชามาตรวจสอบผลงาน

3. มีความรับผิดชอบเป็นที่ไว้วางใจได้ดี รับผิดชอบงานต่อตนเอง ต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อผู้บังคับบัญชาและต่อบริษัท ซึ่งจะต้องรับผิดชอบทั้งทางด้านการปฏิบัติงานและความประพฤติ

4. มีความเข้าใจงานเป็นอย่างดี ผู้ปฏิบัติงานที่ดีจะต้องรู้ขั้นตอนและขอบเขตของการ

ปฏิบัติงานเป็นอย่างดี และสามารถทำได้เป็นอย่างดีด้วย

5. มีความสามารถในการเรียนรู้ ผู้ปฏิบัติงานที่ดีย่อมมีความสามารถที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ทั้งนี้เพื่อที่จะได้ช่วยในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนให้ดีขึ้นเสมอ มีความสามารถเข้าใจ รายละเอียดของงานได้อย่างรวดเร็ว สามารถเรียนรู้แนวความคิดและวิธีการใหม่ ๆ ได้รวดเร็ว สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงในงานหรือสภาพการทำงานได้อย่างง่ายดายและรวดเร็วอยู่เสมอ พยายามเอาใจใส่ หมั่นคิด หมั่นไตร่ตรองเรื่องงานอยู่เสมอ พยายามฝึกฝนตนเอง ในการทำงานในส่วนที่ตนไม่รู้ หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมทั้งในงานและนอกงาน เป็นคนที่ทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ

6. มีความคิดริเริ่ม พยายามที่จะสร้างสรรค์และคิดค้นหาวิธีการทำงานที่ดีขึ้น สะดวกขึ้น ประหยัดและปลอดภัยมากขึ้น พนักงานผู้มีความคิดริเริ่มจะสามารถตัดสินใจสิ่งที่ควรทำไปได้เอง โดยไม่ต้องให้ผู้บังคับบัญชา คอยบอกกล่าวอยู่ทุกขณะ สิ่งใดไม่ควร มีความกล้าและมีความมั่นใจที่จะทำและกล้าแสดงความคิดเห็นของตนให้ปรากฏแก่ผู้อื่นและผู้บังคับบัญชา

7. มีคุณพินิจและสามัญสำนึกดี มีไหวพริบ มีการคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล และตัดสินใจอย่างเป็นเหตุผลอีกด้วย

8. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถของพนักงานที่จะเข้ากับบุคคลอื่นได้เป็นอย่างดี มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม สามารถทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชาตลอดจนบุคคลอื่น ได้เป็นอย่างดี ได้รับความชอบจากเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา ถูกคำและคนอื่น ๆ รู้จักกาลเทศะ ความควรไม่ควร ยิ้มแย้มแจ่มใส รู้จักระงับอารมณ์เมื่อโกรธ มีความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน ท่วงทำนองในการพูดจา การวางตัวเหมาะสมไม่ยกตนข่มท่าน หรือพูดจาหยาบคายนเป็นที่รังเกียจของคนอื่น สรุปพนักงานที่ดีนั้นจะต้องสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

9. มีความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการปฏิบัติงานประจำวัน เป็นสำคัญของการร่วมมือและประสานงานกันในการทำงานเป็นทีม

10. มีเจตคติที่ดีต่องานและองค์กร ซึ่งจะต้องมีต่อตนเอง ต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อผู้บังคับบัญชา ต่อลูกค้าและผู้อื่น ตลอดทั่วทั้งองค์กร

ในขณะที่ มังกร หริรัถย์ (2536 : 2 - 3) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการต้องการ

ผลการวิจัยเมื่อพิจารณาและจัดลำดับค่าเฉลี่ยของความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้ง 5 ด้าน ปรากฏว่า สถานประกอบการทั้ง 3 ขนาดมีความต้องการเรียงลำดับ 1 - 5 ตรงกัน คือ ลำดับ 1 ด้านความรับผิดชอบ ลำดับ 2 ด้านความมีวินัยในตนเอง ลำดับ 3 ด้านความถูกต้อง ลำดับ 4 ด้านมนุษยสัมพันธ์ และลำดับสุดท้าย ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ และผลการเปรียบเทียบ พบว่า สถานประกอบการขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ และด้านความผูกพัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสถานประกอบการที่มีขนาดต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรู้ และทักษะวิชาชีพด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความมีวินัยในตนเอง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้แล้ว มยุรี ชัยสวัสดิ์ (2538 : 2) ได้ทำการวิจัยถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จ อาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการ

ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา และสถานประกอบการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริการและครู-อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา กับเจ้าของ หรือผู้จัดการ สถานประกอบการ ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม และจริยธรรม อยู่ในเกณฑ์ระดับมากและเมื่อเรียงลำดับความต้องการคุณลักษณะ ทั้ง 4 ด้าน พบว่าทั้ง 2 กลุ่มมีความต้องการตรงกันทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ลำดับที่ 1 คุณลักษณะ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ลำดับที่ 2 คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ลำดับที่ 3 คุณลักษณะด้านวิชาชีพ และลำดับที่ 4 คุณลักษณะด้านวิชาการ

ขนาดของสถานประกอบการกับคุณสมบัติของลูกจ้าง กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา (2530 : 17 - 24) ได้สัมภาษณ์ผู้ประกอบการ จำนวน 12 คน แบ่งเป็นขนาดจำนวนลูกจ้าง 100 - 299 คน มีจำนวน 3 คน และขนาดจำนวนลูกจ้าง 500 คนขึ้นไป มีจำนวน 9 คน สรุปว่านายจ้าง จากสถานประกอบการทั้งหมดเป็นคุณสมบัติด้านคุณธรรมและจริยธรรมเป็นอันดับแรก คุณสมบัติดังกล่าว ได้แก่ ความอดทน มีวินัย ซื่อสัตย์ มีน้ำใจ รับผิดชอบ ยอมรับสภาพงาน รอบคอบ ใฝ่งาน มีเจตคติที่ถูกต้องต่องาน สามารถปรับตัวในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีบุคลิกภาพดี และมีความเป็นผู้นำ

บัญญัติ กุศลสถาพร และคนอื่น ๆ (2532:29) ได้วิจัย เรื่องความต้องการคุณลักษณะของ แรงงานภาคอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก โดยการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ จำนวน 43 คนซึ่งมีขนาดแตกต่างกันในเขตพื้นที่การอุตสาหกรรม 3 จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบการทุกคนให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะ ของลูกจ้างเป็นอันดับแรกในด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความขยันหมั่นเพียร เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นับญาติเห็นาเบไซประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าการณีใดจทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความตรงต่อเวลา สุขภาพแข็งแรง ความคล่องแคล่วว่องไว มีระเบียบวินัย ความรัก ความผูกพันในองค์กร มีน้ำใจโอบอ้อมอารีช่วยเหลือเกื้อกูล มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความฉลาด มีความคิดสร้างสรรค์ รักความสะอาด เชื้อมันในตนเอง มีความชำนาญในเชิงวิชาชีพ มีความสามัคคี มีความเชื่อฟังผู้บังคับบัญชาตามลำดับ ส่วนด้านวิชาการ เป็นอันดับรอง เนื่องจากความรู้วิชาการทักษะเฉพาะตำแหน่งสามารถฝึกฝนอบรมได้ง่าย และสถานประกอบการต้องดำเนินการอยู่แล้วส่วนคุณลักษณะพิเศษเป็นเรื่องปลูกฝังยากและต้องใช้ระยะเวลาตั้งแต่เด็ก

จากเอกสารและงานวิจัยพอสรุปได้ว่า ผู้ประกอบการที่มีจำนวนลูกจ้างต่างกันให้ความสำคัญต่อคุณสมบัตินี้ของลูกจ้างต่างกัน เช่น ผู้ประกอบการให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะของลูกจ้างเป็นอันดับแรกคือ คุณลักษณะในด้านความอดทน ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความมีวินัย ความขยันหมั่นเพียร และสามารถปรับตัวในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ส่วนด้านวิชาการเป็นอันดับรอง

กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา (2530 : 1 - 8) ได้กำหนดคุณสมบัตินี้ 8 ด้านของพนักงานที่นายจ้างต้องการให้เป็นเป้าหมายในการอบรมสั่งสอนนักศึกษา ดังนี้

1. คุณค่าเฉพาะตัว ได้แก่ ความซื่อสัตย์ นับถือตนเอง และมีภาพพจน์ที่ดีต่อตนเอง มีเป้าหมายในอาชีพและชีวิต มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีทัศนคติที่ดี มีความกระตือรือร้นและไม่จำกัดความสามารถของตนเอง

2. ทักษะในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ ได้แก่ มีความยืดหยุ่น ความคิดสร้างสรรค์ และมีแนวทางแปลกใหม่ สามารถปรับตัวเข้ากับความต้องการของงานที่เปลี่ยนแปลงได้ สามารถวางแผนและจัดระบบการทำงานได้ สามารถใช้เหตุผลและตัดสินใจได้อย่างเที่ยงตรง และมีสมาธิสามารถจดจ่ออยู่กับงานหลาย ๆ ส่วนในเวลาเดียวกัน

3. ความสัมพันธ์กับผู้อื่น ได้แก่ เข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ดี มีไหวพริบดี ขอมรับผู้อื่น ขอมรับข้อติชม ทำงานเป็นทีมได้ ความเป็นมิตร เสมอต้นเสมอปลายกับผู้อื่น ให้ความร่วมมือเต็มใจรับมอบงานด้วยความยินดี ขอมรับการปกครองและคำปรึกษาแนะนำของหัวหน้า เคารพในสิทธิ และทรัพย์สินของผู้อื่นและมีคุณสมบัติของการเป็นผู้นำ

4. ทักษะในการสื่อสาร ได้แก่ รู้จักถามคำถาม รู้จักขอความช่วยเหลือ เมื่อจำเป็นแจ้งหัวหน้าเมื่อต้องหยุดงานพร้อมเหตุผล พุดจาจะฉานชัดเจน และเป็นผู้ฟังที่ดี

5. ลักษณะเกี่ยวกับงาน ได้แก่ ทำงานเสร็จสมบูรณ์ตามกำหนด ปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างไม่บกพร่อง มีสมาธิในการทำงาน ทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อย ทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง มีความแม่นยำเที่ยงตรงและพิถีพิถันในการทำงาน ดูแลรักษาเครื่องมือ และวัสดุอยู่เสมอ มีความละเอียดถี่ถ้วนและปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้นตลอดเวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. วุฒิภาวะ ได้แก่ ทำงานได้โดยไม่ต้องควบคุมหรือตรวจตรา เชื่อถือและไว้วางใจได้ มีความรับผิดชอบ ไม่นำปัญหาส่วนตัวมายุ่งเกี่ยวกับงานเป็นพิเศษและงานล่วงเวลา มีความพร้อมในการทำงาน มีความภูมิใจในงานของตน มีความคิดริเริ่ม สุขุม และควบคุมตนเองได้ มีความรับผิดชอบในการกระทำของตน มีวุฒิภาวะทางความคิดกิริยาท่าทางและการกระทำ ประเมินผลงานของตนเองได้ มีความอดทน รู้จักใช้เวลาอย่างฉลาดและมีความเชื่อมั่นในตนเอง

7. สุขนิสัยและความปลอดภัยในงาน และมีความเชื่อมั่นในตนเอง ความปลอดภัย รักษาอัตราเร็วในการทำงานและอัตราการผลิตที่เหมาะสม รักษาสุขนิสัยส่วนบุคคลอย่างดี สวมเสื้อผ้าที่เหมาะสมและแต่งกายดี สามารถทำงานภายใต้ภาวะความเครียดได้ดี มีความแข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจเหมาะสมกับงานที่ทำและมีสุขภาพดี

คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพ (Personality) มีนักวิชาการได้ให้ความหมาย ไว้ดังนี้

บุญส่ง นิลแก้ว (2521 : 1) ให้ความเห็นว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยที่เด่นประจำตัวของแต่ละบุคคล ซึ่งได้รับอิทธิพลจากหลายด้าน เช่น ประสบการณ์สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมประเพณีประสาทรวมกันเป็นพฤติกรรม ระบบที่เป็นเอกลักษณ์ของบุคคลซึ่งคล้ายคลึงกับทัศนะของ วิชา เทพยา (2520 : 1) ที่กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะจำเพาะของแต่ละบุคคล ซึ่งแสดงออกทางท่าทาง ความรู้สึกนึกคิด ความเฉลียวฉลาด กิริยามารยาท ลักษณะนิสัย และพจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530, (2531 : 305) ได้อธิบายไว้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง สภาพนิสัยจำเพาะ นอกจากนั้น ธำรง บัวศรี (2527 : 32) ได้กล่าวไว้ว่า บุคลิกภาพของคนไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นมาพร้อมกับบุคคลนั้นทั้งหมด ยกเว้นเพียงรูปร่างหน้าตา สักส่วน สีสผิวของร่างกายแล้ว พวกนั้นจะเกิดจากการฝึกฝนอบรมการเรียนรู้ และจากประสบการณ์ภายหลังทั้งสิ้น ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าบุคลิกภาพ หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ประกอบขึ้นเป็นบุคคล ซึ่งได้แก่ พฤติกรรมที่แสดงออกมาทั้งภายนอกและภายในร่างกาย หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ประกอบขึ้นเป็นบุคคล ซึ่งได้แก่ พฤติกรรมที่แสดงออกมาทั้งภายนอกและภายในร่างกาย ได้แก่ ลักษณะทางกาย อารมณ์ ความสามารถ ซึ่งจะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคลด้วยอิทธิพลจากพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และประสบการณ์

ในการประกอบอาชีพความสำเร็จหรือล้มเหลว ส่วนหนึ่งจะ ขึ้นอยู่กับ บุคลิกภาพเป็นสำคัญ ผู้สำเร็จการศึกษาที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน ควรจะให้ความสนใจเรื่องบุคลิกภาพอย่างจริงจัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั้งนี้เพราะบุคลิกภาพจะมีผลกระทบโดยตรงต่อหน้าที่การงาน ชีวิตส่วนตัว และการอยู่ร่วมในสังคม บุคลิกภาพจะเป็นลักษณะอันดับแรกในการสร้างความยอมรับนับถือให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพที่ดี ดังเช่น อากา ฆรมบุตร (2524 : 1 - 15) ได้ให้ความเห็นว่า บุคลิกภาพที่ดีควรประกอบด้วย

1. มีสุขภาพร่างกายดี
2. มีความประพฤติดี
3. มีความสามารถแสดงออกซึ่งความคิด
4. มีอารมณ์ที่มั่นคง
5. มีความกระตือรือร้น
6. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
7. แต่งกายดีเหมาะสมกับกาลเทศะ

ซึ่งความคิดเห็นนี้คล้าย ๆ กับ สุภางค์ แสงวณิช (2528 : 37 - 45) กล่าวถึง บุคลิกภาพที่ดีประกอบด้วย

1. สุขภาพอนามัยดี
2. ยิ้มแย้มแจ่มใส
3. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
4. สุภาพ วาจาไพเราะ
5. สุขภาพจิตดี อารมณ์มั่นคง
6. เป็นคนเปิดเผย

บุคลิกภาพที่ดีดังกล่าวมาแล้วนั้น จะเห็นว่ามีคุณลักษณะที่เหมือนกัน คล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งไม่แตกต่างจากที่ รัชณี ลาขโรจน์ (2527 : 293 - 294) ได้กล่าวไว้ว่า บุคลิกภาพที่ดีนั้นจะต้องสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ มีสุขภาพอนามัยดี และรับผิดชอบต่อสุขภาพอนามัยของผู้อื่น เข้าใจและซาบซึ้งในการมีและการใช้ศิลปะในชีวิตประจำวัน

กล่าวโดยสรุป คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่ดีจำเป็นของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาควรประกอบด้วยลักษณะดังนี้ มีกิริยาที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงาน มีความสุภาพอ่อนโยน วาจาไพเราะและมีท่าทางที่สง่าผ่าเผย รู้จักแสดงบทบาทของตนเองได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม มีสุขภาพจิตดีมีอารมณ์มั่นคง แต่งกายเหมาะสม เชื่อมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยกิริยา วาจาที่เหมาะสม เป็นคนเปิดเผย อารมณ์ที่แจ่มใส สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ เข้มแข็งอดทน

อย่างไรก็ดี ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่มีบุคลิกภาพดีแล้ว ยังต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีด้วย ทั้งนี้ เพราะการมีมนุษยสัมพันธ์จะทำให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษา สามารถร่วมงานกับหน่วยงานและเพื่อนร่วมงานได้อย่างมีความสุข และการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดียิ่ง ทำให้เป็นที่ชื่นชอบ สรรพคุณ และยอมรับของบุคคลอื่น

มีผู้ให้ความหมายของมนุษยสัมพันธ์หลายท่าน ดังเช่น Keit Devis (อ้างใน ธนา ม.ป.ป. : 4) กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง แรงจูงใจที่ก่อให้เกิดวัตถุประสงค์ให้คนในกลุ่มได้ร่วมใจกันทำงานอย่างได้ผล และมีประสิทธิภาพ ร่วมใจกันทำโดยสอดคล้องกับเศรษฐกิจ จิตใจและพึงพอใจในสังคม ในขณะที่ Edwin B. Fippo (อ้างใน ธนา ม.ป.ป. : 4) ได้กล่าวว่า “มนุษยสัมพันธ์คือ การรวมคนให้ทำงานร่วมกันในลักษณะที่มุ่งให้เกิดความร่วมมือประสานงาน และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดผลตามเป้าหมาย” ซึ่งมีส่วนคล้ายคลึงกับที่ ธีรวิมล ประทุมรัตน์ (25830 : 191 - 192) แสดงความเห็นว่าเป็นว่า “มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออกในรูปของสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เข้าใจและบังเกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานให้เกิดผลประโยชน์สูงสุด มีความพอใจและสบายใจในการทำงานด้วย” “นอกจากนั้น พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530, (2531 : 402) ได้อธิบายความหมายของคำว่ามนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสัมพันธ์ในทางสังคม ระหว่างมนุษย์ซึ่งทำให้เกิดความเข้าใจดีต่อกัน ความหมายเหล่านี้ พอสรุปได้ว่า มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การทำงานที่ต้องปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลอื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งผลงานที่บรรลุเป้าหมายนั้น เครื่องมือที่จะช่วยให้เกิดความร่วมมือที่ดีต่อกัน เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน ยอมรับซึ่งกันและกัน ก็คือ ควรมีความสัมพันธ์ ดังที่ เมธี ปิณฑานนท์ (2523 : 18) ได้กล่าวไว้ว่า “ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรด้วยกันและระหว่างผู้บริหารกับผู้บริหาร เป็นสิ่งที่จำเป็นต้องสร้างขึ้นและให้มีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เพราะมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและการปฏิบัติงานของบุคลากร” และดังที่ ภิญญู สาธ (2533 : 417) กล่าวไว้ว่า “ผู้บริหารการศึกษาที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี จะเป็นคนที่พูดจาดี ถูกหู ให้กำลังใจแก่คน แสดงความยินดีเมื่อใครได้ดี มีความมั่นใจ เห็นอกเห็นใจ เห็นอกเห็นใจคน และมีอารมณ์มั่นคง” ซึ่ง วิจิตร อวาท (2527 : 60 - 61) ได้จำแนกคุณสมบัตินของมนุษยสัมพันธ์ที่ดีมาเป็นคุณลักษณะ 16 ประการ ดังนี้

1. มีท่าทางดี มีลักษณะการเข้ากับคน กิริยามารยาทเรียบร้อย การพูดคุยสนุกสนาน ตกขบขันเบิกบาน ผู้คบหาด้วยเกิดความสบายใจ มีลักษณะโอภาปราศรัย
2. บุคลิก ได้แก่ รูปร่าง หน้าตา การแต่งตัว การเคลื่อนไหว กิริยาท่าทาง และการพูดจา
3. มีความเป็นเพื่อน สนทนาสนทนากลมเกลียว เป็นเพื่อนได้ง่าย เป็นกันเอง
4. มีความอ่อนน้อม รวมทั้งกิริยามารยาทสุภาพ พูดจาอ่อนน้อมถ่อมตน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. มีน้ำใจ เต็มใจช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลังกาย ความคิดหรือกำลังเงินในลักษณะการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

6. การให้ความร่วมมือคือเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น ไม่เห็นแก่ตัว เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

7. มีความกรุณาเอื้อเฟื้อ มีน้ำใจโอบอ้อมอารี แก่ผู้ที่ได้รับความทุกข์ยากอุปการะปฏิบัติแก่บุคคลโดยทั่วไป

8. ทำตนให้เป็นคนมีประโยชน์ ช่วยเหลือในกิจการงานแก่คนทั่วไป โดยมีได้หวังประโยชน์ อำนวยประโยชน์แก่สังคมไม่ว่าจะเป็นด้วยกำลังความคิด กำลังกายหรือกำลังทรัพย์

9. มีการสร้างสรรค์ มิใช่การทำลายหรือหน่วงเหนี่ยวความเจริญของผู้อื่น

10. มีความกระตือรือร้น ได้แก่ ความมีชีวิตจิตใจ ไม่เชื่องซึม

11. มีความกระตือรือร้น ได้แก่ ความมีชีวิตจิตใจ ไม่เชื่องซึม

12. มีความรับผิดชอบต่อการทำงาน คำพูด สัญญา รักษาเวลา ซื่อตรงและสุจริต

13. มีความอดทนต่อความยากลำบาก ต่อภริยาทำทางการกระทำและคำพูดที่ไม่สบอารมณ์

14. มีความขยันขันแข็งต่อการทำงานภาระหน้าที่ในความรับผิดชอบ ไม่เป็นคนเกียจคร้าน ทำให้ภาพพจน์และความนิยมเสื่อมเสียไป

15. มีความพยายามในอันที่จะฝึกฝนให้มีคุณสมบัติทางมนุษยสัมพันธ์ อย่างไม่ทอดทิ้ง พยายามปรับปรุงแก้ไขตนเองอยู่เสมอ พยายามเอาชนะใจคนและอุปสรรคต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นหนทางนำไปสู่ความสำเร็จที่ดี

16. มีปฏิภาณ มีไหวพริบแพรวพราวในการสร้างบรรยากาศ ความสัมพันธ์กับผู้อื่น การสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นนั้น มีบุคคลหลายประเภทที่ต้องสร้างความสัมพันธ์ด้วย ดังเช่น วิจิตร อาวะกุล (2527 : 142 - 147) ได้กล่าวถึงการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนร่วมงาน ดังนี้

1. รู้จักยกย่องแก่เพื่อนด้วยกัน ทักทายติดต่อกัน
2. มีความจริงใจต่อเพื่อน
3. ไม่นินทาเพื่อน
4. ไม่ชักทอดความผิดให้เพื่อน
5. รู้จักชมเชยเพื่อนในสิ่งที่สมควร
6. ให้ความร่วมมือในกิจการของเพื่อนด้วยความเต็มใจเสมอ
7. ให้เพื่อนได้ทราบสิ่งที่ต้องรับผิดชอบหรือเกี่ยวข้อง
8. รู้จักรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนบ้าง

9. หลีกเลี่ยงการทำตัวเหนือผู้อื่น
10. ทำตนให้เสมอต้นเสมอปลาย
11. เป็นผู้ใจกว้าง เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เพื่อนฝูง
12. รู้จักพบปะสังสรรค์บ้างตามโอกาสอันควร
13. รู้จักใช้ความเห็นอกเห็นใจและช่วยเหลือเพื่อนในยามทุกข์ร้อน

คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่กล่าวมาจะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันและสอดคล้องกันมาก ดังเช่น รุ่งทิวา จักร์กร (2526 : 149) ได้กล่าวว่า

คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์นั้นประกอบด้วย

1. ความเป็นกันเอง
2. ความเสมอต้นเสมอปลาย
3. ความยิ้มแย้มแจ่มใส
4. รู้จักยกย่องชมเชย
5. รู้จักฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
6. สามารถปรับตัวได้ดี
7. มีความซื่อหยุ่น

วิจิตร วรุตบางกูร และสุพิชญา ชีระกุล (2523 : 75) กล่าวไว้ว่า

คุณลักษณะด้านนี้จะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. ยิ้มแย้มแจ่มใส
2. ยกย่องชมเชย
3. มีความซื่อหยุ่น
4. เปิดเผย
5. เป็นกันเอง
6. มีความเสมอต้นเสมอปลาย
7. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่มีบุคลิกภาพดี จำเป็นจะต้องมีมนุษยสัมพันธ์ดีด้วย คือ ต้องรู้จักเอาใจใส่เข้ามาใส่ใจเรา สามารถโน้มน้าวจิตใจผู้อื่นให้ปฏิบัติตาม ควบคุมอารมณ์ได้ดีเป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน ให้เกียรติและยกย่องผู้ร่วมงาน จริงใจกับผู้ร่วมงาน ไวต่อการสังเกต ความรู้สึกของผู้อื่น สร้างเสริมความสามัคคี รู้จักคุ้นเคยกับบุคคลอื่น เป็นคนเสมอต้นเสมอปลาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

Mudock (1964 : 2351) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักศึกษาปรากฏว่า ในการเลือกอาชีพของนักศึกษา ในวิทยาลัยส่วนมากได้รับอิทธิพลจากองค์ประกอบที่เป็นความสนใจ ความสามารถของตนเอง ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ช่วยให้นักศึกษาส่วนมาก ตัดสินใจได้ดี ได้แก่ การสนทนากับบุคคลที่ประกอบอาชีพนั้น และการอ่านหนังสือ ในตนเองเดียวกัน

Eaddy (1969 : 2958 2960) ได้ทำการศึกษาพบว่า แนวโน้มในการเลือกอาชีพนั้น มีความแตกต่างกันไปตามระดับของสติปัญญา นักเรียนส่วนใหญ่จะรู้สึกว่าตนเองมีความสามารถในระดับใด ก็จะเลือกเรียน และเลือกอาชีพตามความเหมาะสมกับความสามารถของตนเอง.

จากผลงานวิจัยของบุคคลต่าง ๆ ดังกล่าว สรุปได้ว่า การเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาและการเลือกอาชีพส่วนมากจะได้รับอิทธิพลจาก ความสามารถ ความสนใจ และนักศึกษาจะพิจารณาลักษณะของงาน รวมทั้งสาขาวิชาที่มีความเหมาะสมกับระดับปัญญาของตนเอง ส่วนนักศึกษาที่เลือกสาขาวิชาหลัง ไม่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตน ก็จะพยายามหาสาขาวิชาใหม่ที่สอดคล้องกับตนเอง

คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม

มีนักวิชาการได้อธิบายความหมายของคำว่า คุณธรรมไว้หลายท่านที่น่าสนใจมีดังนี้
Good (1973 : 641) ได้ให้ความหมายของคำว่า คุณธรรม ดังนี้

1. คุณธรรม หมายถึง ความดีงามของลักษณะนิสัย หรือพฤติกรรมที่ทำจนเคยชิน
2. คุณธรรม หมายถึง คุณภาพที่บุคคลได้กระทำตามความคิดและมาตรฐานของสังคม

ซึ่งเกี่ยวข้องกับความประพฤติปฏิบัติและศีลธรรม

กิริติ บุญเจือ (2519 : 82) กล่าวว่า คุณธรรม หมายถึง ความเคยชินในการประพฤติคืออย่างใดอย่างหนึ่ง ประพฤติในสิ่งที่ดีงาม ถูกต้อง ตรงข้ามกับกิเลส และสงวน สุทธเลิศอรุณ (2524 : 10) กล่าวไว้คล้ายคลึงกันว่า คุณธรรม หมายถึง ความงาม ความดีของบุคคลที่กระทำไปด้วยความ

ตำนานในจิตใจโดยมีเป้าหมายว่า การทำดีเป็นที่ยอมรับของสังคม และพจนานุกรม ฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530 (2531 : 116) ได้ให้คำนิยามของคำว่า คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดี ส่วนจริยธรรม คือ การประพฤติแต่สิ่งที่ดีงาม โดยถือปฏิบัติเป็นประจำและเป็นแบบอย่างที่ดี

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า จริยธรรมและคุณธรรม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติ หรือพฤติกรรมที่ได้แสดงออกแต่สิ่งที่ดีงาม ถือปฏิบัติเป็นประจำ ที่ประสงค์ที่จะปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่น และต่อสังคม เช่น ความอดทน ความมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีน้ำใจ เจตคติที่ถูกต้อง ความเสียสละ การบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม ซึ่งหลักจริยธรรมและคุณธรรมนี้จะต้องประกอบกันทั้งความรู้ทางจิตใจและการปฏิบัติทางกาย

ภิญโญ สาร (2523 : 352) ได้ให้ความเห็น ไว้ว่า

คุณธรรมของผู้บริหารในสังคมไทยนั้น ควรมีดังนี้

1. มีพรหมวิหารสี่ คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา
2. มีความหนักแน่น ไม่หวั่นไหว รับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย
3. มีความยุติธรรมและให้ความเสมอภาคแก่ทุกคน
4. มีความซื่อสัตย์สุจริต
5. อ่อนหวาน อ่อนน้อม สุภาพ
6. อดทนด้วยความเอื้อเฟื้อต่อคำพูดที่ขัดแย้งหรือไม่เป็นมิตรทุกคน
7. เป็นตัวอย่างที่ดีทุกด้านของผู้น้อย
8. ละเว้นจากการประพฤติชั่ว ซึ่งจะทำให้สังคมรังเกียจ ตามสภาพของวัฒนธรรมไทย
9. ไม่คู่ควรว่ากล่าวคำพรูสวาทใด ๆ ต่อผู้ได้บังคับบัญชาต่อหน้าคนอื่น
10. รู้จักถนอมน้ำใจ

ดังที่กล่าวมานั้น เป็นคุณธรรมของผู้บริหาร ส่วนคุณธรรมของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ควรมีคุณธรรมที่ไม่แตกต่างไปจากคุณธรรมของผู้บริหารซึ่งเหมือนกับที่ รุ่งทิวา จักรกร (2526 : 150) กล่าวว่า คุณธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจนั้น ประกอบด้วย

1. ความยุติธรรม
2. ความซื่อสัตย์สุจริต
3. ความจงรักภักดี
4. ความมีศีลธรรมและวัฒนธรรมอันดีงาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากนี้ กนก จักรกร (2521 : 5) ได้กล่าว เกี่ยวกับการปฏิบัติตามคุณธรรม ไว้ดังนี้

1. ไม่เบียดเบียนประทุษร้ายต่อคนและสัตว์
2. มีเมตตากรุณา
3. ไม่เห็นแก่ได้ เอื้อเพื่อเอื้อแผ่ และเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตัว
4. ไม่พูดปด ไม่ยุยงให้แตกร้าง ไม่พูดคำหยาบ ไม่พูดเหลวไหล
5. มีความประพฤติดีในด้านความสัมพันธ์ทางครอบครัวและทางเพศ
6. เว้นสิ่งเสพติดมีสติสัมปชัญญะ
7. มีความละเอียดและความเกรงกลัวต่อการกระทำชั่ว
8. มีความอดทน อดกลั้น
9. มีความกตัญญูกตเวที
10. มีความซื่อสัตย์สุจริต ทำจิตใจให้ผ่องใส
11. ละชั่ว ประพฤติดี ทำจิตใจให้ผ่องใส
12. เชื้อกฏแห่งกรรม เช่นทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

การศึกษาคุณธรรม พอสรุปได้ว่า ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะต้องมีจริยธรรมและคุณธรรมเป็นคุณลักษณะประจำ เพราะคุณธรรมจริยธรรมจะมีผลต่ออาชีพการงาน ต่อตัวเอง และต่อสังคม ในปัจจุบัน ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะมีความรู้ความสามารถทักษะในการปฏิบัติอย่างเดียวยังไม่ได้ จำเป็นต้องมีจริยธรรมคุณธรรมควบคู่ด้วย และฝึกคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นลักษณะนิสัยประจำตัว ที่จะต้องมี ขาดไม่ได้ อันเป็นผลต่อความสำเร็จทั้งหน้าที่การงานและการดำรงชีวิตประจำวัน ด้วยเหตุนี้คุณลักษณะด้านจริยธรรมและคุณธรรมของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะต้องประกอบด้วย มีความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ ถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นใหญ่ ปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัยของหน่วยงาน มีความอดทนเป็นผู้ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบสูง ยุติธรรม มีน้ำใจ มีเหตุมีผลเป็นสังขธรรม สร้างสรรค์ และรักษาสภาพแวดล้อมของหน่วยงานและสังคม

รายงานการวิจัยของทบวงมหาวิทยาลัย เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่นายจ้างต้องการ พบว่า นายจ้างภาครัฐบาลต้องการบัณฑิตที่คุณลักษณะ ดังนี้

1. ผู้ที่มีความสามารถในการวิเคราะห์แก้ปัญหา
2. ผู้ที่มีความสามารถประยุกต์ความรู้ให้เกิดประโยชน์
3. เข้าใจกฎหมายและระเบียบแบบแผน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. มีความสามารถในการวิจัย

5. มีความรับผิดชอบสูง

ส่วนนายจ้างภาคเอกชน (2530 : 75) ต้องการบัณฑิตที่มีคุณลักษณะ ดังนี้

1. มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ให้เกิดประโยชน์

2. สามารถเรียนรู้งานเร็ว

3. รู้เรื่องการบริหาร

4. ขยัน อดทน มีความรับผิดชอบ

กรมอาชีวศึกษา (2531 : 12 - 43) ได้ทำการสัมภาษณ์นายจ้างที่อยู่ในเขตกรุงเทพฯ เรื่อง คนอย่างไรที่นายจ้างต้องการ สรุปได้ว่า คุณสมบัติที่นายจ้างต้องการ คือ

1. คุณสมบัติด้านวิชาการ

2. คุณสมบัติด้านจริยธรรมและคุณธรรม กล่าวคือ มีความอดทน มีวินัย มีความซื่อสัตย์ มีน้ำใจ มีเจตคติที่ดี บุคลิกภาพ ความเป็นผู้นำ

นอกจากนี้ วิรัช กนุทมาศ (2528 : 70 - 71) ได้ทำการวิจัย เรื่อง รูปแบบของความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและเอกชน ในการพัฒนาอาชีวอุตสาหกรรมพบว่า คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่ภาคเอกชนต้องการประกอบด้วยคุณลักษณะ ดังนี้

1. คุณค่าเฉพาะตัว

2. ทักษะในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ

3. ความสัมพันธ์กับผู้อื่น

4. ทักษะในการสื่อสาร

5. ลักษณะเกี่ยวกับงาน

6. สุขนิสัยและความปลอดภัยในการทำงาน

7. มีวุฒิภาวะ

8. ความผูกพันรับผิดชอบงาน

สรุปได้ว่าผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ควรมีคุณลักษณะประการแรกคือ คุณลักษณะด้านวิชาการ ซึ่งต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ตามหลักวิชาการ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในงานอาชีพ เป็นผู้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมสม่ำเสมอ ติดตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ อยู่เสมอ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ การติดต่อสื่อสาร การสั่งการ การตัดสินใจ สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้ดี ตลอดจนมีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประการที่สองคุณลักษณะด้านวิชาชีพเป็นคุณลักษณะที่ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะต้องมีความรู้ในสาขาวิชาชีพเป็นอย่างดี มีความคิดริเริ่มในการพัฒนางานอาชีพ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ทำงานได้ถูกต้องแม่นยำ สามารถปรับประสบการณ์ทางวิชาชีพให้เกิดประโยชน์ต่องาน และชีวิตประจำวัน มีความรู้ความชำนาญในการใช้อุปกรณ์เครื่องใช้และเทคโนโลยีใหม่ๆ ตลอดจนมีทักษะในการจัดระเบียบงาน และควบคุมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประการที่สาม คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะต้องมีบุคลิกภาพที่ดี มีความสุภาพอ่อนโยน สุขภาพจิตดี มีอารมณ์มั่นคง แต่งกายเหมาะสม เชื้อมั่นในตนเอง มีกิริยาท่าทางสง่าผ่าเผย มีสุขภาพแข็งแรง และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

ประการสุดท้าย คุณลักษณะด้านจริยธรรมและคุณธรรม ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นใหญ่ มีวินัย มีความซื่อสัตย์ มีความอดทนอดกลั้น มีสัมมาคารวะ ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบสูง และประพฤติอยู่ในศีลธรรมอันดี

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาดังกล่าว ไปสอดคล้องกับงานวิจัยของ

Cowan (1984 : 12) ได้วิจัยเรื่องการประเมินความพึงพอใจของนายจ้างและลูกจ้าง ซึ่งอบรมที่โรงเรียนเทคนิคในพื้นที่หุบเขาแคนาเดียน จุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อประเมินความพึงพอใจของนายจ้างและลูกจ้างเกี่ยวกับโครงการอาชีพ ด้านอุตสาหกรรม ความสามารถ 8 ด้าน คือ ทักษะ งานฝีมือ ความรู้ทางช่างเทคนิค ความสามารถทางคณิตศาสตร์ ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ความสามารถในการอ่าน การตีความ ความสามารถในการทำความเข้าใจและแก้ปัญหา ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และความสามารถ 8 ด้านในลักษณะเดียวกับความรู้ทางช่าง ทักษะในการฝีมือและมนุษยสัมพันธ์ได้รับความสนใจมากเป็นพิเศษทั้งนายจ้างและลูกจ้าง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานส่วนใหญ่พบว่า องค์กรประกอบที่มีความพึงพอใจในระดับมากคือ ความรับผิดชอบ การยอมรับนับถือ ความสำเร็จในการทำงาน ความก้าวหน้า และความมั่นคงปลอดภัย การปฏิบัติงาน

ประเภทของสถานประกอบการในจังหวัดฉะเชิงเทรา

จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นจังหวัดหนึ่งในโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก (Eastern Seaboard) ปัจจุบันได้มีการขยายตัวด้านการลงทุนอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จะเห็นได้จากสถิติการเพิ่มขึ้น ของจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในแต่ละปี ซึ่งสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้ทำการรวบรวมโรงงานที่ได้รับอนุญาต ประกอบกิจการโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 จัดทำเป็นหนังสือทำเนียบโรงงานอุตสาหกรรม ประกอบด้วย ชื่อสถานที่ตั้ง วัตถุประสงค์ กำลังการผลิต จำนวนแรงงาน โดยจัดแบ่งออกเป็น 3 จำพวก แยกเป็นอำเภอ

โรงงาน หมายถึง อาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะที่ใช้เครื่องจักร มีกำลังรวมตั้งแต่ห้าแรงม้า หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ ห้าแรงม้าขึ้นไปหรือใช้คนงานตั้งแต่ 7 คนขึ้นไป โดยใช้เครื่องจักรหรือไม่ก็ตาม สำหรับทำ ผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อมบำรุง ทดสอบ ปรับปรุง แปรสภาพ ถิ่นเลี้ยง เก็บรักษา หรือทำลายสิ่งใด ๆ ทั้งนี้ตามประเภทหรือชนิดของโรงงานที่กำหนดในกฎกระทรวง (ตาม พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535)

ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ได้แบ่ง โรงงานออกเป็น 3 จำพวก

โรงงานจำพวก 1 หมายถึง โรงงานขนาดเล็ก ไม่มีปัญหามลพิษ สามารถประกอบกิจการโรงงานได้ทันที โดยไม่ต้องแจ้งหรือขออนุญาต

โรงงานจำพวก 2 หมายถึง โรงงานขนาดกลาง ไม่มีปัญหามลพิษ หรือมีก็เพียงเล็กน้อย สามารถตั้งโรงงานไปก่อน และเมื่อจะเริ่มประกอบกิจการโรงงานให้แจ้งค่อพนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก่อน เพื่อออกใบรับแจ้งเป็นหลักฐานให้แก่ผู้แจ้ง

โรงงานจำพวก 3 หมายถึง โรงงานขนาดใหญ่ หรือขนาดเล็กที่มีปัญหามลพิษ หรือมีปัญหาเรื่องความปลอดภัย ห้ามตั้งโรงงานก่อนได้รับอนุญาต

และสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้แบ่งหมวดอุตสาหกรรม ตามประเภทอุตสาหกรรมของโรงงานที่กำหนดในกฎกระทรวงอุตสาหกรรมตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ไว้ 9 หมวดอุตสาหกรรม ดังนี้คือ

1. หมวดอุตสาหกรรมการเกษตร จำนวน 192 แห่ง
2. หมวดอุตสาหกรรมก่อสร้าง จำนวน 36 แห่ง
3. หมวดอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน 69 แห่ง

4. หมวดอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ จำนวน 62 แห่ง
5. หมวดอุตสาหกรรมสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่ม จำนวน 12 แห่ง
6. หมวดอุตสาหกรรมเคมีและพลาสติก จำนวน 39 แห่ง
7. หมวดอุตสาหกรรมโลหะและอโลหะ จำนวน 45 แห่ง
8. หมวดอุตสาหกรรมบริการ จำนวน 167 แห่ง
9. หมวดอุตสาหกรรมอื่น ๆ จำนวน 63 แห่ง

โดยสถานประกอบการต่าง ๆ มีสถานที่ตั้งอยู่ในอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดฉะเชิงเทรา ดังนี้

คือ

1. อำเภอ	จำนวน	193	แห่ง
2. อำเภอบางคล้า	จำนวน	36	แห่ง
3. อำเภอบางน้ำเปรี้ยว	จำนวน	62	แห่ง
4. อำเภอบางปะกง	จำนวน	206	แห่ง
5. อำเภอบ้านโพธิ์	จำนวน	40	แห่ง
6. อำเภอพนมสารคาม	จำนวน	99	แห่ง
7. อำเภอราชสาส์น	จำนวน	5	แห่ง
8. อำเภอสนามชัยเขต	จำนวน	13	แห่ง
9. อำเภอแปลงยาว	จำนวน	15	แห่ง
รวมทั้งสิ้น	จำนวน	685	แห่ง

บทบาทของสถานประกอบการต่อการจัดการอาชีวศึกษา

เมื่อมีการกล่าวถึงสถานประกอบการ ส่วนใหญ่จะเข้าใจและหมายถึง สถานประกอบการภาคเอกชน ซึ่งประกอบด้วยสถานประกอบการในภาคอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก สถานประกอบการภาคเกษตรกรรม และสถานประกอบการภาคธุรกิจบริการต่างๆ สถานประกอบการเหล่านี้มีการพัฒนาและขยายตัวตามสภาวะเศรษฐกิจของประเทศ และของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การขยายตัว การพัฒนาของสถานประกอบการจะต้องมีการขยายและพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจและความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และตัวจักรสำคัญที่จะทำให้สถานประกอบการมีการพัฒนา และดำรงอยู่ได้ด้วยความมั่นคงนั้น จะต้องขึ้นอยู่กับ “กำลังคน” ที่จะเป็นผู้บริหารและดำเนินการในสถานประกอบการ ดังนั้น กำลังคนที่อยู่ใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กัน เช่น การจัดการอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคี

ด้วยเหตุผลดังกล่าว สถานประกอบการมีบทบาทสำคัญต่อการจัดการอาชีวศึกษาอย่างมาก
ในปัจจุบัน

ความหมายของการประกอบการ

กิจกรรมทางเศรษฐกิจของมนุษย์นั้นประกอบด้วยกระบวนการ 3 กระบวนการด้วยกัน คือ การผลิต (Production) การจำหน่ายจ่ายแจก (Distribution) และบริโภค (Consumption) การผลิต เน้นการสร้างสินค้าหรือบริการต่าง ๆ ขึ้นมาเพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภค การจำหน่ายจ่ายแจกเป็นการจัดสินค้าหรือบริการที่ผลิตได้ให้ไปถึงแหล่งที่ต้องการใช้สินค้าหรือบริการก็คือ ไปถึงตัวผู้บริโภคนั่นเอง สำหรับการบริโภค คือ การใช้สินค้าที่ผ่านการผลิต ผ่านการจำหน่ายจ่ายแจก มาจนถึงตัวผู้บริโภค เมื่อสินค้าถูกใช้ให้หมดไป หรือเสื่อมสภาพสิ้นสภาพจากเดิมไป สินค้าหรือบริการ ก็จะถูกสร้างขึ้นใหม่พร้อมกับการมีพัฒนาไปเรื่อย ๆ เพื่อสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้แก่ผู้บริโภค เหตุที่กิจกรรมทางเศรษฐกิจวนเวียนเป็นวัฏจักรอยู่เช่นนี้ เพราะต่างฝ่ายต่างสนองความต้องการซึ่งกันและกัน และได้รับความพึงพอใจเป็นสิ่งตอบแทน ความพึงพอใจในสิ่งตอบแทนของผู้ผลิตและผู้ทำการจำหน่ายจ่ายแจก คือส่วนเกินจากการลงทุน ซึ่งก็คือผลกำไร สิ่งตอบแทนสำหรับผู้บริโภคก็คือความพึงพอใจที่ได้รับการตอบสนองการลงทุนในกิจกรรมทางเศรษฐกิจนั้นก็คือ การประกอบการ ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของการประกอบการ ไว้หลายท่าน ดังนี้

ทิวา พงศ์ธนไพบุญช์ และคณะ (2530 : 10) กล่าวว่า

....การประกอบการ หมายถึง การจัดตั้งหน่วยงานหรือกิจการทางธุรกิจ ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง เช่น การผลิต การจำหน่ายจ่ายแจก และการให้บริการ โดยการนำเอาปัจจัยเบื้องต้นของธุรกิจมาใช้เป็นทรัพยากร ได้แก่ ที่ดิน แร่ธาตุ ป่าไม้ พลังน้ำ วัสดุเชื้อเพลิงต่าง ๆ ทุน ได้แก่ กำลังแรงงานทั้งหมดที่ใช้ในการประกอบการ นับตั้งแต่พนักงานขั้นต้น ไปจนกระทั่งพนักงานสูงสุดของกิจการ ในการประกอบการ จะต้องมีผู้ประกอบการ ซึ่งทำหน้าที่การควบคุม และการดำเนินการ....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำกล่าวข้างต้น มีบางส่วนที่สอดคล้องกับที่ ทิวา บุญทะรา และคณะ (2523 : 12) ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการของกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สัมพันธ์เป็นระบบและอย่างต่อเนื่องในการผลิต การซื้อขายแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับสินค้าและบริการ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะได้กำไรหรือผลตอบแทนจากกิจกรรมนั้นซึ่งจะคล้ายกับที่กรมอาชีวศึกษาได้กล่าวไว้ว่า

การกระทำกิจกรรมทุกอย่างของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการผลิต การจำหน่าย และการให้บริการ โดยต้องเกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กับบริการนั้น ๆ กลุ่มบุคคลที่กระทำการร่วมกัน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายเดียวกัน และการกระทำนั้น ๆ กระทำไปเพื่อมุ่งหวังผลกำไรหรือรายได้ เป็นการตอบแทนจากการลงทุนด้วยทรัพย์สิน แรงงานกระทำนั้นเป็นการเสี่ยงต่อการขาดทุนด้วย

คำกล่าวนี้ได้สอดคล้องกับ ประภาศรี อมรสินและคณะ ได้กล่าวถึงการประกอบการเป็นการดำเนินการที่เกี่ยวกับการผลิต การจำหน่ายจ่ายแจกและการบริโภค โดยมีการลงทุนเป็นทรัพย์สินและแรงงาน โดยหวังผลตอบแทนที่เป็นกำไร

หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจทางด้านจริยธรรม

การดำเนินงานทางธุรกิจ ไม่ว่าจะดำเนินงานในลักษณะธุรกิจเจ้าของคนเดียว หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัดและหรือรัฐวิสาหกิจก็ตาม ธุรกิจต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องดำเนินงานภายใต้กฎหมาย บทบัญญัติหลากหลายที่รัฐเป็นผู้กำหนด เพื่อควบคุมการดำเนินงานทางธุรกิจให้เป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม ไม่ทุจริต ไม่คดโกง ไม่เอารัดเอาเปรียบต่อกัน เพื่อให้บังเกิดผลดีและประโยชน์ต่อธุรกิจเอง และในขณะเดียวกันก็เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และกฎหมายในภาพรวม

เมื่อรัฐมีกฎหมายควบคุมการดำเนินงานทางธุรกิจเช่นนี้ พฤติกรรมการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการจะถูกกำหนดโดยกฎหมาย ผู้ประกอบการรายใดมีพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนหรือขัดต่อกฎหมายก็จะถูกลงโทษ โดยกฎหมายต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้ จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าการดำเนินงานทางธุรกิจจะต้องดำเนินงานภายใต้กฎหมาย ฝ่าฝืนก็就会被ลงโทษทั้งในกฎหมายแพ่งและกฎหมายอาญา

การดำเนินธุรกิจจะเห็นว่ามิใช่กฎหมายเป็นตัวกำหนดให้ผู้ประกอบการมีพฤติกรรมทางธุรกิจที่ถูกต้องเหมาะสม และในส่วนที่ไม่ได้กำหนดไว้โดยกฎหมายของผู้ประกอบการมีพฤติกรรมที่ถูกต้องหรือไม่ นี่เป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการต่าง ๆ จะต้องคำนึงถึง และช่วยกันคิดช่วยกัน

ทำให้บังเกิดผลดี เพราะพฤติกรรมไม่ได้กำหนดโดยกฎหมายนั้น จะต้องเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้น จากความรู้สึกผิดชอบชั่วดี มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความยุติธรรม มีความเมตตากรุณาและอื่น ๆ สิ่งเหล่านี้เรียกว่า จริยธรรม หรือคุณธรรม เมื่อก้าวถึงจุดนี้ จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า ผู้ประกอบการ ธุรกิจ จะต้องมีพฤติกรรมตามกฎหมายและในขณะที่เดียวกันจะต้องมีพฤติกรรมทางจริยธรรม คุณธรรมควบคู่ด้วย ดังนี้ เพื่อให้การประกอบการธุรกิจดำเนินไปอย่างถูกต้องแท้จริงแล้ว ควรต้องมีการกำหนดจริยธรรมทางธุรกิจ โดยธุรกิจนั่นเอง โดยพิจารณาจากหลักเกณฑ์ต่าง ๆ หลาย ประการดังเช่น นิยะดา ชูณหงส์ (2536 : 4) ได้กล่าวถึง หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจทางด้าน จริยธรรมไว้ดังนี้

1. หลักอรรถประโยชน์ หลักนี้กล่าวว่า การตัดสินใจที่มีจริยธรรมจะก่อให้เกิดประโยชน์ สูงสุด โดยพิจารณาถึงว่าการตัดสินใจครั้งหนึ่งจะกระทบบุคคลต่าง ๆ อย่างไรจะเลือกแนวทาง อย่างไรที่จะทำให้เกิดความพอใจมากที่สุด

2. หลักปัจเจกบุคคล คือ หลักการตัดสินใจที่ทำให้บุคคลแต่ละคนได้ผลประโยชน์มากที่สุดในระยะยาว ซึ่งการตัดสินใจคือ ต้องเลือกเฉพาะพฤติกรรมที่ดีเท่านั้น ถ้าเลือกทางเลือกที่ไม่ดีก็ อาจจะอยู่ในวงการธุรกิจไม่ได้ เช่น การค้ากำไรเกินควรก็จะจำหน่ายสินค้าได้ยาก แต่ถ้าเอากำไร พอสมควร ก็จะขายได้ในระยะยาว

3. หลักความรับผิดชอบชั่วดีเป็นเกณฑ์การตัดสินใจ แนวคิดทางด้านจริยธรรมแนวนี้ อาศัย คุณยพินิจส่วนบุคคลในการตัดสินใจว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิดใช้วิจารณญาณของตนเอง อนึ่งทุกคนมี สิทธิในเรื่องต่าง ๆ เช่นสิทธิในการแสดงความคิดเห็น สิทธิในการพูด สิทธิในการดำรงชีวิต เป็นต้น ดังนั้นการกระทำจะต้องคำนึงถึงสิทธิต่าง ๆ ของบุคคลอื่นที่พึงมีด้วยเช่นกัน ไม่ละเมิดสิทธิ ส่วนบุคคล

4. หลักความชอบธรรม ความเสมอภาค ความยุติธรรม โดยหลักเกณฑ์นี้เป็นการกระทำ อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกับบุคคลในองค์กร บุคคลที่ทำผิดเหมือนกับลงโทษเหมือนกัน ได้รับ รางวัลเท่าเทียมกัน หรือเหมือนกัน สำหรับคนที่ทำดีในกรณีที่เหมาะสม ๆ กัน

จริยธรรมทางธุรกิจ

ในสภาวะการที่เศรษฐกิจและสังคม การเมือง วัฒนธรรม มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้ มักจะมีการกล่าวถึงเรื่องจริยธรรมค่อนข้างมาก ทั้งในด้านการเมือง การประกอบการธุรกิจ สภาพ ทางสังคม ตลอดจนด้านการศึกษา ถ้วนแต่มุ่งหวัง และพยายามอย่างเต็มที่ ที่จะให้บุคคลที่องค์กรมี จริยธรรมในการดำเนินงานอาชีพของตน เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ที่ถูกต้องและเหมาะสมต่อกัน

อย่างไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดี และการเอาเปรียบอย่างไรสำนึกที่ดีในสภาพที่ธุรกิจกำลังแข่งขันอย่างเต็มที่และรุนแรงนี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ประกอบการธุรกิจจะต้องมีจริยธรรมทางธุรกิจ

ความหมายของจริยธรรมทางธุรกิจ

ปีน มาลากุล (2518 : 65) ให้ความหมายของจริยธรรมทางธุรกิจว่า “จริยธรรม คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ความซื่อสัตย์ สุจริต ที่แต่ละคนมีหลักประจำใจของตน หรือเป็นค่านิยมของกลุ่มคน ซึ่งทำให้คนเหล่านั้น แสดงพฤติกรรมของตนเองหรือของกลุ่มอย่างถูกต้อง เป็นธรรม ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง อยากรู้ก็ตามจริยธรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งอาจจะไม่เหมือนกันก็ได้”

สถาบันที่มีส่วนในการกำหนดจริยธรรมทางธุรกิจ

การกำหนดจริยธรรมทางธุรกิจ ใ้ว่าจะเป็นนักธุรกิจหรือผู้ประกอบการธุรกิจเท่านั้นที่จะกำหนดจริยธรรมทางธุรกิจ หน่วยงาน องค์กร หรือสถาบันอื่น ๆ ก็มีส่วนในการกำหนดจริยธรรมทางธุรกิจได้ เพราะจริยธรรมเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความถูกต้องเหมาะสม ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ซื่อสัตย์สุจริตของบุคคล และบุคคลต่าง ๆ เหล่านั้นก็กระจัดกระจายแทรกอยู่ในสถาบันต่าง ๆ ตามสถานะของตน ด้วยเหตุนี้สถาบันจึงมีส่วนในการกำหนดจริยธรรมทางธุรกิจ ดังนี้

1. สถาบันครอบครัว ครอบครัวเป็นสถาบันที่เล็กที่สุด แต่เป็นสถาบันหลักที่สำคัญมาก ในการกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ มีคำกล่าวที่ว่า คนจะดีหรือไม่ดีนั้น ส่วนหนึ่งที่สำคัญคือ พื้นฐานการอบรม ปลูกฝัง ด้านจริยธรรมของครอบครัว
2. สถาบันทางศาสนา ศาสนาทุกศาสนาสอนให้คนเป็นคนดี เพราะฉะนั้นไม่ว่าจะนับถือศาสนาใดก็ตามทุกคนมีสิทธิ์เป็นคนดี เพียงแต่จะปฏิบัติตามที่แต่ละศาสนาสอน
3. สถาบันการศึกษา เป็นสถาบันหนึ่งที่มีความสำคัญในการอบรม สั่งสอน และเป็นสถาบันที่บุคคลใกล้ชิดจัดเป็นอันดับ 2 รองจากสถาบันครอบครัว ในขณะที่บุคคลอยู่ในวัยเรียน
4. สมาคมวิชาชีพต่างๆ เมื่อบุคคลได้เปลี่ยนจากวัยเรียนเข้าสู่การประกอบอาชีพ สมาคมวิชาชีพต่าง ๆ จะมีส่วนในการกำหนดพฤติกรรมทางจริยธรรมของสมาชิก เช่น สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย สมาคมทนายความ สมาคมการจัดการธุรกิจในประเทศไทย ได้มีการกำหนดจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. วัฒนธรรมที่กลุ่มธุรกิจตั้งอยู่ในแต่ละสังคมย่อมมีค่านิยมของตนเอง เมื่อสถานประกอบการธุรกิจตั้งอยู่ในสังคมใด ก็ต้องทำตามกฎเกณฑ์ของสังคมนั้นที่ตั้งขึ้น เรียกว่า ค่านิยมของสังคม

6. กฎหมาย กฎหมายจะเป็นส่วนที่ช่วยให้นักธุรกิจหรือผู้ประกอบการ มีการตัดสินใจที่ถูกต้องทางจริยธรรม

แหล่งภายในสถานประกอบการที่คอยควบคุมจริยธรรม

1. ผู้บังคับบัญชา
2. เพื่อนร่วมงาน
3. ผู้ใต้บังคับบัญชา
4. วัตถุประสงค์ขององค์การ
5. อุดมการณ์ขององค์การ
6. ระบบประเมินผลกำไรรางวัลและการลงโทษ

จริยธรรมทางธุรกิจของผู้บริหารสถานประกอบการ

ผู้บริหารสถานประกอบการ จำเป็นต้องมีจริยธรรมทางธุรกิจแก่บุคคลต่อไปนี้

1. ผู้ถือหุ้น ในการที่การดำเนินงานของสถานประกอบการดำรงอยู่ได้นั้นผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบเงินลงทุนที่เจ้าของนำมาลงทุน และให้ได้รับกำไรจากการประกอบการพอสมควร
2. ลูกค้า เพื่อให้ลูกค้าได้บริโภคสินค้าที่มีคุณภาพ ราคายุติธรรม
3. ลูกจ้าง หรือพนักงาน ต้องให้ลูกจ้างหรือพนักงานได้รับค่าจ้างแรงงาน เงินเดือน สวัสดิการผลประโยชน์ที่ถูกต้องอย่างเพียงพอ มีสภาพแวดล้อมการทำงานที่ดี
4. ลูกหนี้ ต้องพยายามซื้อตัดซ์ต่อเจ้าหนี้
5. รัฐบาล สถานประกอบการมีหน้าที่เสียภาษีจากกำไรให้แก่รัฐ ก็จำเป็นต้องรับผิดชอบต่อผู้ถูกต้องครบถ้วน
6. สังคม ต้องมีจริยธรรมทางธุรกิจต่อสังคม กล่าวคือ ไม่สร้างมลภาวะที่เป็นพิษต่อสังคม มีการให้ทุนการศึกษา เป็นต้น

สรุปการประกอบการธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นการประกอบการประเภทใดก็ตาม จำเป็นที่ผู้ประกอบการธุรกิจควรมีจริยธรรมทางธุรกิจและควรปลูกฝังจริยธรรมนี้แก่บุคคลในองค์การ

เพื่อประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อสังคม การเมือง การดำเนินธุรกิจ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง

คุณลักษณะตามความคาดหวังของผู้ประกอบการ

สุชาดา สุขสวัสดิ์ ณ อยุธยา (2538 : 5) ได้บรรยายเรื่องกระบวนการคัดเลือกบุคคลในธุรกิจเอกชนในการสัมมนาเรื่องการพัฒนาบริการแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งจัดโดยทบวงมหาวิทยาลัย เมื่อกันยายน 2528 โดยเน้นว่าธุรกิจเอกชนมีการแข่งขันสูง การคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน จึงต้องละเอียดเพื่อให้บริษัทธุรกิจนั้นพอใจที่สุด โดยระบุว่า ไม่มีมาตรฐานการคัดเลือกแน่นอนตายตัว แต่จะกำหนดคุณลักษณะสำคัญ ๆ ได้ ทั้งจากการบรรยายและการอภิปรายดังนี้

1. มีความรู้ด้านภาษามากกว่า 1 ภาษา อาจเป็น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ตามลำดับ
2. มีความรู้พิเศษ ๆ เช่น พิมพ์ดีด ชวเลข การขับรถ ถ้าเป็นชายจะต้องผ่านการเกณฑ์ทหารแล้ว
3. ต้องเป็นคนที่มีความสูงคือ รู้จักมองการณ์ไกล สามารถเจาะได้มุมกว้างและลึก มองเห็นความเป็นไปค่อนข้างชัดเจน
4. ต้องเป็นคนที่มีความคิดริเริ่ม รู้จักมองในสิ่งแปลกใหม่และนำมาประยุกต์ใช้เป็น
5. ต้องเป็นคนที่รู้จักนำสิ่งใหม่ ๆ มาใช้ในงาน
6. ต้องเป็นคนที่มีความกระตือรือร้น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
7. ต้องเป็นคนที่รู้จักต่อสู้งาน มีความตั้งใจ
8. มีความสามารถในการตัดสินใจดี มีความเป็นผู้นำสูง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
9. ไม่มองโลกในทางดี

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในอนาคต

บรรจง ชุตกุลชาติ ได้กล่าวถึง การศึกษาเพื่อไปสู่ความเป็นนิคส์ว่าผู้เรียนควรมีคุณลักษณะสำคัญ คือ เป็นผู้ที่มีรู้จักคิดมากขึ้น มีการฝึกปฏิบัติมากขึ้น มีความสามารถทั้งด้านรับ การฝึกฝน และการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี (technology transfer) จากกระบวนการอุตสาหกรรม และการบริการ ได้ดีพอสมควร มีความสามารถทางการจัดการ มีค่านิยมและเจตคติที่ดีในการทำงาน เพื่อลดความเครียดซึ่งจะนำไปสู่ปัญหาสุขภาพจิตซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของประเทศอุตสาหกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา ได้ระบุลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในยุคนี้ ในบทความเรื่อง NIC กับกรมอาชีวศึกษา ว่าต้องมีคุณสมบัติตรงกับคุณภาพแรงงานที่ต้องการ คือ เป็นบุคคลที่มีคุณภาพในด้านความรู้ความสามารถ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ มีความกระตือรือร้น พยายามที่จะสร้างผลงานทำงานด้วยความตั้งใจและมีประสิทธิภาพ ขยัน อดทน โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละเพื่อส่วนรวมอย่างจริงใจ และมีความกตัญญูต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ นอกจากนี้ ยังต้องมีการพัฒนาความรู้เชิงวิชาการ อันได้แก่ ภาษาต่างประเทศ คือ ภาษาอังกฤษ และภาษาญี่ปุ่น เพื่อให้สอดคล้องกับการลงทุนภาคอุตสาหกรรมที่ต้องใช้เครื่องจักรอันทันสมัยและการสื่อสารกับชาวต่างประเทศที่เข้ามาลงทุน

เขาวนุช แสงชนด์ (2525 : 5) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่องานทั้งในทัศนะของนายจ้างและผู้หางานทำ ศึกษาเฉพาะกรณีผู้จบการศึกษา เตรียมเข้าทำงานจากสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาที่นายจ้างประสบอยู่ในการคัดเลือกบุคคลเข้าทำงานนั้น ส่วนมากเน้นเรื่องคุณสมบัติ ของผู้สมัครงานไม่ตรงกับความต้องการ สำหรับลูกจ้างที่มีอยู่ในปัจจุบัน นายจ้างส่วนมากเห็นว่ายังบกพร่องคุณสมบัติในเรื่องความมีระเบียบวินัยการทำงาน สาเหตุส่วนใหญ่นี้ นายจ้างให้ลูกจ้างออกจากงาน คือ สาเหตุมาจากการฝ่าฝืนระเบียบวินัยข้อบังคับในการทำงาน สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการทำงาน ในทัศนะของนายจ้างและผู้หางานทำนั้น สรุปได้ว่าทั้งนายจ้างและผู้หางานทำให้ทัศนะว่าปัจจัยด้านคุณสมบัติส่วนตัวในการทำงาน ได้ให้ความสำคัญไว้ในลำดับต่างกัน กล่าวคือ ปัจจัยเฉพาะที่สำคัญ ๆ ที่นายจ้างให้ทัศนะว่ามีผลทำให้ผู้หางานเข้าทำงานตามลำดับ คือ การมีอายุที่เหมาะสมกับการทำงาน เชื่อฟังคำสั่งของหัวหน้างาน ใช้วาจาสุภาพเรียบร้อย ส่วนผู้มีงานทำได้ให้ความสำคัญตามลำดับ คือ ความซื่อสัตย์ การเข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ดี ตรงต่อเวลา มีความอดทน มีความรับผิดชอบดี เชื่อฟังคำสั่งของหัวหน้างานและมีความขยันหมั่นเพียร

ชาติรี เมืองนาโพธิ์ (2532 : 8) ได้วิจัยเรื่อง คุณสมบัติของบัณฑิตที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคธุรกิจเอกชนเห็นว่าสำคัญมาก ได้แก่ ความฉลาด ความมีเหตุผล ความซื่อสัตย์ สุจริต ความมีไหวพริบ ปฏิภาณ ความขยันหมั่นเพียรส่วนคุณสมบัติด้านความรู้และประสบการณ์ที่ภาคธุรกิจเอกชนเห็นสำคัญมาก ได้แก่ ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับงานที่ได้ปฏิบัติ ความเอาใจใส่และรับผิดชอบในหน้าที่การงาน ความคิดริเริ่ม ความรู้เฉพาะสาขาวิชาที่เรียน และความสามารถในการประยุกต์วิชาการกับงานที่ทำ

สรุปคุณสมบัติของลูกจ้างที่นายจ้างต้องการนั้น นายจ้างที่รับผู้จบจาก สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานให้ทัศนะว่า คุณสมบัติที่ลูกจ้างควรมี คือ การมีอายุที่เหมาะสมกับงาน เชื่อฟังคำสั่งของหัวหน้างาน และใช้วาจาสุภาพเรียบร้อย ส่วนคุณสมบัติของบัณฑิตที่สอดคล้องกับความต้องการ

ของภาคธุรกิจเอกชน นายจ้างให้ความสำคัญ คุณสมบัติด้านบุคลิกภาพ ได้แก่ ความฉลาด ความมีเหตุผล ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีไหวพริบปฏิภาณ ความขยันหมั่นเพียร ส่วนคุณสมบัติด้านความรู้และประสบการณ์ ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานที่ได้ปฏิบัติ ความเอาใจใส่ และความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน ความคิดริเริ่ม ความรู้เฉพาะสาขาที่เรียน และความสามารถในการประยุกต์วิชาการกับงานที่ทำ

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัย ได้ศึกษาถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามความต้องการของสถานประกอบการใน 4 ด้าน คือ

1. คุณลักษณะทางด้านวิชาการ
2. คุณลักษณะทางด้านวิชาชีพ
3. คุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพที่ดี
4. คุณลักษณะทางด้านคุณธรรมจริยธรรม

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์รายข้อในแต่ละด้านปรากฏผลการวิจัย ดังนี้

ด้านวิชาการ พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา กับเจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการ มีความต้องการคุณลักษณะด้านวิชาการตรงกับคุณลักษณะที่ต้องการมากที่สุด ได้แก่ สามารถนำความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและคุณลักษณะที่ต้องการน้อยที่สุด การมีความรู้และลักษณะในการใช้ภาษาต่างประเทศ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ

ด้านวิชาชีพ พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความต้องการให้ผู้สำเร็จการศึกษา มีความรู้และทักษะวิชาชีพ ในสาขาอาชีพของตนมากที่สุด ในขณะที่เจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการ ต้องการให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วและถูกต้องมากที่สุด และคุณลักษณะที่มีความต้องการน้อยที่สุดตรงกัน ได้แก่ สามารถทำงานเป็นกะได้

ด้านบุคลิกภาพ พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความต้องการให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษามีบุคลิกภาพแสดงออกเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงาน และมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานมากที่สุด ส่วนเจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการมีความต้องการให้มีทัศนคติต่อการทำงานมากที่สุด ในขณะที่รักการกีฬาเป็นคุณลักษณะที่ต้องการน้อยที่สุด ตรงกันทั้ง 2 กลุ่ม

ด้านจริยธรรมและคุณธรรม พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาและเจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษามากที่สุดตรงกัน คือ มีความซื่อสัตย์ และคุณลักษณะที่ต้องการน้อยที่สุดตรงกัน คือ เสียสละเพื่อผู้อื่น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ถึงคุณลักษณะที่ต้องการของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา

การวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียดในการดำเนินการดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

การวิจัยครั้งนี้ใช้ประชากรจากกลุ่มสถานประกอบการ จำนวน 685 แห่ง ในจำนวนอุตสาหกรรม 9 ประเภท ซึ่งเป็นประชากรที่ทำหน้าที่เป็นเจ้าของกิจการ ผู้จัดการฝ่ายบุคคล หรือหัวหน้าผู้ควบคุมพนักงาน จำนวน 2 คน จาก 3 คน โดยกำหนดสถานประกอบการออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 อุตสาหกรรมประเภท การเกษตร อาหาร และเครื่องดื่ม และอุตสาหกรรมบริการ จำนวน 428 แห่ง

กลุ่มที่ 2 อุตสาหกรรมประเภทก่อสร้าง แปรรูปไม้ โลหะและอโลหะ จำนวน 143 แห่ง

กลุ่มที่ 3 อุตสาหกรรมสิ่งทอเครื่องนุ่งห่ม เคมีและพลาสติก และอุตสาหกรรมอื่น ๆ จำนวน 114 แห่ง

รวมประชากรจากกลุ่มสถานประกอบการประเภทต่าง ๆ สถานประกอบการละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 1,370 คน ดังตารางที่ 1 ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1
จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับที่	ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวนสถานประกอบการ	จำนวนประชากร
1	การเกษตร อาหารและเครื่องคั้ม และบริการ	428	856
2	ก่อสร้าง, แปรรูปไม้ โลหะ และ อโลหะ	143	286
3	สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม เคมีและ พลาสติก และอื่น ๆ	114	228
รวมทั้งสิ้น		685	1,370

กลุ่มตัวอย่าง

จากประชากรในสถานประกอบการ จำนวน 3 กลุ่ม ในอุตสาหกรรม 9 ประเภท ในจังหวัดฉะเชิงเทรา รวมทั้งสิ้น 1,370 คน ผู้วิจัยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้ตารางสำเร็จรูป โดยวิธีของ Taro Yamane ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จากสถานประกอบการ จำนวน 155 แห่ง รวมจำนวนทั้งสิ้น 310 คน ดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2
จำนวนกลุ่มตัวอย่างสัดส่วนสถานประกอบการที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับที่	ประเภทอุตสาหกรรม	กลุ่ม ตัวอย่าง	จำนวนสถาน ประกอบการ
1	การเกษตร อาหารและเครื่องคั้ม และอุตสาหกรรมบริการ	196	98
2	ก่อสร้าง, แปรรูปไม้, โลหะและอโลหะ	64	32
3	สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม เคมีและพลาสติก และอื่น ๆ	50	25
รวมทั้งสิ้น		310	155

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างเป็นแบบสอบถามขึ้นมา ใช้อย่างใด โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างเครื่องมือ

1.1 ศึกษาจากเอกสาร ตำรา ผลงานวิจัย และวิทยานิพนธ์ เกี่ยวกับ คุณลักษณะ ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาการบริหารธุรกิจ ที่สถานประกอบการโดยทั่วไปต้องการ

1.2 กำหนดขอบข่ายของการวิจัยตามแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะ ของ ผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ตามความต้องการของสถานประกอบการ ทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ ตามแนวคิดของ จำเนียร จวงตระกูล ชาญวิทย์ สิงหนเสนี และ กำร รโรจน์รุ่งสิงขร และ Cowan, Earyl William และ Ruth Elaine Mieras Free เพื่อเป็นแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้

1.3 ร่างแบบสอบถาม การร่างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ ศึกษา จาก เอกสาร ตำรา ผลการวิจัย และศึกษาจากแบบสอบถามวิทยานิพนธ์ เกี่ยวกับ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง นำมา ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง แก้ไข ให้มีความเหมาะสม

1.4 ตรวจสอบแบบสอบถาม นำแบบสอบถามฉบับร่างให้อาจารย์ผู้ควบคุม วิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ตรวจสอบภาษาให้มีความ ถูกต้องชัดเจน

1.5 นำร่างแบบสอบถามฉบับที่ปรับปรุงแก้ไขเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

1.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับสถานประกอบการ ที่มีใช้กลุ่ม ตัวอย่าง แล้วหาค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

2. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถามที่แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะ แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) มีจำนวน 4 ด้าน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จ

การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ในจังหวัด
ฉะเชิงเทรา แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

2.1 แบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 60 ข้อ โดยแบ่งเนื้อหา
เป็น 4 ด้าน ดังนี้

คุณสมบัติด้านวิชาการ	จำนวน 10 ข้อ
คุณลักษณะด้านวิชาชีพ	จำนวน 15 ข้อ
คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ	จำนวน 20 ข้อ
คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม	จำนวน 15 ข้อ

การกำหนดน้ำหนัก ได้กำหนดน้ำหนักของแบบสอบถาม แบบมาตราส่วน
ประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

ระดับน้ำหนัก 5	หมายถึง	ความต้องการระดับ มากที่สุด
ระดับน้ำหนัก 4	หมายถึง	ความต้องการระดับ มาก
ระดับน้ำหนัก 3	หมายถึง	ความต้องการระดับ ปานกลาง
ระดับน้ำหนัก 2	หมายถึง	ความต้องการระดับ น้อย
ระดับน้ำหนัก 1	หมายถึง	ความต้องการระดับ น้อยที่สุด

2.2 แบบสอบถามแบบปลายเปิด เป็นแบบสอบถามที่ให้ผู้ตอบแสดงความคิด
เห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นอกเหนือจากแบบสอบถาม แบบมาตราส่วน
ประมาณค่า ในข้อ 2.1

3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การหาคุณภาพของเครื่องมือหรือแบบสอบถามก่อนนำไปใช้ ประกอบด้วย การหา
ความเที่ยงตรง และทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ดังนี้

3.1 การหาความเที่ยงตรง (Validity) การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามฉบับนี้
โดยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้ตรวจสอบความถูกต้องคือ

3.1.1 ดร. ศิริพรรณ ชุมนุม	กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา
3.1.2 นางจุรี ทัพวงศ์ ผู้ช่วย	ผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา
3.1.3 นายจำนงค์ อินทองคำ	อาจารย์ 2 ระดับ 7 หัวหน้างานวิจัย และศูนย์ข้อมูล วิทยาลัยอาชีวศึกษา ฉะเชิงเทรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และตั้งอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.4 นางสาวบรรจง โพธิ์พิทยา

อาจารย์ 2 ระดับ 7

โรงเรียนประจันตราษฎร์บำรุง

3.1.5 นายปัญญา ระภาพันธุ์

ผู้จัดการบริษัท เอกรัฐวิศวกรรม จำกัด
(มหาชน)

3.2 นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาแก้ไข ทั้ง 5 คน มาพิจารณา โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมกับการวิจัย ในครั้งนี้

3.3 นำแบบสอบถามหรือเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try - out) กับเจ้าของกิจการ ผู้จัดการฝ่ายบุคคล หรือหัวหน้าผู้ควบคุมคนงาน จำนวน 30 คน จากกลุ่มสถานประกอบการ ซึ่งมีได้เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ และนำผลที่ได้มาคำนวณค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach กำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.80 ขึ้นไป ผลปรากฏว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านวิชาการ เท่ากับ 0.85 คุณลักษณะด้านวิชาชีพ เท่ากับ 0.92 คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ เท่ากับ 0.80 คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม เท่ากับ 0.89 สรุปโดยภาพรวมค่าความเชื่อมั่น อยู่ที่ระดับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เก็บจากผู้จัดการหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหัวหน้าแผนกหรือหัวหน้างาน ของสถานประกอบการในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อขอความร่วมมือจากสถานประกอบการ ในการเก็บข้อมูล
2. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จัดส่งไปยังสถานประกอบการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างพร้อมสอของติดแสตมป์ เพื่อส่งกลับคืนทางไปรษณีย์มายัง ผู้วิจัย ภายใน 15 วัน หลังจากได้รับแบบสอบถามแล้ว
3. การเก็บข้อมูลบางส่วน ผู้วิจัยได้ประสานกับสถานประกอบการ และไปรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 2 สัปดาห์ ส่งไปจำนวน 310 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 310 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตาราง และแปลผลโดยการบรรยาย

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัด ฉะเชิงเทรา

2.1 แบบสอบถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละด้าน โดยใช้เกณฑ์ของ John W. Best ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00	หมายถึง	ความต้องการระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49	หมายถึง	ความต้องการระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49	หมายถึง	ความต้องการระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49	หมายถึง	ความต้องการระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49	หมายถึง	ความต้องการระดับน้อยที่สุด

2.2 แบบสอบถามแบบปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ของคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ ในจังหวัดฉะเชิงเทราเพิ่มเติม และแปลผลโดยการบรรยาย

3. เปรียบเทียบความต้องการของคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรมของสถานประกอบการ ในข้อ 2.1 เป็นรายชื่อและรายด้าน ด้วยการใช้ค่า F-test โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ แล้วนำเสนอเป็นรูปตาราง และแปลผล โดยการบรรยาย

บทที่ 4

ผลวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจะศึกษาถึงเรื่องคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาการบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการ และเพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาการบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในคุณลักษณะ 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยจำแนกตามหมวดอุตสาหกรรม และเสนอผลวิเคราะห์ออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบ และคุณลักษณะของสถานประกอบการ โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความต้องการของสถานประกอบการต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาการบริหารธุรกิจ โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลความหมายระดับความต้องการ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์การเปรียบเทียบความแปรปรวน ความต้องการของสถานประกอบการต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาการบริหารธุรกิจ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยจำแนกตามหมวดอุตสาหกรรม 3 กลุ่ม 9 ประเภท

ตอนที่ 4 วิเคราะห์คำถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธีสรุปเรียงตามลำดับตามความถี่ของความคิดเห็น

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบ และคุณลักษณะของสถานประกอบการ โดยการแจกแจง
ความถี่ และค่าร้อยละของผู้ตอบ

ตารางที่ 1

แสดงจำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
และส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานประกอบการ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานประกอบการ		N=310	ร้อยละ
สถานะของผู้ตอบ	เจ้าของกิจการ	33	10.65
	ผู้จัดการฝ่ายบุคคล	128	41.29
	หัวหน้าผู้ควบคุมคนงาน	149	48.06
		310	100
จำนวนพนักงาน	น้อยกว่า 100 คน	143	46.13
	ระหว่าง 100 - 499 คน	108	34.84
	มากกว่า 500 คน	59	19.03
		310	100
จำนวนผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ปฏิบัติงานอยู่ในสถาน ประกอบการ	น้อยกว่า 50 คน	255	82.26
	ระหว่าง 51 - 100 คน	24	7.74
	มากกว่า 100 คน ขึ้นไป	31	10
		310	100
หมวดอุตสาหกรรม	กลุ่มที่ 1 (การเกษตร อาหาร และเครื่องดื่ม อุตสาหกรรม บริการ)	196	63.23
	กลุ่มที่ 2 (ก่อสร้าง แปรรูปไม้ โลหะ และ อโลหะ)	64	20.64
	กลุ่มที่ 3 (สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม เคมี และพลาสติก และอื่นๆ)	51	16.13
		310	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานประกอบการทั้ง 3 หมวด คือ หมวดที่ 1 อุตสาหกรรมประเภทเกษตร อาหารและเครื่องดื่ม และอุตสาหกรรมบริการ หมวดที่ 2 อุตสาหกรรมก่อสร้าง แปรรูปไม้ โลหะ และอโลหะ หมวดที่ 3 อุตสาหกรรมประเภทสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม เคมี พลาสติก และอื่น ๆ รวมจำนวนทั้งสิ้น 310 คน มีข้อมูลทั่วไป ดังนี้

สถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถามมีตำแหน่งหัวหน้าแผนกหรือหัวหน้าผู้ควบคุมคนงาน จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 48.06 ตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายบุคคล จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 41.29 และเจ้าของกิจการ 33 คน คิดเป็นร้อยละ 10.65

สถานประกอบการมีจำนวนพนักงาน น้อยกว่า 100 คน จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 46.13 สถานประกอบการที่มีคนงานตั้งแต่ 100-499 คน จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 34.84 และสถานประกอบการที่มีคนงานมากกว่า 500 คน จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 19.03

สถานประกอบการที่มีผู้สำเร็จการศึกษาปฏิบัติงานอยู่ จำแนกเป็นสถานประกอบการที่มีจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาปฏิบัติงานอยู่น้อยกว่า 50 คน จำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 82.26 รองลงมา คือคนงานมากกว่า 100 คน จำนวน 31 คนคิดเป็นร้อยละ 10 และส่วนที่น้อยที่สุดคนงานสถานประกอบการที่มีคนงานระหว่าง 51-100 คน จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 7.74

ตารางที่ 2

แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของหมวดอุตสาหกรรมใน 9 ประเภท

ประเภทอุตสาหกรรม	N	ร้อยละ	ลำดับที่
1. อุตสาหกรรมการเกษตร	72	23.2	2
2. อุตสาหกรรมก่อสร้าง	14	4.5	6
3. อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม	47	15.2	3
4. อุตสาหกรรมแปรรูปไม้	9	2.9	8
5. อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	4	1.3	9
6. อุตสาหกรรมเคมีและพลาสติก	10	3.2	7
7. อุตสาหกรรมโลหะและอโลหะ	41	13.2	4
8. อุตสาหกรรมบริการ	76	24.5	1
9. อุตสาหกรรมอื่น ๆ	37	11.9	5
รวม	310	100	

จากตารางที่ 2 หมวดอุตสาหกรรมทั้ง 9 หมวดพบว่า ประเภทอุตสาหกรรมบริการ มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 76 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 รองลงมาเป็นอุตสาหกรรมหมวดการเกษตรมีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 23.2 อันดับที่ 3 ได้แก่ หมวดอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 15.2 อุตสาหกรรมโลหะและอโลหะมีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 13.2 อุตสาหกรรมอื่น ๆ มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 11.9 อุตสาหกรรมก่อสร้าง มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 อุตสาหกรรมเคมีและพลาสติก มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2 อุตสาหกรรมแปรรูปไม้มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 และอันดับสุดท้าย หมวดอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 รวมผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 310 คน

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความต้องการของสถานประกอบการต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลความหมายระดับความต้องการ

ตารางที่ 3

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของสถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ด้านวิชาการ

คุณลักษณะด้านวิชาการ	N = 310		ระดับความต้องการ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D		
1. สามารถนำความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน	3.98	.77	มาก	1
2. สามารถปรับตัวกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี	3.90	.71	มาก	2
3. มีทักษะในด้านการพูด ฟัง และเขียนภาษาไทย	3.84	.78	มาก	3
4. มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ	3.38	.87	ปานกลาง	8
5. มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศนอกเหนือจากภาษาอังกฤษ	2.63	1.09	ปานกลาง	10
6. แสวงหาความรู้จากแหล่งวิชาการต่าง ๆ	3.37	.80	ปานกลาง	9
7. ติดตามข่าวความเคลื่อนไหวทางวิชาการด้านบริหารธุรกิจอยู่เสมอ	3.40	.85	ปานกลาง	7
8. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ด้านวิชาการ	3.63	.83	มาก	5
9. เสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการที่ดีในการทำงาน	3.73	.77	มาก	4
10. ติดตามความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ	3.55	.54	มาก	6
ค่าเฉลี่ยรวม	3.54	.54	มาก	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 3 พบว่า สถานประกอบการในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ในด้านวิชาการอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 3.54, S.D = .54$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อในด้านวิชาการ พบว่าคุณลักษณะที่เป็นความต้องการมาก ได้แก่ สามารถนำความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.98, S.D = .77$) ส่วนคุณลักษณะที่เป็นความต้องการอยู่ในระดับมากเป็นลำดับที่ 2 และ 3 ได้แก่ สามารถปรับตัวกับสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี ($\bar{X} = 3.90, S.D = .71$) มีทักษะในการพูด ฟัง และเขียนภาษาไทย ($\bar{X} = 3.84, S.D = .83$) เป็นที่น่าสังเกตว่าสถานประกอบการในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีความต้องการคุณลักษณะด้านวิชาการ อยู่ในระดับความต้องการมาก และปานกลาง ได้แก่ ติดตามข่าวสารเคลื่อนไหวทางวิชาการ ทางด้านบริหารธุรกิจอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.40, S.D = .85$) มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 3.38, S.D = .87$) แสวงหาความรู้จากแหล่งวิชาการต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.37, S.D = .80$) และมีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 2.63, S.D = 1.09$) ซึ่งจากผลการสำรวจ พบว่า ไม่มีความต้องการที่อยู่ในระดับมากที่สุด และระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 4

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของสถานประกอบการ
เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับ ปวส.

ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ด้านวิชาชีพ

คุณลักษณะด้านวิชาชีพ	จำนวน =310		ระดับความ ต้องการ	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D		
11. มีความรู้และทักษะวิชาชีพในสาขาอาชีพของตน	4.18	.71	มาก	1
12. ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง	4.12	.74	มาก	2
13. มีความเชื่อมั่นในวิชาชีพของตนเอง	4.00	.70	มาก	6
14. มีความชำนาญในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์และ เทคโนโลยี	3.96	.80	มาก	8
15. สามารถนำความรู้ทางวิชาชีพไปประยุกต์ใช้ ให้เกิดประโยชน์ต่องานอย่างเหมาะสม	4.00	.73	มาก	5
16. มีทักษะในการผลิตทางบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม	3.49	.81	ปานกลาง	14
17. มีความรู้พื้นฐานที่ได้มาตรฐานตามสาขาวิชาชีพ ที่สำเร็จ	3.94	.74	มาก	9
18. มีความสนใจใฝ่รู้ในงานอาชีพด้วยการศึกษา ค้นคว้าอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา	3.83	.77	มาก	11
19. ปฏิบัติงานวิชาชีพด้วยความระมัดระวังในด้าน ความปลอดภัย	4.05	.85	มาก	3
20. มีทักษะในการจัดระเบียบงานและควบคุมงาน อย่างมีประสิทธิภาพ	4.01	.79	มาก	4
21. มีความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะ ปฏิบัติงาน	3.98	.78	มาก	7
22. มีจรรยาบรรณทางวิชาชีพ	3.96	.80	มาก	
23. รู้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับทางวิชาชีพของตน	3.78	.79	มาก	13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านวิชาชีพ	จำนวน =310		ระดับความต้องการ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D		
24. มีความรู้ความสามารถในการบำรุงรักษา เครื่องมือเครื่องใช้ในสำนักงาน	3.87	.82	มาก	10
25. มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์	3.81	.89	มาก	12
ค่าเฉลี่ยรวม	3.93	.52	มาก	

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ของสถานประกอบการในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านวิชาชีพ พบว่าความต้องการคุณลักษณะด้านวิชาชีพอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 3.93, S.D = .52$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในด้านวิชาชีพ ซึ่งมีทั้งหมด 15 ข้อ พบว่าระดับความต้องการคุณลักษณะด้านวิชาชีพ ของผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 13 ข้อ อยู่ในเกณฑ์ระดับมากเรียงลำดับความต้องการจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ มีความรู้และทักษะวิชาชีพในสาขาอาชีพของตน ($\bar{X} = 4.18, S.D = .71$) ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง ($\bar{X} = 4.12, S.D = .74$) ปฏิบัติงานวิชาชีพด้วยความระมัดระวังในด้านความปลอดภัย ($\bar{X} = 4.05, S.D = .85$) และปรากฏว่ามีระดับความต้องการมากเท่ากันจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ มีความชำนาญในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์และเทคโนโลยี กับ มีจรรยาบรรณทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.96, S.D = .80$) คุณลักษณะด้านวิชาชีพที่มีความต้องการต่ำที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ มีทักษะในการผลิตทางธุรกิจอุตสาหกรรม ($\bar{X} = 3.49, S.D = .81$) นอกนั้นเป็นค่าเฉลี่ยระดับความต้องการมาก

ตารางที่ 5

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของสถานประกอบการ
เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส.
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ด้านบุคลิกภาพ

คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ	จำนวน = 310		ระดับความ ต้องการ	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D		
26. มีบุคลิกภาพเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงาน	3.90	.70	มาก	18
27. มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์	4.10	.69	มาก	7
28. ความประพฤติสุภาพเรียบร้อย	4.02	.67	มาก	12
29. การแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ	3.98	.71	มาก	15
30. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงานและบุคคล ทั่วไป	4.20	.71	มาก	4
31. มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน	4.15	.74	มาก	5
32. ความกล้าตัดสินใจและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ได้อย่างถูกต้อง	3.95	.82	มาก	16
33. วางตนได้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่	3.95	.70	มาก	17
34. ความเชื่อมั่นในตนเอง	4.02	.77	มาก	10
35. ความกระตือรือร้นตลอดเวลา	4.01	.81	มาก	14
36. ความมานะพยายาม	4.08	.71	มาก	8
37. การเสริมสร้างความสามัคคีกับผู้ร่วมงาน	4.02	.74	มาก	11
38. เป็นผู้เสนอแนวความคิดที่เป็นประโยชน์ต่องาน	3.81	.77	มาก	20
39. ความละเอียดรอบคอบในการทำงาน	4.07	.75	มาก	9
40. ความตั้งใจทำงานในหน้าที่อย่างซื่อตรง	4.25	.68	มาก	2
41. สามารถรักษาชื่อเสียงและความลับของสถาน ประกอบการ	4.26	.74	มาก	1
42. ไม่ละทิ้งหน้าที่	4.20	.73	มาก	3
43. รู้จักใช้วัสดุอย่างประหยัด	3.85	.81	มาก	19

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ	จำนวน = 310		ระดับความ ต้องการ	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D		
44. สนใจและติดตามงานที่ได้รับมอบหมาย	4.11	.67	มาก	6
45. ยอมรับฟังคำแนะนำและความคิดเห็นของผู้อื่น ได้อย่างเต็มใจ	4.02	.62	มาก	13
ค่าเฉลี่ยรวม	4.05	.51	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่าสถานประกอบการในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาการธุรกิจ ด้านบุคลิกภาพอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 4.05, S.D = .51$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในด้านบุคลิกภาพ ซึ่งมีทั้งหมด 20 ข้อ พบว่าระดับความต้องการคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้สำเร็จการศึกษาทุกข้ออยู่ในเกณฑ์ระดับมาก ปรากฏว่า ความต้องการคุณลักษณะมากลำดับที่ 1 ได้แก่ สามารถรักษาชื่อเสียงและความลับของสถานประกอบการได้ดี ($\bar{X} = 4.26, S.D = .74$) ความต้องการคุณลักษณะลำดับรองลงมา คือ ความตั้งใจทำงานในหน้าที่อย่างซื่อตรง ($\bar{X} = 4.25, S.D = .68$) และความต้องการมากเป็นลำดับที่ 3 คือไม่ละทิ้งหน้าที่ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไป ($\bar{X} = 4.20, S.D = .73$) และปรากฏว่ามีความต้องการระดับมากใกล้เคียงกัน 4 ข้อ คือ ความเชื่อมั่นในตนเอง การเสริมสร้างความสามัคคีกับผู้ร่วมงาน ความประพฤติสุภาพเรียบร้อย และยอมรับฟังคำแนะนำ และความคิดเห็นของผู้อื่นได้อย่างเต็มใจ ($\bar{X} = 4.02, S.D = .62$) ในขณะที่เดียวกันยังพบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพใกล้เคียงกันอีก 2 ข้อ คือ ความกล้าตัดสินใจและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างถูกต้อง กับวางตนได้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ ($\bar{X} = 3.95, S.D = .70$) และคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่มีความต้องการอยู่ในระดับมาก แต่ต่ำกว่าข้ออื่น ได้แก่ เป็นผู้เสนอแนวความคิดที่เป็นประโยชน์ต่องาน ($\bar{X} = 3.81, S.D = .77$)

ตารางที่ 6

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของสถานประกอบการ
เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับ ปวส.
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ด้านคุณธรรมจริยธรรม

คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม	จำนวน = 310		ระดับความ ต้องการ	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D		
46. ความซื่อสัตย์สุจริต	4.38	.66	มาก	1
47. ความขยันหมั่นเพียร	4.24	.66	มาก	4
48. ตรงต่อเวลา	4.25	.71	มาก	3
49. ความรับผิดชอบ	4.34	.69	มาก	2
50. เคารพกฎระเบียบของหน่วยงานและสังคม	4.16	.70	มาก	5
51. เสียสละเพื่อผู้อื่น	3.72	.75	มาก	14
52. เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	3.89	.72	มาก	12
53. มีวินัยในตนเอง	4.03	.72	มาก	7
54. เคารพกติกาขององค์กร	4.12	.73	มาก	6
55. รู้จักใช้หลักการและเหตุผลในการทำงาน	4.01	.71	มาก	8
56. มีความเมตตากรุณาต่อเพื่อนร่วมงานและ บุคคลทั่วไป	3.85	.74	มาก	13
57. มุ่งมั่นอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีและ สิ่งแวดล้อมในหน่วยงานและสังคม	3.63	.79	มาก	15
58. จงรักภักดีต่อองค์กร	3.93	.83	มาก	10
59. มีความยุติธรรม	3.94	.76	มาก	9
60. ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี	3.92	.78	มาก	11
ค่าเฉลี่ยรวม	4.03	.53	มาก	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่าความต้องการของสถานประกอบการต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่าระดับความต้องการอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 4.03, S.D = .53$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า ความต้องการคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย จำนวน 3 ลำดับ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 4.38, S.D = .66$) ความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.34, S.D = .69$) ตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 4.25, S.D = .71$) และยังพบว่าระดับความต้องการมากในหัวข้ออื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ระดับมากทุกข้อ และพบว่าระดับความต้องการมากเป็นอันดับสุดท้าย ได้แก่ มุ่งมั่นอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี และสิ่งแวดล้อมในหน่วยงานและสังคม ($\bar{X} = 3.63, S.D = .79$)

ตารางที่ 7

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของสถานประกอบการเกี่ยวกับ
คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา โดยรวม 4 ด้าน

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ที่สถานประกอบการต้องการด้าน	จำนวน = 310		ระดับความ ต้องการ	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D		
1. วิชาการ	3.54	.54	มาก	4
2. วิชาชีพ	3.93	.52	มาก	3
3. บุคลิกภาพ	4.05	.51	มาก	1
4. คุณธรรมจริยธรรม	4.03	.45	มาก	2
ค่าเฉลี่ยรวม	3.89	.45	มาก	

จากตารางที่ 7 แสดงผลความต้องการของสถานประกอบการคุณลักษณะของผู้สำเร็จ
การศึกษาของสถานประกอบการในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวม 4 ด้าน พบว่าสถานประกอบการ
มีความต้องการคุณลักษณะทั้ง 4 ด้าน ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 3.89, S.D = .45$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบุคลิกภาพเป็นคุณลักษณะที่มีความต้องการมากเป็น
อันดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.05, S.D = .51$) ส่วนด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นคุณลักษณะที่มีความต้องการ
มากเป็นอันดับ 2 ($\bar{X} = 4.03, S.D = .53$) ลำดับที่ 3 ได้แก่ คุณลักษณะด้านวิชาชีพ ($\bar{X} =$
3.93, S.D = .52) ในขณะที่เดียวกันพบว่า คุณลักษณะด้านวิชาการเป็นความต้องการมากอันดับ
สุดท้าย ($\bar{X} = 3.54, S.D = .54$)

ตารางที่ 8

แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสถานประกอบการต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทั้ง 4 ด้าน
โดยจำแนกตามหมวดอุตสาหกรรม 3 กลุ่ม

คุณลักษณะของผู้สำเร็จ การศึกษาที่สถาน ประกอบการต้องการ	กลุ่มที่ 1		กลุ่มที่ 2		กลุ่มที่ 3	
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D
ด้านวิชาการ	3.52	.56	3.65	.52	3.47	.47
ด้านวิชาชีพ	3.92	.54	4.00	.49	3.87	.45
ด้านบุคลิกภาพ	4.04	.52	4.12	.50	3.98	.48
ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.03	.55	4.09	.53	3.93	.44
รวม	3.88	.46	3.97	.44	3.81	.40

จากตารางที่ 8 พบว่าหมวดอุตสาหกรรมกลุ่มที่ 2 มีความต้องการคุณลักษณะผู้สำเร็จ
การศึกษาโดยรวม 4 ด้าน มากเป็นอันดับที่ 1 รองลงมาเป็นหมวดอุตสาหกรรมกลุ่มที่ 1 และ
อันดับสุดท้ายเป็นหมวดอุตสาหกรรมกลุ่มที่ 3

ตอนที่ 3 วิเคราะห์การเปรียบเทียบความแปรปรวน ความต้องการของสถานประกอบการต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยจำแนกตามหมวดอุตสาหกรรม

ตารางที่ 9

แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของสถานประกอบการต่อคุณลักษณะด้านวิชาการ โดยจำแนกตามหมวดอุตสาหกรรม

ลำดับที่	หมวดอุตสาหกรรม	N = 310	\bar{X}	S.D	F	P
1	กลุ่มที่ 1	196	3.52	.56		
2	กลุ่มที่ 2	64	3.65	.52		
3	กลุ่มที่ 3	50	3.47	.47		
					1.92	.14
	รวม	310	3.54	.54		
	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS		
	ระหว่างกลุ่ม	2	1.1198	.5599		
	ภายในกลุ่ม	307	89.5699	.2918		

$P > .05$

จากตารางที่ 9 พบว่าหมวดอุตสาหกรรมทั้ง 3 กลุ่ม จาก 9 ประเภท มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในด้านวิชาการแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าหมวดอุตสาหกรรมในจำนวน 3 กลุ่ม จาก 9 ประเภท มีความต้องการคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาด้านวิชาการ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 10

แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของสถานประกอบการ
ต่อคุณลักษณะและด้านวิชาการ โดยจำแนกหมวดอุตสาหกรรม

ลำดับที่	หมวดอุตสาหกรรม	N=340	X	S.D	F	P
1	กลุ่มที่ 1	195	3.92	.54		
2	กลุ่มที่ 2	64	4.00	.49		
3	กลุ่มที่ 3	51	3.87	.45		
					1.08	.34
	รวม	310	3.93	.52		
	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS		
	ระหว่างกลุ่ม	2	.5745	.2872		
	ภายในกลุ่ม	307	81.9675	.2670		

$P > .05$

จากตารางที่ 10 พบว่าหมวดอุตสาหกรรมทั้ง 3 กลุ่ม จาก 9 ประเภท มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ในด้านวิชาชีพแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าหมวดอุตสาหกรรมใน จำนวน 3 กลุ่ม จาก 9 ประเภท มีความต้องการคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาด้านวิชาชีพ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 11

แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของสถานประกอบการ
ต่อคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ โดยจำแนกตามหมวดอุตสาหกรรม

ลำดับที่	หมวดอุตสาหกรรม	N = 310	\bar{X}	S.D	F	P
1	กลุ่มที่ 1	195	4.04	.52		
2	กลุ่มที่ 2	64	4.12	.50		
3	กลุ่มที่ 3	51	3.98	.48		
					1.13	.32
	รวม	310	4.05	.51		
	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS		
	ระหว่างกลุ่ม	2	.5827	.2913		
	ภายในกลุ่ม	307	79.2480	.2581		

$P > .05$

จากตารางที่ 11 พบว่าหมวดอุตสาหกรรมทั้ง 3 กลุ่ม จาก 9 ประเภท มีความต้องการ
คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในด้านบุคลิกภาพแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 แสดงว่าหมวดอุตสาหกรรมในจำนวน 3 กลุ่ม จาก 9 ประเภท มีความต้องการ
คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาด้านบุคลิกภาพ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 12

แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของสถานประกอบการ
ต่อคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยจำแนกตามหมวดอุตสาหกรรม

ลำดับที่	หมวดอุตสาหกรรม	N = 310	\bar{X}	S.D	F	P
1	กลุ่มที่ 1	195	4.03	.55		
2	กลุ่มที่ 2	64	4.09	.53		
3	กลุ่มที่ 3	51	3.93	.44		
					1.37	.25
	รวม	310	4.03	.53		
	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS		
	ระหว่างกลุ่ม	2	.7784	.3892		
	ภายในกลุ่ม	307	87.2154	.2841		

P > .05

จากตารางที่ 12 พบว่าหมวดอุตสาหกรรมทั้ง 3 กลุ่ม จาก 9 ประเภท มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ในด้านคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าหมวดอุตสาหกรรม ในจำนวน 3 กลุ่ม จาก 9 ประเภท มีความต้องการคุณลักษณะด้านผู้สำเร็จอาชีวศึกษาด้านคุณธรรมจริยธรรม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 13

แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของสถานประกอบการ
ต่อคุณลักษณะโดยรวมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ
ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยจำแนกตามหมวดอุตสาหกรรม

ลำดับที่	หมวดอุตสาหกรรม	N = 310	\bar{X}	S.D	F	P
1	กลุ่มที่ 1	195	3.88	.46		
2	กลุ่มที่ 2	64	3.97	.44		
3	กลุ่มที่ 3	51	3.81	.40		
					1.79	.16
	รวม	310	3.89	.45		
	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS		
	ระหว่างกลุ่ม	2	.7240	.3620		
	ภายในกลุ่ม	307	61.9858	.2019		

P > .05

จากตารางที่ 13 พบว่าหมวดอุตสาหกรรมทั้ง 3 กลุ่ม จาก 9 ประเภท มีความต้องการ
คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา โดยรวมทั้ง 4 คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้าน
คุณธรรมจริยธรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าสถานประกอบการ
ที่มี หมวดอุตสาหกรรมต่างกัน มีความ ต้องการ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ไม่
แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 4 วิเคราะห์คำถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธีสรุปเรียงตามลำดับความถี่ของความคิดเห็น

ตารางที่ 14

แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย

ลำดับที่	ความคิดเห็นของสถานประกอบการ	ความถี่
1	กระตือรือร้นที่จะให้ความร่วมมือช่วยเหลืองาน ชยัน ซื่อสัตย์ อดทน ตรงต่อเวลา	52
2	มีมนุษยสัมพันธ์ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และบุคคลอื่น ได้อย่างเหมาะสม	39
3	ต้องมีความรู้พื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์หรือใช้คอมฯ ตามโปรแกรมนิยม	37
4	มีความรู้และทักษะในวิชาชีพของตนอย่างถูกต้องเหมาะสม	33
5	มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาอื่น	28
6	สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างถูกต้อง	26
7	มีความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าแสดงออกในสถานการณ์ที่เหมาะสม	24
8	รักษาระเบียบวินัยขององค์กร	23
9	ปฏิบัติงานเพื่อความก้าวหน้าขององค์กรและของตนเอง	22
10	ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง	17
11	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน	16
12	นำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้กับงาน ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	14
13	มีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์พอใช้หรือดีมาก	11
14	รักษาและใช้เครื่องมืออุปกรณ์ในสำนักงาน ได้อย่างถูกต้อง	10
15	มีใบขับขี่และขับรถยนต์ได้ สามารถปฏิบัติงานต่างจังหวัดได้	8
16	เข้าใจคำสั่งและเรียนรู้งาน ได้รวดเร็ว	7
17	ไม่คำนึงถึงรายได้แต่ควรคำนึงถึงการทำงานเพื่อประสพการณ์ก่อน	6
18	เป็นผู้มีระเบียบวินัยมีความรับผิดชอบ	6
19	บุคลิกภาพที่เหมาะสมกับงาน สะอาดเรียบร้อย	6
20	เป็นผู้มีสัมมาคารวะ วางตนได้เหมาะสมกับหน้าที่	5
21	สถานภาพทางครอบครัวควรต้องโสด	5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ลำดับที่	ความคิดเห็นของสถานประกอบการ	ความถี่
22	ควรมีความรู้เรื่องการบริหารบุคคล การจัดการบ้าง	4
23	สามารถติดต่อกับหน่วยงานอื่นได้ดี	4
24	ให้มีความรู้ในเรื่องกฎของความปลอดภัย คือ 5 ส.	3
25	ไม่มีอคติกับงานที่ทำ	2
26	ควรรู้เรื่องการเป็นผู้นำ สุขภาพแข็งแรง	2
27	ต้องให้มีความรู้เรื่องกฎหมาย	1
28	มีสติปัญญาไหวพริบดี	1
29	สามารถทำงานกับบริษัทอย่างน้อย 2 ปี	1

จากตารางที่ 14 พบว่าสถานประกอบการ มีความต้องการผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยเรียงลำดับ ความต้องการ คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาจากมาก ไปหาน้อย 10 ลำดับ ปรากฏว่าความต้องการคุณลักษณะมากลำดับที่ 1 ได้แก่ มีความกระตือรือร้น ที่จะให้ความร่วมมือช่วยเหลืองานขยัน ซื่อสัตย์ อดทน ตรงต่อเวลา จำนวน 52 คน มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตัวเข้ากับสถานประกอบการและบุคคลอื่น ได้อย่างเหมาะสม จำนวน 39 คน และต้องมีความรู้ พื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์ หรือใช้คอมพิวเตอร์ตาม โปรแกรมนิยม จำนวน 37 คน มีความรู้และ ทักษะในวิชาชีพของตนอย่างถูกต้องเหมาะสม จำนวน 33 คน มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษา อังกฤษ และภาษาอื่น ๆ จำนวน 28 คน สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างถูกต้อง จำนวน 26 คน มีความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าแสดงออกในสถานการณ์ที่เหมาะสม จำนวน 24 คน รักษาระเบียบวินัยขององค์กรจำนวน 23 คน ปฏิบัติงานเพื่อความก้าวหน้าขององค์กรและของ ตนเอง จำนวน 22 คน และปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง จำนวน 17 คน และระดับความ ต้องการน้อยสุดเท่ากัน จำนวน ผู้แสดงความต้องการเพียง 1 คนจำนวน 3 ข้อคือ ต้องให้มีความรู้ เรื่องกฎหมาย มีสติปัญญาไหวพริบดี และสามารถทำงานกับบริษัทอย่างน้อย 2 ปี และมีบาง ประเด็นที่แตกต่างไปจากข้อคำถามในแบบสอบถามที่เป็นประเด็นน่าสนใจ ที่ได้แนวคิดคือ สถาน ประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับมีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ พอใช้หรือดีมาก และต้องการในเรื่องของสถานภาพทางครอบครัวต้องโสด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

เนื้อหาของบทนี้จะกล่าวถึงสาระสำคัญของการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้สำเร็จ การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการ ของสถานประกอบการในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยครอบคลุมสารคดีนี้ วัตถุประสงค์ของการ วิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการใน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยศึกษาในภาพรวม และรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการใน 4 ด้าน ระหว่างความคิดเห็นของสถานประกอบการจำนวน 3 กลุ่ม จาก 9 ประเภทอุตสาหกรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ สถานประกอบการ 9 ประเภท ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ปฏิบัติหน้าที่อยู่ ในสถานประกอบการนั้น 1,370 แห่ง โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูป ของ Taro Yanane ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 310 คน โดยมีวัตถุประสงค์เก็บข้อมูลจาก กลุ่มประชากรในสถานประกอบการ สถานประกอบการละ 2 คน รวมสถานประกอบการทั้งสิ้น 155 แห่ง เมื่อแบ่งตามประเภทของอุตสาหกรรม เป็นสถานประกอบการที่ดำเนินธุรกิจประเภท อุตสาหกรรมเกษตรอาหารและเครื่องดื่ม และอุตสาหกรรมบริการ 98 แห่ง อุตสาหกรรม ประเภทก่อสร้าง แปรรูปไม้ โลหะและอโลหะ 32 แห่ง อุตสาหกรรมประเภทสิ่งทอและเครื่อง นุ่งห่ม เคมีและพลาสติก 25 แห่ง ได้ส่งแบบสอบถามตามรายชื่อสถานประกอบการที่เป็นกลุ่ม ตัวอย่าง จำนวน 310 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 310 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยได้รับการแนะนำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปรับปรุงแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผลปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านวิชาการ เท่ากับ 0.85 คุณลักษณะด้านวิชาชีพ เท่ากับ 0.92 คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ เท่ากับ 0.80 คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม เท่ากับ 0.89 และสรุปโดยภาพรวม ค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ระดับ 0.97 สำหรับแบบสอบถาม จัดแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานประกอบการ

ตอนที่ 2 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการ โดยกำหนดคุณลักษณะไว้ 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งและรับคืนแบบสอบถามด้วยตนเองส่วนหนึ่งและอีกส่วนหนึ่งผู้วิจัยนำส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
 - 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานประกอบการ วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ
 - 4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิเคราะห์โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการเปรียบเทียบความต้องการของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะ ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ จำแนกตามหมวดอุตสาหกรรมของสถานประกอบการ ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences / Personal Computer Plus) เพื่อหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และทดสอบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยระหว่างตัวแปรซึ่งมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis of variance) โดยใช้การทดสอบ F-Test ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอในรูปแบบตาราง และแปลผลด้วยการบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้ใช้เป็นกรอบในการดำเนินการวิจัย สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานประกอบการ ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 155 แห่ง เป็นเจ้าของกิจการ 33 คน ผู้จัดการฝ่ายบุคคล 128 คน และหัวหน้าแผนกผู้ควบคุมคนงาน 149 คน สถานประกอบการที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีจำนวนพนักงาน/คนงาน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานประกอบการน้อยกว่า 100 คน มีจำนวน 143 คน และจากจำนวนพนักงาน/คนงาน ที่สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานประกอบการน้อยกว่า 50 คน มีจำนวนมากที่สุดคือ 255 คน

ตอนที่ 2

2.1 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ที่สถานประกอบการต้องการพบว่า สถานประกอบการทั้งหมด จำนวน 9 หมวดอุตสาหกรรม ได้แก่ 1. อุตสาหกรรมการเกษตร 2. อุตสาหกรรมก่อสร้าง 3. อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม 4. อุตสาหกรรมแปรรูปไม้ 5. อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม 6. หมวดอุตสาหกรรมเคมีและพลาสติก 7. อุตสาหกรรมโลหะและอโลหะ 8. อุตสาหกรรมบริการ 9. อุตสาหกรรมอื่น ๆ มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้านตรงกัน มีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อยโดยรวมรายด้านดังนี้

ด้านบุคลิกภาพ มีความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05, S.D = .51$) โดยค้นพบว่า กลุ่มสถานประกอบการมีความต้องการมากอันดับแรกเกี่ยวกับสามารถรักษาชื่อเสียงและความลับของสถานประกอบการ และรองลงมาอีก 2 ลำดับ ได้แก่ ความตั้งใจทำงานในหน้าที่อย่างซื่อตรง และมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และบุคคลทั่วไป และความต้องการอันดับสุดท้าย 3 ลำดับ คือ มีบุคลิกภาพเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงาน รู้จักใช้วัสดุอย่างประหยัดและเป็นผู้เสนอแนวคิดที่เป็นประโยชน์ต่องาน

ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03, S.D = .53$) โดยค้นพบว่า กลุ่มสถานประกอบการมีความต้องการอันดับแรกเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต และระดับความต้องการอันดับสุดท้าย 3 ลำดับ คือ มีความเมตตากรุณาต่อเพื่อนร่วมงาน และบุคคล เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั่วไปเสียสละเพื่อผู้อื่น และมุ่งมั่นอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี และสิ่งแวดล้อม ในหน่วยงาน และสังคม

ด้านวิชาชีพ มีความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93, S.D = .52$) โดยค้นพบว่า กลุ่มสถานประกอบการมีความต้องการมากเป็นอันดับแรกเกี่ยวกับมีความรู้และทักษะวิชาชีพในสายอาชีพของตน รองลงมาอีก 2 ลำดับ ได้แก่ ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง และปฏิบัติงานวิชาชีพด้วยความระมัดระวังในด้านความปลอดภัย ความต้องการอันดับสุดท้าย 3 ลำดับ คือ มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ รู้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับทางวิชาชีพของตน และมีทักษะในการผลิตทางบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม

ด้านวิชาการ มีความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54, S.D = .54$) โดยค้นพบว่า กลุ่มสถานประกอบการมีความต้องการมากอันดับแรกเกี่ยวกับสามารถนำความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และ 2 ลำดับ รองลงมา ได้แก่ สามารถปรับตัวกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี และมีทักษะในการพูด ฟัง และเขียนภาษาไทย และค้นพบว่าความต้องการอันดับสุดท้าย 3 ลำดับ คือ มีความรู้ และทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ แสวงหาความรู้จากแหล่งวิชาการต่าง ๆ และมีความรู้ และทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ

2.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ที่สถานประกอบการต้องการ พบว่าสถานประกอบการทั้ง 3 กลุ่ม มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้าน ตรงกัน อยู่ในระดับมาก จำแนกได้ดังนี้ คือ

2.2.1 สถานประกอบการกลุ่มที่ 1 ได้แก่ อุตสาหกรรมการเกษตรอาหารและเครื่องดื่ม และอุตสาหกรรมบริการ มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับความต้องการมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน เรียงตามลำดับ ดังนี้

ด้านบุคลิกภาพ	ระดับความต้องการมาก ($\bar{X} = 4.04, S.D = .52$)
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	ระดับความต้องการมาก ($\bar{X} = 4.03, S.D = .55$)
ด้านวิชาชีพ	ระดับความต้องการมาก ($\bar{X} = 3.92, S.D = .54$)
ด้านวิชาการ	ระดับความต้องการมาก ($\bar{X} = 3.52, S.D = .56$)

2.2.2 สถานประกอบการกลุ่มที่ 2 ได้แก่ อุตสาหกรรมก่อสร้าง อุตสาหกรรมแปรรูปไม้ อุตสาหกรรมโลหะและอโลหะ มีความต้องการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้าน

มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับความต้องการมากทั้ง 4 ด้าน เรียงตามลำดับ ดังนี้

ด้านบุคลิกภาพ	ระดับความต้องการมาก ($\bar{X} = 4.12, S.D = .50$)
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	ระดับความต้องการมาก ($\bar{X} = 4.09, S.D = .53$)
ด้านวิชาชีพ	ระดับความต้องการมาก ($\bar{X} = 4.01, S.D = .92$)
ด้านวิชาการ	ระดับความต้องการมาก ($\bar{X} = 3.65, S.D = .52$)

2.2.3 สถานประกอบการกลุ่มที่ 3 ได้แก่ อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

อุตสาหกรรมเคมี และพลาสติก และอุตสาหกรรมอื่น ๆ มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับความต้องการมาก ทั้ง 4 ด้านเรียงตามลำดับดังนี้

ด้านบุคลิกภาพ	ระดับความต้องการมาก ($\bar{X} = 3.98, S.D = .48$)
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	ระดับความต้องการมาก ($\bar{X} = 3.93, S.D = .44$)
ด้านวิชาชีพ	ระดับความต้องการมาก ($\bar{X} = 3.87, S.D = .45$)
ด้านวิชาการ	ระดับความต้องการมาก ($\bar{X} = 3.47, S.D = .47$)

สรุปวิเคราะห์การเปรียบเทียบส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสถานประกอบการต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยรวมทั้ง 4 ด้านที่สถานประกอบการต้องการ จำแนกตามหมวดอุตสาหกรรม จำนวน 3 กลุ่ม พบว่าหมวดอุตสาหกรรม กลุ่มที่ 2 มีความต้องการคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาโดยรวมทั้ง 4 ด้านมากเป็นอันดับที่ 1 รองลงมาเป็นหมวดอุตสาหกรรมกลุ่มที่ 1 และอันดับสุดท้ายเป็นหมวดอุตสาหกรรม กลุ่มที่ 3 โดยลำดับดังนี้

1. สถานประกอบการกลุ่มที่ 1 มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 4 ด้าน เรียงตามลำดับ 1-4 คือ ลำดับที่ 1 ด้านบุคลิกภาพ รองลงมาได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านวิชาชีพ และด้านวิชาการเป็นลำดับสุดท้าย

2. สถานประกอบการกลุ่มที่ 2 มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 4 ด้าน เรียงตามลำดับ 1-4 คือ ลำดับที่ 1 ด้านบุคลิกภาพ รองลงมาได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านวิชาชีพ และลำดับสุดท้าย ด้านวิชาการ

3. สถานประกอบการกลุ่มที่ 3 มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 4 ด้าน เรียงตามลำดับ 1-4 คือ ลำดับที่ 1 ด้านบุคลิกภาพ รองลงมาได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านวิชาชีพ และลำดับสุดท้าย ด้านวิชาการ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์การเปรียบเทียบความแปรปรวน ความต้องการของสถานประกอบการต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยจำแนกตามหมวดอุตสาหกรรม จำนวน 3 กลุ่ม พบว่ามีความต้องการคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาในด้านต่างๆ คือ

3.1 ด้านวิชาการ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยต่อคุณลักษณะด้านวิชาการของสถานประกอบการ โดยจำแนกตามหมวดอุตสาหกรรม พบว่าหมวดอุตสาหกรรมทั้ง 3 กลุ่ม จาก 9 ประเภท มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในด้านวิชาการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า หมวดอุตสาหกรรมในจำนวน 3 กลุ่ม มีความต้องการคุณลักษณะด้านวิชาการ ไม่แตกต่างกัน

3.2 ด้านวิชาชีพ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ต่อคุณลักษณะด้านวิชาชีพของสถานประกอบการ โดยจำแนกตามหมวดอุตสาหกรรม พบว่าหมวดอุตสาหกรรมทั้ง 3 กลุ่ม จาก 9 ประเภท มีความต้องการต่อ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในด้านวิชาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า หมวดอุตสาหกรรมทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นต่อคุณลักษณะด้านวิชาชีพ ไม่แตกต่างกัน

3.3 ด้านบุคลิกภาพ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ต่อคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของสถานประกอบการ โดยจำแนกตามหมวดอุตสาหกรรม พบว่า หมวดอุตสาหกรรมทั้ง 3 กลุ่ม มีความต้องการต่อ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในด้านบุคลิกภาพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า หมวดอุตสาหกรรมทั้ง 3 กลุ่ม มีความต้องการต่อคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ไม่แตกต่างกัน

3.4 ด้านคุณธรรมจริยธรรม ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ต่อคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมของสถานประกอบการ โดยจำแนกตามหมวดอุตสาหกรรม พบว่าหมวดอุตสาหกรรมทั้ง 3 กลุ่ม มีความต้องการต่อ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในด้านคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า หมวดอุตสาหกรรมในจำนวน 3 กลุ่ม มีความต้องการต่อคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มีต่อคุณลักษณะโดยรวมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ของสถานประกอบการ โดยจำแนกตามหมวดอุตสาหกรรม พบว่าหมวดอุตสาหกรรม

จำนวน 3 กลุ่ม ที่มีต่อความต้องการ โดยรวมทั้ง 4 ด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าสถานประกอบการที่มีหมวดอุตสาหกรรมต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 4 ด้านไม่แตกต่างกัน

และจากข้อสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ สถานประกอบการที่มีประเภทอุตสาหกรรมต่างกัน มีความต้องการ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ แตกต่างกันในแต่ละด้านทั้ง 4 ด้านนั้น

ผลจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า สถานประกอบการที่มีประเภทอุตสาหกรรมต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 4 แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ พบว่าระดับความต้องการของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ จากที่รวบรวมได้ทั้งหมด 29 ข้อ มีความต้องการในเรื่องของความกระตือรือร้น ที่จะให้ความร่วมมือ และช่วยเหลืองาน ขยันซื่อสัตย์ อดทน ตรงต่อเวลา มีจำนวนความถี่เป็น 52 คน และความต้องการในลำดับ รองลงมา อีกจำนวน 3 ข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ และบุคคลอื่น ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เป็นผู้ที่ต้องมีความรู้พื้นฐาน ด้านคอมพิวเตอร์ หรือใช้คอมพิวเตอร์ได้ตามโปรแกรมนิยมและต้องมีความรู้และทักษะในวิชาชีพของคนที่ถูกต้องเหมาะสม ส่วนคุณลักษณะอื่น ๆ ก็มีความสำคัญรองลงมาเป็นอันดับสุดท้าย ได้แก่ ลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาต้องเป็นผู้มีสติปัญญา ไหวพริบดี

และมีบางประเด็นที่แตกต่างไปจากข้อคำถามในแบบสอบถามที่เป็นประเด็นน่าสนใจที่ได้แนวคิดจากสถานประกอบการ คือ มีความต้องการคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับมีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์พอใช้ หรือดีมาก และมีความต้องการในเรื่องของสถานภาพทางครอบครัวต้องโสด

และพบว่า สถานประกอบการมีความต้องการผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ในสาขาบัญชี เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาอีกจำนวน 3 อันดับ โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สาขาการตลาด สาขาคอมพิวเตอร์ และสาขาเลขานุการ และพบว่าสาขาธุรกิจการท่องเที่ยว มีความต้องการเป็นอันดับสุดท้าย

อภิปรายผล

ตอนที่ 1 การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ในการอภิปรายผลผู้วิจัยกล่าวถึงประเด็นสำคัญ ดังต่อไปนี้

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา 4 ด้าน ตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สถานประกอบการทั้ง 3 กลุ่มมีความต้องการคุณลักษณะทั้ง 4 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตรงกัน อยู่ในระดับมากทุกด้าน กล่าวคือ ลำดับที่ 1 ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ รองลงมาคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านวิชาชีพ และลำดับสุดท้ายคือด้านวิชาการ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า สถานประกอบการในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ต้องการผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ที่มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับตำแหน่งงาน เป็นผู้มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีทัศนคติที่ดีต่องานและองค์กร ด้วยเหตุนี้สถานศึกษาที่เป็นผู้ผลิตผู้สำเร็จการศึกษา ระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ จะต้องเห็นความสำคัญและจำเป็น ของคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ทั้งนี้เพราะบุคลิกภาพเป็นสิ่งที่สามารถมองเห็นได้ในลำดับแรก และเป็นลักษณะที่จะสร้างความยอมรับนับถือให้เกิดในตัวบุคคล บุคลิกภาพเป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาได้ ฉะนั้นสถานศึกษาควรจะต้องจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้มีบุคลิกภาพที่ดีและเหมาะสม อีกประการหนึ่งจากข้อค้นพบดังกล่าว สถานประกอบการเองเชื่อว่า บุคลิกภาพจะมีผลกระทบโดยตรงต่อหน้าที่การงาน ชีวิตส่วนตัวและการอยู่ร่วมในองค์กรหรือสังคม ด้วยเหตุนี้การเป็นคนที่มีบุคลิกภาพที่ดี จะทำให้กิจการงานสำเร็จไปแล้วครึ่งหนึ่ง บุคลิกภาพเป็นสิ่งที่สั่งสอนอบรม และพัฒนาได้ ดังที่ ช่าง บัวยศรี (2527 : 32) ได้กล่าวไว้ว่า บุคลิกภาพของคนไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นมาพร้อมกับบุคคลนั้นทั้งหมด ยกเว้น เพียงรูปร่างหน้าตา สักส่วน สีสันของร่างกายแล้ว บุคลิกภาพจะเกิดจากการฝึกฝนอบรมการเรียนรู้และจากประสบการณ์ภายหลังทั้งสิ้น

คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ที่สถานประกอบการมีความต้องการมากเป็นอันดับแรก คือ สามารถรักษาชื่อเสียงและความลับของสถานประกอบการ และมีรองลงมาอีกจำนวน 4 ข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีความตั้งใจทำงานในหน้าที่อย่างซื่อตรง และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน และบุคคลทั่วไปไม่ละทิ้งหน้าที่ และมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน อาจจะเป็นเพราะว่า สถานประกอบการเล็งเห็นว่า การมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานจะทำให้งานบรรลุสำเร็จด้วยดี จะทำ

ให้เกิดความรักที่จะทำงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และพัฒนางานให้คนเกิดความก้าวหน้าได้ ซึ่งตรงกับ มังกร หริรักษ์ (2536:61) ค้นพบว่า สถานประกอบการขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ในจังหวัดสมุทรปราการ มีความต้องการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ในด้านมีทัศนคติต่องานและองค์กร เป็นอันดับแรก และเจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการมีความต้องการรองลงมาคือ มีความแนบเนียนในการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น โดยใช้กิริยาวาจาที่เหมาะสมนั้นอาจเป็นเพราะว่าสถานประกอบการต่าง ๆ จำเป็นจะต้องติดต่อบุคคลหรือลูกค้าอย่างหลากหลาย จึงต้องการให้พนักงานขององค์กร มีกิริยาวาจาที่สุภาพเรียบร้อย สามารถติดต่อหรือต้อนรับบุคคลภายนอกได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสถานประกอบการต้องการให้เกิดความประทับใจเริ่มแรกในการติดต่อ ในเรื่องนี้ จำเนียร จวงตระกูล (2530:58-61) ได้กล่าวไว้ในบัญญัติ 10 ประการของการปฏิบัติงานที่ดีของลูกจ้างที่จะตอบสนองความคาดหวังของผู้บังคับบัญชา คือ ลูกจ้างจะต้องมีความรับผิดชอบเป็นที่ไว้วางใจได้คือ รับผิดชอบต่อตนเอง ต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อผู้บังคับบัญชา และต่อบริษัทซึ่งจะต้องรับผิดชอบทางการปฏิบัติและความประพฤติ หมั่นคิดไตร่ตรองเรื่องงานอยู่เสมอ มีความขยันหมั่นเพียรเป็นคนตรงต่อเวลาอย่างสม่ำเสมอ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตนาที่ดีต่องานและองค์กร และยังสอดคล้องกับ สุชาญ โคนิน (2528:1-2) ที่กล่าวว่า หน้าที่ของพนักงานที่มีต่อองค์กรคือ พนักงานจะต้องมีความขยัน ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์สุจริต และอดทน มีระเบียบวินัยที่ดี ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด ทำงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลโดยไม่จำเป็นต้องมีการตรวจตราควบคุมจนเกินไปซึ่งได้แก่ ความรับผิดชอบนั่นเอง

ผู้วิจัยจะกล่าวในรายละเอียดของแต่ละด้านเรียงตามลำดับความต้องการ กล่าวคือ

1. คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ พบว่า สถานประกอบการในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีความต้องการคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากคำถาม 20 ข้อ พบว่า ความต้องการที่อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ลำดับที่ 1-3 คือ สามารถรักษาชื่อเสียงและความลับของสถานประกอบการ ความตั้งใจทำงานในหน้าที่อย่างซื่อตรงและไม่ละทิ้งหน้าที่ และระดับความต้องการรองลงมาได้แก่การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไป มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สันธะวา คามศิษฐ์ ที่พบว่า คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่พึงประสงค์ในอนาคต ประการหนึ่ง คือ จะต้องมีความรับผิดชอบสูง ตามที่ นายแพทย์บุญยงค์ วงศ์รักมิตร (อ้างใน มังกร , 2536:65) ที่กล่าวถึง คุณลักษณะที่คาดหวังของบัณฑิตที่เป็นบุคลากรทางการสาธารณสุขมีอย่างหนึ่งคือ สำนึกในความรับผิดชอบต่อคนที่มีต่อสังคม และการปฏิบัติ

หน้าที่การงาน หนึ่ง คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบ เป็นคุณลักษณะที่มีความสำคัญอย่างมาก ดังที่ Browne (1958:58) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของความรับผิดชอบว่าจะต้องมีองค์ประกอบเหล่านี้คือ ความไว้วางใจ ความคิดริเริ่ม ความไม่ทอดทิ้ง ต่อผู้อุปสรรค ทำงานขันแข็ง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความปรารถนาที่จะทำให้ดีกว่าเดิม เช่นเดียวกับที่ Funk and Wagnell (อ้างใน มังกร, 2536 : 65) ได้กล่าวว่า “ความรับผิดชอบ คือการแสดงออกถึงการรับผิดชอบในการกระทำของคนและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังหมายถึงความสามารถในการตอบสนอง ต่อหน้าที่ หรือข้อตกลงที่ตั้งไว้” ข้อความดังกล่าวไปสอดคล้องกับข้อสัมภาษณ์ของกองวางแผนงาน กรมอาชีวศึกษา (2530:17-24) ที่ได้สัมภาษณ์ผู้ประกอบการจำนวน 12 คน แบ่งเป็นขนาดจำนวน ลูกจ้าง 100-299 คน มีจำนวน 3 คน และขนาดจำนวนลูกจ้าง 500 คนขึ้นไป มีจำนวน 9 คน สรุปว่า นายจ้างจากสถานประกอบการทั้งหมด ต้องการคุณสมบัติด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นอันดับแรก คุณสมบัตินี้ได้แก่ ความอดทน มีวินัย ซื่อสัตย์ มีน้ำใจ รับผิดชอบ ขอมรับสภาพงาน รอบคอบสุจริต มีเจตคติที่ถูกต้องต่องาน สามารถปรับตัวในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดี และมีความเป็นผู้นำด้วยเหตุผลนี้ สถานประกอบการจึงมีความต้องการที่จะให้ผู้สำเร็จการศึกษา มีคุณลักษณะในด้านนี้มาก ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานให้กับสถานประกอบการ หาก ผู้ปฏิบัติงานขาดความรับผิดชอบในงานของตน ก็จะทำให้เกิดผลเสียหายแก่สถานประกอบการได้ โดยเฉพาะถ้าผู้ปฏิบัติงานมีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน มีความตั้งใจทำงานในหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา ไม่ละทิ้งหน้าที่ ระวังระวังอันตรายที่ทำความเสียหายให้แก่ สถานประกอบการ รู้จักใช้วัสดุอย่างประหยัด ดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์ที่อยู่ในความรับผิดชอบได้เป็นอย่างดีและจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด แก่สถานประกอบการเป็นอย่างมาก ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาของ ครูอาจารย์ และผู้บริหาร ที่จะอบรมสั่งสอนให้นักศึกษามีความสำนึกเรื่อง ดังกล่าว เป็นอย่างมาก ในทำนองเดียวกัน บัญญัติ กุศลสถาพร และคนอื่น ๆ (2532:29) ได้วิจัย เรื่อง ความต้องการ คุณลักษณะของแรงงานภาคอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก โดยการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการจำนวน 43 คน ซึ่งมีขนาดแตกต่างกันในเขตพื้นที่อุตสาหกรรม 3 จังหวัดได้แก่ ชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบการทุกคนให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะของ ลูกจ้าง เป็นอันดับแรกในด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ความอดทน ขยันหมั่นเพียร ตรงต่อเวลา สุขภาพแข็งแรง คล่องแคล่วว่องไว มีระเบียบวินัย ความรัก ความผูกพันในองค์กร มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี ช่วยเหลือ เกื้อกูล มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความฉลาด มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์รักความสะอาด เชื้อมั่นในตนเอง มีความชำนาญในเชิงวิชาชีพ มีความสามัคคี เชื่อฟังผู้บังคับบัญชาตาม ลำดับ ส่วนด้านวิชาการเป็นอันดับรอง เนื่องจากความรู้วิชาการ ทักษะเฉพาะตำแหน่ง สามารถ

ฝึกฝนอบรมได้ง่าย และสถานประกอบการต้องดำเนินการอยู่แล้ว ส่วนคุณลักษณะพิเศษเป็นเรื่องปลูกฝังยาก และต้องใช้ระยะเวลาตั้งแต่เด็ก

2. คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม ในด้านนี้พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากคำถาม 15 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และมีค่าใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะเมื่อจัดลำดับที่ความต้องการแล้ว พบว่า สถานประกอบการทั้ง 3 กลุ่ม มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ตรงกันเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. ประเภทสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา ความขยันหมั่นเพียร และการเคารพกฎระเบียบของหน่วยงาน และสังคม ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า สถานประกอบการซึ่งในฐานะผู้รับบุคลากร เข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการ เห็นความสำคัญและความจำเป็นที่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. ประเภทสาขาวิชาบริหารธุรกิจ จะต้องมียุทธศาสตร์ข้างต้น คือความซื่อสัตย์สุจริต ทั้งนี้เพราะว่าคุณลักษณะด้านวิชาการ และวิชาชีพนั้น เจ้าของหน่วยงานหรือสถานประกอบการสามารถที่จะฝึกสอน อบรม แนะนำหรือให้ความรู้ได้ แต่คุณธรรมจริยธรรม เป็นสิ่งที่ฝึกปฏิบัติหรืออบรมได้ยากยิ่ง ถ้าไม่ได้อยู่ในสำนึกของบุคคล

จากผลวิจัยดังกล่าวจะเป็นผลให้ทางสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้ผลิตผู้สำเร็จการศึกษา ควรจะเห็นความสำคัญและความจำเป็น ของคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยในหลักสูตร การเรียนการสอน ควรจะมีการปลูกฝังหรือสั่งสอนให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะดังกล่าวให้มากขึ้น ซึ่งความต้องการดังกล่าว ให้สอดคล้องกับ “แผนพัฒนาอาชีพศึกษาระยะที่ 8 (2540-2544) ด้านการผลิตโดยมีวัตถุประสงค์หลักที่จะใช้กระบวนการให้การศึกษากับฝึกอบรม เพื่อให้สามารถผลิตคนระดับกลาง และระดับสูงให้พอกับความต้องการของสังคม รวมทั้งพัฒนาคนทั้งในด้านปริมาณ และคุณภาพ ทั้งทางด้านร่างกาย และทางด้านจิตใจ โดยให้มีสุขภาพสมบูรณ์ เข้าใจสาธารณสุขพื้นฐาน ปลอดภัยจากสิ่งเสพติด มีความสุขสงบ มีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย ภาควินัยในตนเอง มีจิตใจรักประชาธิปไตย เข้าใจคนอื่น มีสำนึกในความเป็นไทย มีจิตใจที่จะสู้สิ่งยุ่งยาก และยึดพุทธปรัชญาและปรัชญาในศาสนาที่ตนนับถือ เป็นหลักในการดำรงชีวิต” ซึ่งแผนพัฒนาดังกล่าว ตรงกับความต้องการของเจ้าของกิจการ หรือผู้จัดการฝ่ายบุคคล หรือผู้ควบคุมงานในสถานประกอบการ ที่ต้องการให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมมาก เป็นอันดับสอง อาจเป็นเพราะว่าคุณลักษณะด้านวิชาการหรือวิชาชีพนั้น สามารถฝึกปฏิบัติ อบรม แนะนำได้โดยอาศัยประสบการณ์ แต่คุณธรรมจริยธรรม สั่งสอนได้ยาก จำเป็นจะต้องมีอยู่ในตัวผู้สำเร็จการศึกษาเอง ซึ่งจะมีได้โดยการปลูกฝังตั้งแต่ขณะศึกษาอยู่ในสถานศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม ที่เป็นอันดับสองและด้านอื่น ๆ รองลงมา นั้น จะสอดคล้องกับการวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการที่ทำการสำรวจข้อมูลและปัญหาในการทำงานของนักศึกษา และเข้าทำงานของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากกรมอาชีวศึกษา และเข้าทำงานในสถานประกอบการพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ในการทำงานแต่ยังขาดคุณสมบัติ ในด้านคุณธรรมจริยธรรมที่สำคัญ คือ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความตรงต่อเวลา และความละเอียดรอบคอบซึ่งตรงกับ ชาญวิทย์ สิงหเสนี (2534 : 7) กล่าวว่า “นักศึกษาที่จะจบจากสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษาจะมีความรู้ในวิชาชีพอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้มีคุณภาพในระดับหนึ่งแล้วแต่ยังขาดจริยธรรมโดยสิ้นเชิง” และในทำนองเดียวกัน กำธร โรจน์รุ่งสิงขร (2534 : 8 - 10) ได้กล่าวว่า “ในเรื่องความรู้ทางวิชาการนั้น ในความเป็นนักศึกษาที่จบการศึกษาออกไปใหม่ ๆ ยังไม่สามารถทำงานได้ทันที สถานประกอบการจะฝึกอบรมให้ก่อนเข้า ซึ่งยังไม่เป็นห่วงเท่าไร แต่สิ่งที่สถานประกอบการมีความคาดหวังอย่างยิ่ง คือ เรื่องจริยธรรม ค่านิยม ทักษะคิดที่ติดตัวองค์กร ความต้องการใช้คนที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด นั้น หมายถึง อยากรู้คนที่ไว้เนื้อเชื่อใจได้ โดยจะต้องเลือกคนที่มีความรักในองค์กรมีความสำนึกในความเป็นเจ้าของซึ่งนักศึกษาควรจะมีในตัวเอง”

ในทำนองเดียวกัน คำกล่าวข้างต้น จะสอดคล้องกับผู้ทรงคุณวุฒิจากสถานประกอบการ คือ อานนท์ สิมะกุลธร (2534 : 59) ได้กล่าวว่า “ในด้านคุณลักษณะสำคัญบางประการ เช่น ด้านคุณธรรมจริยธรรม ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ไม่มีสัมมาคารวะ ในขณะที่เดียวกันในส่วนของผู้รับผิดชอบ ในการผลิตกำลังคนอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการ และเป็นที่ยังพอใจของสถานประกอบการ” บุญเทียม เจริญยิ่ง (2534 : 59) ได้กล่าวว่า “ในภาพที่สถานประกอบการต้องการคือ คุณธรรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์ ความจงรักภักดีต่อนายจ้าง ความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา และความสุภาพอ่อนโยน ทั้งหลายเหล่านี้เป็นเรื่องที่จะต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นแก่นักศึกษาให้จงได้” ในทำนองเดียวกันจะสอดคล้องกับการวิจัยของกองแผนงานกรมอาชีวศึกษา พบว่า ในการรับพนักงาน นายจ้างจะเลือกคนรุ่นใหม่ที่แสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบมีวินัย มีความภาคภูมิใจในตนเอง สามารถทำงานกับหมู่คณะได้และมีความกระตือรือร้น

คุณลักษณะดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าเป็นคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมทั้งสิ้น นั่นย่อมหมายถึงว่า สถานประกอบการมีความต้องการ และให้ความสำคัญกับคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในอันดับมาก นับว่าเป็นคุณลักษณะเฉพาะตัวของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งเป็นการสมควร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อย่างยิ่ง ที่สถานศึกษาโดยผู้บริหาร ครู-อาจารย์ จะต้องปลูกฝังให้มีในตัวนักศึกษาด้วยการปลูกจิตสำนึกที่ดี และช่วยพัฒนาจิตใต้สำนึกที่ค้ำด้วยโปรแกรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมต่างๆ ที่สร้างเสริมและพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมให้แก่ นักเรียนนักศึกษาเป็นการเตรียมนักศึกษาให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้อง ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน ตามที่ สมชอบ ไชยเดช (อ้างอิงใน เมธี, 2533 : 54) กล่าวว่า “เนื่องจากการจัดการด้านอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษาเป็นการจัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงาน”

ดังนั้น จากผลการวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่า สถานประกอบการในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีความต้องการให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษามีคุณลักษณะที่สำคัญ ประการที่สอง ในด้านคุณธรรมจริยธรรม เป็นประการที่สองรองจากด้านบุคลิกภาพ ซึ่งจะตรงกับนโยบายของกรมอาชีวศึกษา ในการผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับสถานประกอบการที่ต้องการผู้สำเร็จการศึกษาให้มีจริยธรรมและคุณธรรมเป็นอันดับแรก

คุณลักษณะด้านวิชาชีพ พบว่า สถานประกอบการในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีความต้องการคุณลักษณะด้านวิชาชีพ ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถาม 15 ข้อ พบว่า ความต้องการที่อยู่ใน ระดับมากที่สุด 3 คุณลักษณะเรียงตามลำดับ 1-3 ได้แก่ มีความรู้และทักษะวิชาชีพ ในสายอาชีพของตน ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง ปฏิบัติงานวิชาชีพด้วยความระมัดระวังในด้านความปลอดภัย ส่วนเจ้าของกิจการ ผู้จัดการฝ่ายบุคคลและหัวหน้าผู้ควบคุมงาน พบว่า มีความต้องการคุณลักษณะด้านวิชาชีพ ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการมาก 1-3 เรียงตามลำดับ ได้แก่ มีความรู้ และทักษะวิชาชีพในสายอาชีพของตน ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง ปฏิบัติงานในวิชาชีพด้วยความระมัดระวัง ในด้านความปลอดภัยและคุณลักษณะอื่น รองลงมาได้แก่มีทักษะในการจัดระเบียบงานและควบคุมงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความเชื่อมั่นในวิชาชีพของตนเอง สามารถนำความรู้ทางวิชาชีพนำมาประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ต่องานอย่างเหมาะสม มีความสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงาน และมีความชำนาญในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์และเทคโนโลยี ตลอดจนมีจรรยาบรรณ ทางวิชาชีพ

ผลการวิจัยพบว่า สถานประกอบการ มีความต้องการให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะด้านวิชาชีพในข้อนี้ มีความรู้และทักษะวิชาชีพในด้านอาชีพของตนเป็นอันดับแรก และอีก 2 ข้อ รองลงมานั้นอาจเป็นด้วยผลที่ว่า ในการผลิตกำลังคนแล้วไม่ว่าจะเป็นนักศึกษาด้านใด สาขาใด จำเป็นจะต้องมีความรู้มีทักษะในวิชาชีพที่ศึกษา นั่นคือ เมื่อเรียนสาขาวิชาบัญชีจะต้องมีความรู้ทางบัญชี สามารถทำบัญชีได้ เรียนสาขาแพทย์จะต้องมีความรู้ มีทักษะในการตรวจรักษาคนไข้ได้

สามารถวิจัยโรคได้ หรือเรียนสาขาคอมพิวเตอร์ก็จะต้องมีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ นำมาประยุกต์ใช้ในงานต่าง ๆ ได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นความรู้และทักษะทางสาขาอาชีพที่ผู้เรียนจำเป็นต้องมีในตัวเอง ประกอบกับหลักสูตร แต่ละหลักสูตรจะกำหนดหลักการและจุดมุ่งหมายว่าเมื่อเรียนในหลักสูตรใดก็ควรให้ผู้เรียนเป็นอย่างนั้น ดังหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2536 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ได้กำหนดหลักการไว้ว่า เป็นหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และกิจกรรมเหมาะสมกับลักษณะงานอาชีพต่าง ๆ ซึ่งจะสอดคล้องกับ บรรจง ชูสกุลชาติ ที่กล่าวว่า “นักศึกษาต้องหมั่นฝึกฝนวิชาชีพให้มีความเชี่ยวชาญสามารถปฏิบัติจริงได้ เพื่อเกิดการเรียนรู้ จากประสบการณ์จนมีความเข้าใจสามารถสรุปเป็นกฎเกณฑ์เกิดความรู้ต่าง ๆ ในสาขาวิชาที่เรียนและสร้างความมั่นใจจนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้”

ในทำนองเดียวกัน สุนทร พานิชกุล (2520 : 12 - 16) ได้กล่าวว่า “การเรียนวิชาชีพทุกสาขาวิชา ต้องเน้นความรู้และทักษะเป็นสำคัญ เพื่อให้ศึกษามีความรู้ความชำนาญ” ในขณะที่ สมาน แสงมะลิ ได้กล่าวว่า “ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะต้องมีฝีมือที่จะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับ” อาภาพรธม ชิวปรีชา (2533 : 47) “ได้ค้นพบว่า คุณลักษณะของนักศึกษา คหกรรมศาสตร์ ด้านทักษะวิชาชีพจะต้องฝึกฝีมือให้เกิดความเชี่ยวชาญในด้านวิชาชีพ ด้วยเหตุนี้สถานประกอบการจึงต้องการบุคลากรเข้าไปทำงานในหน่วยงานมีคุณลักษณะที่มีความรู้และทักษะวิชาชีพ ในสายอาชีพของตน มีความเชื่อมั่นในอาชีพของตนตลอดจนมีจรรยาบรรณทางวิชาชีพ เพราะสิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพด้วยความเชื่อมั่น และการมีจรรยาบรรณทางวิชาชีพจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรและสังคม ทำให้ผู้อื่นเกิดความไว้วางใจและมั่นใจว่าจะไม่ทำอะไร ผิดจรรยาบรรณทางวิชาชีพของตน ตลอดจนทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง และอาชีพของตนยิ่งขึ้น สถานประกอบการส่วนใหญ่จะมีการทำงานที่แข่งขันกันเอง แข่งขันกับคู่แข่งอื่น ขณะเดียวกัน มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องลดต้นทุนการผลิตหรือต้นทุนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ต้องการใช้ทรัพยากรด้วยความประหยัดและก่อประโยชน์สูงสุดรวมทั้งประหยัดเวลาในการผลิตชิ้นงานต่าง ๆ ดังนั้นสถานประกอบการจึงต้องการกำลังคนที่สามารถปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วและถูกต้องมากกว่าคุณลักษณะอื่น ๆ”

คุณลักษณะทางด้านวิชาการ พบว่า สถานประกอบการในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีความต้องการคุณลักษณะด้านวิชาการอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก จากข้อคำถามทั้งหมด 10 ข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความต้องการอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยมาก 6 ข้อ และมีความต้องการเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในระดับปานกลาง 4 ข้อ ความต้องการในเกณฑ์เฉลี่ยมาก โดยเรียงลำดับที่ 1-3 คือ สามารถนำความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน สามารถปรับตัวกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดีมีทักษะในการพูด ฟังและเขียนภาษาไทย และระดับรองลงมาในข้ออื่น ๆ ได้แก่ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาชีพที่ดีในการทำงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ด้านวิชาการ และติดตามความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ และความต้องการคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปานกลางของสถานประกอบการในจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า มีความต้องการคุณลักษณะด้าน ติดตามข่าวความเคลื่อนไหวทางวิชาการด้านบริการธุรกิจ และแสวงหาความรู้จากแหล่งวิชาการต่าง ๆ อยู่เสมอ และลำดับสุดท้าย ได้แก่ มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศนอกเหนือจากภาษาอังกฤษ

ผลการวิจัยพบว่า สถานประกอบการมีความเห็นว่าความรู้ทางวิชาการ บางแขนงวิชาจะต้องนำไปประยุกต์หรือปรับให้เข้ากับลักษณะงานนั้น ๆ ก็เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงาน งานบางอย่างไม่สามารถนำความรู้ทางวิชาการไปใช้ได้โดยตรง จะต้องนำไปปรับหรือพัฒนาให้เข้ากับงานหรือสภาวะแวดล้อมของงานนั้น ๆ ความรู้ด้านวิชาการ มีความจำเป็นและมีความสำคัญมากสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งจะสอดคล้องกับที่วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา (2531 : ก) ได้ทำการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษาด้านคหกรรมศาสตร์ ระดับปริญญาตรีนั้น ต้องการนักศึกษาที่มีความรู้ทางวิชาการในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการภาครัฐและเอกชน “คนอย่างไรที่นายจ้างต้องการ” โดย ประมวล เสนาฤทธิ์ (2530 : 12 - 16) ได้กล่าวว่า “คุณสมบัติด้านวิชาการบางตำแหน่ง ขึ้นอยู่กับลักษณะของตำแหน่งนั้น หลายแห่งเน้นเป็นพิเศษว่า คะแนนเฉลี่ย ต้องได้ตั้งแต่ 2.5 ขึ้นไป และตรงกับสายงานซึ่งตรงกับสถานประกอบการในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาด้านวิชาการ เป็นคุณลักษณะสุดท้ายที่สถานประกอบการให้ความสำคัญในการเลือก แต่ก็ยังจัดอยู่ในลำดับความต้องการ ในเกณฑ์เฉลี่ยมากอยู่ อาจจะเป็นเพราะว่าขณะที่นักศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษา นักศึกษาจะมีความสำนึกและบุคลิกภาพของการเป็นผู้เรียนมีความรับผิดชอบในตนเอง เรียนให้สำเร็จการศึกษาเท่านั้นและวุฒิภาวะนี้จะเป็นวุฒิภาวะของผู้เรียน เมื่อนักศึกษาก้าวออกจากสถาบันการศึกษา เข้าสู่โลกของการทำงาน จึงมีสภาพที่แตกต่างกัน จึงต้องอาศัยความสามารถในการยืดหยุ่น และปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในที่ทำงาน เพื่อนร่วมงาน และพร้อมที่จะปรับตัวให้เคารพต่อกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกติกาของหน่วยงานหรือขององค์กรได้ เพื่อที่ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถที่จะทำงานให้ได้รับความเจริญก้าวหน้าและเป็นส่วนหนึ่งที่ทรงคุณภาพ และคุณค่าขององค์กรนั้น ๆ ได้”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ตามคุณลักษณะ 4 ด้าน คือ คุณลักษณะด้านวิชาการ คุณลักษณะด้านวิชาชีพ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ และคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยจำแนกตามหมวดอุตสาหกรรม

ประเภทของสถานประกอบการจัดตามหมวดอุตสาหกรรม คือ

- กลุ่มที่ 1 ได้แก่ อุตสาหกรรมการเกษตร อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม อุตสาหกรรมบริการ
- กลุ่มที่ 2 ได้แก่ อุตสาหกรรมก่อสร้าง อุตสาหกรรมแปรรูปไม้ และ อุตสาหกรรมโลหะ และอโลหะ
- กลุ่มที่ 3 ได้แก่ อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม อุตสาหกรรมเคมีและ พลาสติก และอุตสาหกรรมอื่นๆ

ผลการวิจัยพบว่า สถานประกอบการที่เป็นหมวดอุตสาหกรรมต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา โดยรวมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมากไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีลำดับความต้องการเรียงจากมากไปหาน้อย กล่าวคือ

คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ สถานประกอบการที่เป็นหมวดอุตสาหกรรมต่างกัน พบว่า มีความต้องการคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา ในด้านบุคลิกภาพเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างประเภทของสถานประกอบการที่มีหมวดอุตสาหกรรมต่างกัน พบว่า มีความต้องการคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาในด้านบุคลิกภาพไม่แตกต่างกัน อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ อันดับที่ 1 ได้แก่ หมวดอุตสาหกรรมกลุ่มที่ 2 รองลงมาได้แก่ หมวดอุตสาหกรรมกลุ่มที่ 1 และอันดับสุดท้าย ได้แก่ หมวดอุตสาหกรรมกลุ่มที่ 3

คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม สถานประกอบการที่เป็นหมวดอุตสาหกรรมต่างกัน มีความต้องการ คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาด้านคุณธรรมจริยธรรมเฉลี่ยโดยรวมในเกณฑ์ระดับมาก

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างประเภทของสถานประกอบการที่เป็นหมวดอุตสาหกรรมต่างกัน พบว่า มีความต้องการคุณลักษณะในด้านคุณธรรมจริยธรรมไม่แตกต่างกัน อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ อันดับที่ 1 ได้แก่ อุตสาหกรรม หมวดที่ 2 รองลงมาได้แก่ หมวดอุตสาหกรรม กลุ่มที่ 1 และอันดับสุดท้าย ได้แก่ หมวดอุตสาหกรรม กลุ่มที่ 3

คุณลักษณะด้านวิชาชีพ สถานประกอบการที่เป็นหมวดอุตสาหกรรมต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาด้านบุคลิกภาพ เฉลี่ยโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก

เมื่อเปรียบเทียบระหว่าง ประเภทของสถานประกอบการที่มีหมวดอุตสาหกรรมต่างกัน พบว่า มีความต้องการคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาในด้านวิชาชีพไม่แตกต่างกัน อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ อันดับที่ 1 ได้แก่ หมวดอุตสาหกรรมกลุ่มที่ 2 รองลงมาได้แก่ หมวดอุตสาหกรรมกลุ่มที่ 1 และอันดับสุดท้าย ได้แก่ หมวดอุตสาหกรรมกลุ่มที่ 3

คุณลักษณะด้านวิชาการ สถานประกอบการที่เป็นหมวดอุตสาหกรรมต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาด้านวิชาการ เฉลี่ยโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก

เมื่อเปรียบเทียบระหว่าง ประเภทของสถานประกอบการที่มีหมวดอุตสาหกรรมต่างกัน พบว่า มีความต้องการคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาในด้านวิชาการไม่แตกต่างกัน อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ อันดับที่ 1 ได้แก่ หมวดอุตสาหกรรมกลุ่มที่ 2 รองลงมาได้แก่ หมวดอุตสาหกรรมกลุ่มที่ 1 และอันดับสุดท้าย ได้แก่ หมวดอุตสาหกรรมกลุ่มที่ 3

จากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ พบว่า ประเภทของหมวดอุตสาหกรรมที่ต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 4 ด้านไม่แตกต่างกัน และเป็นที่น่าสนใจกว่าหมวดอุตสาหกรรมกลุ่มที่ 2 มีความต้องการคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษามากเป็นอันดับที่ 1 ของทั้ง 4 ด้านตรงกัน หมดทุกด้าน

ตอนที่ 3 แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ พบว่าสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. ในเรื่องเกี่ยวกับมีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์พอใช้หรือดีมาก และต้องการในเรื่องของสถานภาพทางครอบครัวต้องโสด ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวเป็นความต้องการที่แตกต่างจากข้อคำถามในแบบสอบถามที่ตั้งไว้ ซึ่งอาจจะมีบางสถานประกอบการที่ต้องการคุณลักษณะดังกล่าว

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ผู้วิจัยค้นพบถึงความต้องการของเจ้าของสถานประกอบการ ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจทั้ง 4 ด้าน ซึ่งจากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ด้านกรมอาชีพศึกษา

ผลการวิจัย พบว่า สถานประกอบการในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีความต้องการคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา ในด้านบุคลิกภาพเป็นอันดับที่ 1 รองลงมาคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ดังนี้

1. กรมอาชีพศึกษา จึงควรจัดทำแผนและพิจารณาจัดหลักสูตรรายวิชา โดยคำนึงถึงการ จัดโครงสร้าง กระบวนการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล เพื่อเป็นการประกันคุณภาพ ของผู้สำเร็จการศึกษาในด้านบุคลิกภาพ คุณธรรม จริยธรรม ให้สำเร็จตามที่สถานประกอบการ ต้องการ

2. กรมอาชีพศึกษา ควรเร่งรัดในเรื่องการประกันคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ตาม นโยบายที่กำหนดให้ให้เกิดผลสำเร็จ โดยจัดระบบการดำเนินการประกันคุณภาพให้เกิดผลทั้งใน ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับสถานศึกษา รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ จะนำไปสู่การดำเนินการ ในเรื่องนี้จะต้องตั้งองค์กรในระดับสถานศึกษา ระดับภาค และระดับ ชาติมารองรับอย่างจริงจัง เพื่อให้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องจนบรรลุจุดประสงค์

ด้านผู้บริหารสถานศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ เป็น อันดับ 1 และด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นอันดับรองลงมานั้น สถานศึกษาควรสร้างความเข้าใจ แก่บุคลากร ครู-อาจารย์ ในการจัดระบบกระบวนการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับข้อค้นพบ ของการวิจัย ดังกล่าวคือ

1. ให้ครูวิชาพื้นฐาน และวิชาอาชีพ ตระหนักในการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ทักษะ และสร้างกิจนิสัยที่พึงประสงค์ตามข้อค้นพบ

2. จัดการนิเทศภายในให้ครูเข้าใจถึงวิธีการเรียนการสอนแบบบูรณาการ รวมทั้งการวัด และประเมินผลแบบใหม่ ๆ ที่ไม่ได้มุ่ง หรือใช้ข้อทดสอบอย่างเดียว แต่ประเมินกิจกรรมต่าง ๆ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเองอย่างเช่นที่กรมอาชีพศึกษา โดยหน่วยงานศึกษา นิเทศก์ ได้ส่งเสริมให้ใช้วิธีการสะสมผลการเรียน (Portfolio) ในสถานศึกษาอยู่ขณะนี้

นอกจากนี้จาก ผลการวิจัยยังค้นพบว่า สถานประกอบการในจังหวัดยะเชิงเทรา มีความต้องการคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาที่สามารถรักษาชื่อเสียงและความลับของสถานประกอบการ มีความตั้งใจทำงานในหน้าที่อย่างซื่อตรง ไม่ละทิ้งหน้าที่ เป็นบุคคลที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน และบุคคลทั่วไปรวมถึง ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบตรงต่อเวลานั้น สถานศึกษา ควรเร่งรัดพัฒนาให้นักศึกษามีคุณภาพตามเป้าหมายดังกล่าว

งานแนะแนวซึ่งเป็นหน่วยจัดหางานในสถานศึกษา ควรจัดบริการสนเทศแก่นักศึกษา เกี่ยวกับคุณสมบัติที่ผู้ประกอบการมีความพึงพอใจในระดับมาก เช่น มีความตั้งใจทำงานในหน้าที่อย่างซื่อตรง ไม่ละทิ้งหน้าที่ เป็นบุคคลที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน และบุคคลทั่วไป มีความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาเรื่องคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาที่สถานประกอบการต้องการระดับ ปวช. ปวส. ประเภทวิชา คหกรรม ศิลปกรรม ช่างอุตสาหกรรม หรือเกษตรกรรม
2. ควรมีการวิจัยคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่สถานประกอบการต้องการในภาคต่าง ๆ

บรรณานุกรม

- กนก จันทร์กร. ความรู้และจริยธรรมเพื่อชีวิต. กรุงเทพมหานคร : เพชรสยามการพิมพ์, 2521.
- กิริติ บุญเจือ. จริยศาสตร์สำหรับผู้เริ่มเรียน. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2519.
- โกวิท วรพิพัฒน์. “อาชีวศึกษา...ทางที่มองเห็น”. วารสารอาชีวศึกษา, ปีที่ 2 ฉบับที่ 23, (สิงหาคม 2529) : 20 - 21
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานการวิจัยเรื่องรูปแบบของการอาชีวศึกษา. สาขาอาชีวอุตสาหกรรม, 2530.
- จีระ หงส์दारมภ์. “การศึกษา : ยุทธวิธีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อการพัฒนาประเทศ.” วารสารการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 1, 2 (ตุลาคม 2531 - มกราคม 2532) : 183.
- จำเนียร จวงตระกูล. ลักษณะของลูกจ้างที่นายจ้างต้องการ. กรุงเทพมหานคร : โอเคียนส์โตร์, 2530.
- ชาญวิทย์ สิงหนเสนี และ กำธร โรจน์รุ่งสิงขร, รายงานการสรุปผลสัมมนาแนวนโยบายผลิตแรงงานอาชีวศึกษาภาคตะวันออก และภาคกลาง 14 - 17 มกราคม 2534. เมษายน 2534. เอกสารอัดสำเนา.
- ชาติรี เมืองนาโพธิ์. คุณสมบัติของบัณฑิตที่สอดคล้องกับความต้องการของเอกชน. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2532. เอกสารอัดสำเนา.
- ทิวา พงศ์ธนไพบุลย์ และคณะ. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ, การประกอบอาชีพ. กรุงเทพมหานคร : หจก. แสงจันทร์การพิมพ์, 2523.
- ทิวา บุญทะราและคณะ. ธุรกิจและสภาพแวดล้อม, ธุรกิจทั่วไป. กรุงเทพมหานคร : หจก. แสงจันทร์การพิมพ์, 2523.

เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. สรุปผลการสัมมนากลยุทธ์ในการ
พัฒนาคุณภาพของการบริหารและการใช้กำลังคนระดับอาชีพและเทคนิคศึกษา.
กรุงเทพมหานคร : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2534.

ธนา โกมลภิส. มนุษย์สัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ทักษ์อักษร, ม.ป.ป.

ธำรง บัวศรี. หลักการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : อนงค์ศิลป์การพิมพ์, 2527.

ธีรภูมิ ประทุมรัตน์. การบริหารการศึกษา. สงขลา : ภาควิชาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา, 2530.

บทสัมภาษณ์ อุดิต มงคลนาวิน. คนอย่างไรที่นายจ้างต้องการ. กรุงเทพมหานคร :
กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา, 2530.

บรรจง ชูสกุลชาติ. แนวคิดการปรับปรุงหลักสูตรเกษตรศาสตร์และคหกรรมศาสตร์
เพื่อการมีงานทำของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. มิตรครุ, (พฤศจิกายน, 2531)

บุญส่ง นิลแก้ว. คู่มือการใช้แบบทดสอบอ็อบีทีเอส. เชียงใหม่ : ลานนาการพิมพ์, 2521.

บุญเทียม เจริญยิ่ง. ยุทธศาสตร์เชิงรุกของกรมอาชีวศึกษาในแผน 7. กรุงเทพมหานคร :
กรมอาชีวศึกษา, 2535, (เอกสารอัดสำเนา)

บัญญัติ กุศลสถาพร และคนอื่น ๆ. รายงานการวิจัยเรื่องความต้องการคุณลักษณะของ
แรงงานภาคอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก. ชลบุรี : สำนักงาน
ศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 12, 2532.

บุศรินทร์ ปัทมคม. แนวนโยบายอาชีวศึกษากับภาวะการณ์ของประเทศไทย.
ศูนย์การศึกษา, กรกฎาคม - กันยายน, 2527.

ปิ่น มาลากุล. การปฏิรูปการศึกษา. รายงานของคณะกรรมการวางแผนพื้นฐานการปฏิรูป
การศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์, 2518.

ปิยดา ดิลกปรีชากุล. การศึกษาความต้องการกำลังคนด้านช่างเทคนิคของโรงงาน
อุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2535.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปิยะดา ชูณหวงศ์. จริยธรรมทางธุรกิจ. วารสารบริหารธุรกิจปีที่ 16, ฉบับที่ 62
(เมษายน 2536 - มิถุนายน 2536)

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ,
การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : สหมิตรออฟเซต, 2535.

พจนานุกรม ฉบับเฉลิมพระเกียรติ. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2531.

พงศ์ หรดาดี. เอกสารประกอบการสอน. กรุงเทพมหานคร : สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์,
2531.

ไพฑูรย์ สีนสารัตน์. ปรัชญาการศึกษาและปรัชญาการศึกษาของไทย. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2533.

ภิญโญ สาร. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ส.ศ.การพิมพ์, 2533.

มังกร हरิรักษ์. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. ประเภท
วิชาช่างอุตสาหกรรมที่สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการต้องการ.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย.
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2536.

มนัส ภาคภูมิและคณะ. โครงการวิจัยเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการศึกษาอาชีวศึกษาและ
อุดมศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. ข่าวสารวิจัยการศึกษา, 2535.

มยุรี ชัยสวัสดิ์. คุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
(ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารและครู - อาจารย์
วิทยาลัยอาชีวศึกษา และสถานประกอบการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย. สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2538.

มัลลิกา บุณนาคและคณะ. การประเมินความคิดเห็นขององค์การธุรกิจเกี่ยวกับ
ความสามารถและลักษณะของบัณฑิตระดับอุดมศึกษาทางการบริหารธุรกิจ. บัณฑิต
ทางการบริหารธุรกิจที่ตลาดต้องการ, กรุงเทพมหานคร : คณะพาณิชยศาสตร์และ
การบัญชีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมธี ปิณฑนานนท์. การบริหารอาชีพและเทคนิคศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์,
2523.

เมธี ปิณฑนานนท์. การบริหารงานบุคคลในวงการศึกษ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
จรัสสินทวงศ์, 2523.

รัชณี ลาขโรจน์. คหกรรมศาสตร์ทั่วไป เล่ม 2. กรุงเทพมหานคร :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2523.

วิเวก ปางพุฒพิงศ์. อาชีวศึกษา.....ทางที่มองเห็น. วารสารอาชีวศึกษาปีที่ 2. ฉบับที่ 33,
2525.

รุ่งทิวา จักรกร. การมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รุ่งเรือง, 2526.

ลัทธิ ชศปัญญา. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมอาชีวศึกษาตามทัศนะของครู - อาจารย์ ในจังหวัดพังงา. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา, 2533.

เขาวนุช แสงชนด์. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีงานทำในทัศนะของนายจ้างและผู้หางานทำ :
ศึกษาเฉพาะกรณีผู้จบการฝึกเตรียมเข้าทำงานจากสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน
กรมแรงงาน. วิทยานิพนธ์ สค.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2525. อัดสำเนา.

วิชา เทพชา. มนุษยสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ อ. อิทธิพล, 2527.

วิจิตร วรุตบางกูร และคณะ. การบริหารโรงเรียนและการนิเทศศึกษาเบื้องต้น.
กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2523.

วิรัช กมุทมาศ. รายการวิจัยรูปแบบของความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน
ในการพัฒนาอาชีวอุตสาหกรรม. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร,
2528.

เอกสารศึกษานิเทศก์, หน่วย. งานวิจัยการศึกษา. รายงานประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตร ชั้นด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ วิทยาลัยพณิชยการ พุทธิศักราช 2527. กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2529. มีการนำไปใช้

- สุชาญ โกศิน. สันติสุขในธุรกิจอุตสาหกรรม. ในโครงสร้างการสร้างเสริมจัดการ
ยุคใหม่ รุ่นที่ 2. หน้า 1-2. กรุงเทพมหานคร : คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี,
2528.
- สุชาดา สุขสวัสดิ์. กระบวนการคัดเลือกบุคคลในธุรกิจเอกชน, รายงานสรุปและ
ประเมินผลการสัมมนา เรื่อง การพัฒนาการบริหารแนะแนวอาชีพในสถาบัน
อุดมศึกษา. ทบวงมหาวิทยาลัย, 2528.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : อักษรบัณฑิต, 2524.
- สमान แสงมะลิ. อาชีวศึกษา.....ทางที่มองเห็น. วารสารอาชีวศึกษา ฉบับที่ 2,
2529.
- สุภางค์ แสงวานิช. บุคลิกภาพ. ศูนย์ศึกษา, 2528. (เอกสารอัดสำเนา)
- สวัสดิ์ ประทุมราช. การศึกษาความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรการฝึกหัดครูกับหลักสูตร
ประถมศึกษา พ.ศ. 2521. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท., 2529.
- สมนึก สิงห์แพทย์. การบรรยายวิชาธุรกิจโรงแรม (บางส่วน) เล่มหนึ่งภาคที่หนึ่ง.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย, 2521.
- อาชีวศึกษา, กรม. การประชุมผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา. ความต้องการ
กำลังคนในตลาดแรงงานธุรกิจและอุตสาหกรรม, กรุงเทพมหานคร :
กรมอาชีวศึกษา, 2531.
- _____. กฎแห่งสรรหาแรงงานอาชีวะ. กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา,
2529.
- อาชีวศึกษา, กรม. ทางก้าวหน้าในงานและชีวิต. กรุงเทพมหานคร : กองแผนงาน
กรมอาชีวศึกษา, 2530.
- _____. ธุรกิจทั่วไป. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2531.
- _____. ภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา 31 ในครุปฏิทัศน์ ปีที่ 31.
(กันยายน 2531) : 66

..... ภาพการมีงานทำของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา 34. กรุงเทพมหานคร ;
 โรงพิมพ์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2535.

อาชีวศึกษา, กรม. บทสัมภาษณ์คนอย่างไรที่นายจ้างต้องการ, กรุงเทพมหานคร : กองแผนงาน
 กรมอาชีวศึกษา, 2530.

..... รายงานประจำปี 2529. กรุงเทพมหานคร : กองแผนงานกรมอาชีวศึกษา,
 2530.

อมรรัตน์ เจริญชัย. แนะนำคหกรรมศาสตร์. วารสารวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา.
 กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2531.

อานนท์ สิมะกุลธ. ยุทธศาสตร์เชิงรุกในการผลิตกำลังคนระดับกลาง. รายงาน
 การประชุมสัมมนาผู้บริหารการศึกษา. ระยอง : กรมอาชีวศึกษา, 2534.

อาภา ภมรบุตร. จิตวิทยาในการปกครอง. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2524

อาภาพรรณ ชิวปรีชา. คุณลักษณะของนักศึกษาคหกรรมศาสตร์ของสถาบันเทคโนโลยี
 ราชมงคล. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, วิชาเอกการอุดมศึกษา, บัณฑิต
 วิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2533.

อารีรัตน์ อุตสาหะวิริยกุล. คุณสมบัติของบัณฑิตทางบริหารธุรกิจ. บัณฑิตทางบริหาร
 ธุรกิจที่ต้องการ. กรุงเทพมหานคร : คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

อุตสาหกรรม, กระทรวง. ทำเนียบโรงงานอุตสาหกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา. 2537.

..... สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ. โรงงาน
 อุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ, 2532. (เอกสารอัดสำเนา)

Carter V. Good. **Dictionary of Education.** New York : Mc. Graw - Hill
 Company, 1973.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Cowan, Earl William. **Wassessing Employer-Employee Satisfaction with Traning at Canada Valley Area Vocational Schol, W** Dissertation Abstracts International. 45 (12X : 3624-A;November, 1984.

Eaddy. **The Influence of Selected Factors on the Vocational Choices of Vocational Agricultural Students in Lousiang, 1969.**

John E. Nixon, Lance Flagan, and Florienci & Frederickson, **An Introduction to Physical Education** (Philodephia W.B. : Sundera C.,) 1967 : P5.

Murdock. **An Investigation of the Factor Influencing the occupartional Choice of Selected College Students.** Dissertation Abstracts International. 25 (October 1964) : 1964.

Ruth Elaine Miers Free. **Employee Perceptions of Job performance of Vocational Pre-Employment Laboratory Education Graduates** International vol. 44 No. 10 April 1984, P 30 : 40 A.

Super, E. **The Psychology of Career.** New york : Harper and Brothers., 1979.

Taro Yamane. **Statisteis - An Introductory Analysis** Tokyo : John Weatherhill, inc, 1970.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**รายชื่อสถานประกอบการที่ต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
ของ นางสาวบุญเจือ ขำต่อ**

1. บริษัท ผลิตภัณฑ์ไข่แปดรีว จำกัด
2. บริษัท ซี.เอ็น.เอช.แอล (ประเทศไทย) จำกัด
3. บริษัท วี.พี.ไอ. จำกัด
4. บริษัท บิวคอมเมอร์เชียล จำกัด
5. บริษัท ไทยเวทฟีลด์ จำกัด
6. บริษัท ยูนิคดีไซน์ จำกัด
7. บริษัท ไทยสวีตชีสเฟอร์นิเจอร์ จำกัด
8. บริษัท ส.ประกาศศิลปอุตสาหกรรม จำกัด
9. บริษัท ไทยโปรดักท์เปเปอร์มิลล์ จำกัด
10. บริษัท ไทยซินฟูเอนเตอร์ไพรส์ จำกัด
11. บริษัท เสนโซไวเนิต จำกัด
12. บริษัท ฉะเชิงเทราคัสตีวีก จำกัด
13. บริษัท ไทยไชน่ายูไนเต็ดคาสติง จำกัด
14. ห้างหุ้นส่วนจำกัด คิคเซนซ์พลาซา
15. บริษัท เค เอส โมลด์พาร์ท จำกัด
16. บริษัท โมลด์แอนดีในเมเทคเจอร์ริง จำกัด
17. บริษัท ยูเนียนกัลวาไนเซอร์ จำกัด
18. บริษัท เกษตรพัฒนาแปดรีว
19. บริษัท โรยัลอิเล็กทรอนิกส์แฟคโทรี (ไทยแลนด์) จำกัด
20. บริษัท ไทยสตาร์ไลท์แมนแฟคเจอร์ริง จำกัด
21. บริษัท ไทยเค.ซี.ทอย จำกัด
22. บริษัท โตโยต้าฉะเชิงเทราผู้จำหน่ายโตโยต้า จำกัด
23. บริษัท อีซูซุ แสงหงส์ลิขชิง จำกัด
24. โรงงานสุรากรมสรรพสามิตจังหวัดฉะเชิงเทรา
25. บริษัท โซคไฟบูลย์
26. บริษัท ไทยแอร์โรว์ จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

27. บริษัท ควอบิตีคอฟฟี่โปรดักท์จำกัด
28. บริษัท นิवलัน (89) จำกัด
29. บริษัท พิราปสทาซ จำกัด
30. บริษัท ดินดีแอนด์โปรตีน จำกัด
31. บริษัท เนาวรัตน์พัฒนาการ จำกัด
32. บริษัท กุลธรรคอนโทรลส์ จำกัด
33. บริษัท ไทยจินเตอร์โปรดักส์ จำกัด
34. บริษัท อัลฟาเทค อีเล็กโทรนิคส์ จำกัด
35. บริษัท จรุงไทยแวร์แอนด์เคเบิ้ล จำกัด
36. บริษัท เอ็มบีนิคคิโว จำกัด
37. บริษัท ไทยจีนร่วมทุนอุตสาหกรรมเกลือ จำกัด
38. บริษัท แคนชวาอินดัสเตรียล จำกัด
39. บริษัท เกษตรรุ่งเรืองพืชผล จำกัด
40. บริษัท แสงไทยบางปะกง จำกัด
41. บริษัท เซาท์เทอร์ครอสเทนเซ่ จำกัด
42. บริษัท เอส.เอ็ม.บี. ผลิตภัณฑ์เกษตร จำกัด
43. บริษัท ชุ่นฮัวเซ่งไรซ์ จำกัด
44. บริษัท สยามโกโก้โปรดักส์ จำกัด
45. บริษัท เอส.พี.ซี.ฟีด จำกัด
46. บริษัท วินัสเธรีด จำกัด
47. บริษัท ไทยโอบไอเท็กซ์ จำกัด
48. บริษัท ยูนิโซล จำกัด
49. บริษัท สโกลเทค ฟุตแวร์ จำกัด
50. บริษัท วี.พี. ยูคาลิปริชปู้ด จำกัด
51. บริษัท สวนกิตติ จำกัด
52. บริษัท ผลิตภัณฑ์พื้นเมือง จำกัด
53. บริษัท ทอยส์แอนด์ เกมส്ടู๊ด โปรดักส์ จำกัด
54. บริษัท บี.บี. โฮมดีไซน์ จำกัด
55. บริษัท ค็อกเตอร์วู้ด จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

56. บริษัท โมดูลา แคมโค จำกัด
57. บริษัท โอเชียนคราก่อนคาร์ตันอินดัสทรี จำกัด
58. บริษัท ยูเนี่ยนการพิมพ์ จำกัด
59. บริษัท ไทยนิสเซ่ลามิเนชั่น จำกัด
60. บริษัท บอสเนียนคอลลีเมคคอล จำกัด
61. บริษัท เอ็ดก้าโนเบล (ไทยแลนด์) จำกัด
62. บริษัท สหวิริยาเอโอดี (ประเทศไทย) จำกัด
63. บริษัท เมตัน อินดัสทรีส์ จำกัด
64. บริษัท ไทยโคโพลีเอทิลีนพลาสติก จำกัด
65. บริษัท ซี.จี.ปีโตรเคมี จำกัด
66. บริษัท ไพโอเนียร์อินดัสตรี จำกัด
67. บริษัท เกษตรรุ่งเรืองพืชผล จำกัด
68. บริษัท ยูเนี่ยนอีเจ้อุตสาหกรรม จำกัด
69. บริษัท ไทยเมทัลโปรดักส์ จำกัด
70. บริษัท ไทยสินเมทัลอินดัสตรี จำกัด
71. บริษัท เจ.เอ.โมล. เอ็นจิเนียริง จำกัด
72. บริษัท ไทยฮิตาชิทวดอาน้ำยา จำกัด
73. บริษัท สยามสแตนเลสไฟฟ้ฟิตติ้ง จำกัด
74. บริษัท แคลฟโทรนิค (ไทยแลนด์) จำกัด
75. บริษัท ชิโคนีอิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด
76. บริษัท เอกรัฐวิศวกรรม จำกัด
77. บริษัท เอกรัฐ-ไคเฮนหม้อแปลงไฟฟ้า จำกัด
78. บริษัท อี.อาร์ เมทัลเวิร์คส์ จำกัด
79. บริษัท ชาร์ปแอฟพรายแอนซ์ (ประเทศไทย) จำกัด
80. บริษัท ไทยไวร์แอนด์เคเบิลเซอร์วิส จำกัด
81. บริษัท ไทยดาบูนีอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด
82. บริษัท สยามอีลินมอเตอร์ จำกัด
83. บริษัท เมอร์รี่อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด
84. บริษัท ฮิตาชิบางกอกเคเบิล จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

85. บริษัท รอคเค็ททริก ไทย จำกัด
86. บริษัท ธนบุรีบัสบอดี จำกัด
87. บริษัท บางกอกออดี จำกัด
88. บริษัท โคโยแมนิวแพคเจอร์ริง (ไทยแลนด์) จำกัด
89. บริษัท ภูนันท์ จำกัด
90. บริษัท ทินเปาอินดัสเตรียล จำกัด
91. บริษัท วิโลเอนเตอร์ไพรส์ จำกัด
92. บริษัท นิคเคน (ประเทศไทย) จำกัด
93. บริษัท ผืนเสียง จำกัด
94. บริษัท ยูโรเปียนสปอร์ตเอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด
95. บริษัท ออนสตาร์อินดัสเตรียล จำกัด
96. บริษัท มาสเตอร์ทอย จำกัด
97. บริษัท ศรีเพชรอิชูซูเชลล์ จำกัด
98. บริษัท เฮลล์มไทย จำกัด
99. บริษัท สมชัยแปดริ้ว มอเตอร์ จำกัด
100. บริษัท เซาเธอร์น ไทยเคมี จำกัด (สาขาระยอง)
101. บริษัท ชูชุกิ จำกัด (สาขาระยอง)
102. ห้างหุ้นส่วนจำกัด พัฒนาบริการ ระยอง
103. บริษัท เจ เอ็ม พนมคอนกรีต
104. บริษัท เสริมสุข จำกัด (สาขาระยอง)
105. บริษัท เจริญศิริ จำกัด
106. บริษัท ไหมไทย จำกัด
107. เทพรารฟาร์ม
108. ห้างทองหงส์ทองอัญมณี
109. ห้างหุ้นส่วนไม่จำกัด
110. บริษัท พี เค ฟาร์ม จำกัด
111. บริษัท สยามเซอร์วิส จำกัด
112. บริษัท ชิฟูคส์ มาร์เก็ตติ้ง จำกัด
113. บริษัท ไทยไปไฟด์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

114. บริษัท เบทาโกร อโกรโปรดักส์ จำกัด
115. บริษัท A.P national Co,LTD.
116. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส.ธนาออล
117. บริษัท ศตวรรษชุกิ (1996) จำกัด
118. ช.ก.ส ฉะเชิงเทรา
119. บริษัท กรุงเทพฯ คลังเอกสาร จำกัด
120. โรงพิมพ์ดาวแปดริ้ว
121. ร้านเสื่อนายห้าง
122. สยาม วี.เอ็ม.ซี.ยานยนต์ จำกัด
123. จ.ส.ร. สนามศิลป์
124. บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์
125. ร้านจักรพรรดิ อีเล็คทริค
126. สำนักงานรัฐธรณ์ ศรีภัทรานุสรณ์
127. โรงสีเรืองแสง ไทย
128. โรงสีชุมแสงไทยพาณิชย์
129. Sam Sriator CO.,LTD
130. สำนักงานบัญชีและทนายความ
131. บริษัท วิริยะประกันภัย
132. บริษัท น้ำใจ จำกัด
133. ธนาคารกสิกรไทย สาขาสุวินทวงศ์ ฉะเชิงเทรา
134. บริษัท ชันโย ยูนิเวอร์ (มหาชน)
135. บริษัท ยี่สิบ ไพบูลย์ พีชผล
136. กลุ่มโรงงานพนมสารคาม
137. ร้านลิ้มยู่ลิ่ง
138. สำนักงานคุณชลิตา จันทรพิทักษ์
139. บริษัท ลูเช่น เทคโนโลยี เน็ตเวิร์ค (ประเทศไทย) จำกัด
140. Rooket Aeeline Thail CO.,LTD.
141. บริษัท เอส วี ไอ อีลาสทริกโทเบอร์ จำกัด
142. บริษัท วิแซคเคิล จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

143. บริษัท สหกลดซ์ซี
144. เอส พี เอส โคออปเพอเรท จำกัด
145. บริษัท รุ่งพิทักษ์ วิศวกรรม จำกัด
146. บริษัท เคหะอุปกรณ์อุตสาหกรรม จำกัด
147. บริษัท ไฮ-เทคเปเปอร์ จำกัด
148. บริษัท วุ้นเส้นตะวันออก จำกัด
149. ห้างหุ้นส่วนจำกัดซีชิน
150. บริษัท ชาร์ฟแอปพลาซแอนซี (ประเทศไทย) จำกัด
151. บริษัท เอ็น.เอช.เค สปรिंग จำกัด
152. บริษัท เคหะอุปกรณ์อุตสาหกรรม จำกัด
153. Eastern Eggs CO.,LTD.
154. ห้างหุ้นส่วนฉะเชิงเทราคอนกรีต
155. โรงแรมวังธารา ปรีนเซส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ

ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามประกอบการวิจัย เพื่อจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดฉะเชิงเทรา” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความคิดเห็นของเจ้าของกิจการผู้จัดการฝ่ายบุคคลหรือหัวหน้าแผนกของสถานประกอบการ จำนวน 2 ใน 3 คน ของสถานประกอบการแต่ละแห่งในจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อที่จะได้ทราบว่ามีความรู้คุณลักษณะ หรือคุณสมบัติอะไรบ้าง ที่หน่วยงานของท่านต้องการจะรับเข้าทำงาน และผลการวิจัยในเรื่องนี้จะเป็นประโยชน์ในการแนะแนว และจัดหางานให้นักศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษารวมทั้งเป็นข้อมูลในการรับสมัครงานของสถานประกอบการต่อไป

การตอบแบบสอบถามนั้น โปรดตอบแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริง และตามความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุด ความคิดเห็นของท่านจะเก็บเป็นความลับ การเสนอผลการวิจัยจะเสนอเป็นผลรวม จะไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อท่าน หรือสถานประกอบการของท่านแต่ประการใด

แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

2.1 เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ

2.2 เป็นแบบปลายเปิด

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ตอนที่ 1 จงทำเครื่องหมาย / ลงใน [] หน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

เพียงคำตอบเดียว

ชื่อสถานประกอบการ.....

ที่ตั้ง.....

1. สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม

- 1. เจ้าของกิจการ
- 2. ผู้จัดการฝ่ายบุคคล / หัวหน้าฝ่ายทรัพยากรบุคคล
- 3. หัวหน้าผู้ควบคุมคนงาน (หัวหน้าแผนก)

2. สถานประกอบการของท่านมีจำนวนพนักงาน / คนงาน รวมทั้งสิ้นเท่าไร

- 1. น้อยกว่า 100 คน
- 2. ระหว่าง 100 - 499 คน
- 3. มากกว่า 500 คนขึ้นไป

3. สถานประกอบการของท่านมีจำนวนพนักงาน / คนงานที่สำเร็จอาชีวศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ จำนวนเท่าไร

- 1. น้อยกว่า 50 คน
- 2. ระหว่าง 51 - 100 คน
- 3. มากกว่า 100 คนขึ้นไป

4. ประเภทของสถานประกอบการของท่านจัดอยู่ในหมวดอุตสาหกรรมใด

- 1. อุตสาหกรรมเกษตร
- 2. อุตสาหกรรมก่อสร้าง
- 3. อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม
- 4. อุตสาหกรรมแปรรูปไม้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม
6. อุตสาหกรรมเคมีและพลาสติก
7. อุตสาหกรรมโลหะและอโลหะ
8. อุตสาหกรรมบริการ
9. อุตสาหกรรมอื่น ๆ

ตอนที่ 2 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
(ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ

คำชี้แจง แบบสอบถามในตอนนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

- 2.1 เป็นแบบประมาณค่า
- 2.2 เป็นแบบปลายเปิด ดังนี้

2.1 แบบประมาณค่า

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกนึกคิดที่เป็นจริงของท่านว่า
รายการในข้อนี้ตรงตามความต้องการของท่านหรือไม่ เพียงใด โดยให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

5	คะแนนหมายถึง ระดับความต้องการ	มากที่สุด
4	คะแนนหมายถึง ระดับความต้องการ	มาก
3	คะแนนหมายถึง ระดับความต้องการ	ปานกลาง
2	คะแนนหมายถึง ระดับความต้องการ	น้อย
1	คะแนนหมายถึง ระดับความต้องการ	น้อยที่สุด

แบบสอบถาม

ข้อที่	คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1	คุณลักษณะด้านวิชาการ สามารถนำความรู้ทางวิชาการ ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน					
2	สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี					
3	มีทักษะในด้าน พูด ฟัง และเขียนภาษาไทย					
4	มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ					
5	มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศนอกเหนือจากภาษาอังกฤษ					
6	แสวงหาความรู้จากแหล่งวิชาการต่าง ๆ อยู่เสมอ					
7	ติดตามข่าวความเคลื่อนไหวทางวิชาการด้านบริหารธุรกิจอยู่เสมอ					
8	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ด้านวิชาการ					
9	เสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการที่ดีในการทำงาน					
10	ติดตามความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ					
11	คุณลักษณะด้านวิชาชีพ มีความรู้และทักษะวิชาชีพในสายอาชีพของตน					
12	ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง					
13	มีความเชื่อมั่นในวิชาชีพของตนเอง					
14	มีความชำนาญในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์และเทคโนโลยี					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
15	สามารถนความรู้ทางวิชาชีพไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่องานอย่างเหมาะสม					
16	มีทักษะในการผลิตทางบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม					
17	มีความรู้พื้นฐานที่ได้มาตรฐานตามสาขาวิชาชีพที่สำเร็จ					
18	มีความสนใจใฝ่ในงานอาชีพด้วยการศึกษา ค้นคว้าอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา					
19	ปฏิบัติงานวิชาชีพด้วยความระมัดระวังในด้านความปลอดภัย					
20	มีทักษะในการจัดระเบียบงานและควบคุมงานอย่างมีประสิทธิภาพ					
21	มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงาน					
22	มีจรรยาบรรณ ทางวิชาชีพ					
23	รู้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับทางวิชาชีพของตน					
24	มีความรู้ความสามารถในการบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ในสำนักงาน					
25	มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์					
26	คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ มีบุคลิกที่แสดงออกเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ การงาน					
27	มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์					
28	ประพฤติดี ทัศนคติดี					
29	มีการแต่งการที่เหมาะสมกับกาลเทศะ					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
30	มีมนุษยสัมพันธ์ในการติดต่อกับผู้อื่นโดยใช้กิริยา วาจาที่เหมาะสม					
31	มีทัศนคติที่ดีต่องาน					
32	มีความกล้าตัดสินใจและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ ถูกต้อง					
33	วางแผนได้เหมาะสมกับตำแหน่งงานอาชีพ					
34	มีความเชื่อมั่นในตนเอง					
35	มีความกระตือรือร้นตลอดเวลา					
36	มีความมานะพยายาม					
37	การเสริมสร้างความสามัคคีกับผู้ร่วมงาน					
38	เป็นผู้เสนอความคิดและเหตุผลที่เป็นประโยชน์ ต่องาน					
39	ความละเอียดรอบคอบในการทำงาน					
40	ความตั้งใจทำงานในหน้าที่อย่างซื่อตรง					
41	ไม่ละทิ้งหน้าที่					
42	รู้จักใช้วัสดุอย่างประหยัด					
43	สนใจและติดตามงานที่ได้รับมอบหมาย					
44	สนใจและติดตามงานที่ได้รับมอบหมาย					
45	ยอมรับฟังคำแนะนำและความคิดเห็นของผู้อื่นได้ อย่างเต็มใจ					
46	คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต					
47	ความขยันหมั่นเพียร					
48	ตรงต่อเวลา					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
49	ความรับผิดชอบ					
50	เคารพกฎระเบียบของหน่วยงานและสังคม					
51	เสียสละเพื่อผู้อื่น					
52	เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม					
53	มีวินัยในตนเอง					
54	เคารพศรัทธาขององค์กร					
55	รู้จักใช้หลักการและเหตุผลในการทำงาน					
56	มีความเมตตา กรุณาต่อเพื่อนร่วมงาน และบุคคลทั่วไป					
57	มุ่งมั่นอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีและ สิ่งแวดล้อมในหน่วยงาน และสังคม					
58	จงรักภักดีต่อองค์กร					
59	มีความยุติธรรม					
60	ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี					

2.2 แบบปลายเปิด

โปรดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะอื่น ๆ ที่พึงประสงค์ นอกเหนือจาก
ที่กล่าวถึงในแบบสอบถาม โดยระบุเป็นข้อ ๆ

1. ท่านมีความต้องการเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจอย่างไรบ้าง โปรดระบุเป็นข้อ ๆ

1.

2.

3.

4.

5.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับ (ปวส.) สาขาบริหารธุรกิจที่ท่านต้องการรับเข้าทำงาน
ในหน่วยงานของท่าน คือ

1. สาขาการบัญชี จำนวน..... คน
2. สาขาการตลาด จำนวน..... คน
3. สาขาการเลขานุการ จำนวน..... คน
4. สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน..... คน
5. สาขาการประชาสัมพันธ์ จำนวน..... คน
6. สาขาธุรกิจต่างประเทศ จำนวน..... คน
7. สาขาธุรกิจการท่องเที่ยว จำนวน..... คน

ขอขอบคุณ

(นางสาวบุญเจือ ช่างต่อ)

นักศึกษาปริญญาโทคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ ๓๐ /2539

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและกรรมการพิจารณาหัวข้อ
และโครงการวิทยานิพนธ์ของ นางสาวบุญเจือ ช่างต่อ

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นางสาวบุญเจือ ช่างต่อ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
และมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งให้มีคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยา
นิพนธ์ ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.สมพร	ไชยะ	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ดร.จรรยา	ทัฬหะกุล ณ อยุธยา	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.เมธี	ปัทมธนานนท์	ประธานประจำสาขาวิชา
อาจารย์ไพรัตน์	พิคน้อย	กรรมการประจำสาขาวิชา
อาจารย์อัจฉรา	สืบสินธุ์สกุล ไชย	กรรมการประจำสาขาวิชา
ผศ.ดร.สมพร	ไชยะ	กรรมการ
ดร.จรรยา	ทัฬหะกุล ณ อยุธยา	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๙

(รศ.ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

รักษาการในตำแหน่งคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้ง

วันที่ ๒๑/๓/๓๙

ประกาศทบณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2539

1: นางสาวบุญเจือ ช่างต่อ ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา” โดยมี ศศ.ดร.สมพร ไชยะ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร.จริยา ทัพพะกุล ณ อรุณยา เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2539

(รศ.ดร.มนัส ตั้งวรศิลป์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1504/ 2002

คณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

19 มิถุนายน 2539

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน ดร.ศิริพรรณ ชุมนุม

ด้วยคณะกรรมการอุดมศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางสาวบุญเจือ ช่างต่อ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา”

คณะกรรมการอุดมศึกษา หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลิขิตวัฒนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

๕๘

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663, 642

ที่ ทม 1504/ 2002

คณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

19 มิถุนายน 2539

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นางจรี ทังวงศ์

ด้วยคณะกรรมการอุดมศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางสาวบุญเจือ ช่างค้อ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา”

คณะกรรมการอุดมศึกษา หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอบุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ท.จ.พรณี

(ผศ.ดร.พรณี ถิกิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663, 642 การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
โทรสาร 3269040 อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2002

คณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

มิถุนายน 2539

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นายจ่านงค์ อินทองคำ

ด้วยคณะกรรมการอุดมศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางสาวบุญเจือ ช่างค้อ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาการธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา”

คณะกรรมการอุดมศึกษา หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663, 642 ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทรสาร 3269040 อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2002

คณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๔ มิถุนายน 2539

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นางสาวบรรจง โทธิพิทยา

ด้วยคณะกรรมการอุดมศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางสาวบุญเจือ ช่างต่อ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา”

คณะกรรมการอุดมศึกษา หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

พร. ส. ๖๖๖๖๖

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663, 642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารราชการ ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารราชการ ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ที่ ทม 1504/ 2002

คณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑๘ มิถุนายน 2539

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นายปัญญา ระภาพันธ์

ด้วยคณะกรรมการอุดมศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางสาวบุญเจือ ช่างต่อ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา”

คณะกรรมการอุดมศึกษา หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

พรณี ลีกิจวัฒน์

(ศส.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663, 642

ที่ ทม 1504/ 23 93

คณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

18 กรกฎาคม 2539

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นางสาวบุญเจือ ช่างต่อ เป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมหลักสูตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียง
วิทยานิพนธ์เรื่อง “คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภท
วิชาการบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา” ซึ่งโครงการวิจัยดังกล่าว
ได้รับอนุมัติแล้วเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2539

ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานประกอบการของ
ท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดพิจารณาอนุญาตให้นักศึกษาทำ
การเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานประกอบการของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้
ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ทพ สักอรรถ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

เอกสาร 3266052-6101 ต่อ 663, 642 ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่โทรสาร 3269040 อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 3565

คณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑๙ ตุลาคม 2539

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

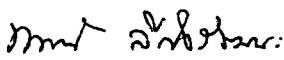
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นางสาวบุญเจือ ช่างต่อ เป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมหลักสูตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียง
วิทยานิพนธ์เรื่อง “คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภท
วิชาการบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา” ได้รับอนุมัติแล้วเมื่อวันที่
11 มิถุนายน 2539

ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานประกอบการของ
ท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดพิจารณาอนุญาตให้นักศึกษาทำ
การเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานประกอบการของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้
ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลิกิจวัฒนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

เอกสาร โทร. 3266052-6101 ต่อ 663, 642 ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่โทรสาร. 3269040 อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	นางสาวบุญเจือ ช่างต่อ
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ.2494
สถานที่เกิด	จังหวัดปราจีนบุรี
ประวัติการศึกษา	พ.ศ.2519 ปริญญาตรี ศิลปศาสตร์ มนุษยศาสตร์ (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประวัติการทำงาน	พ.ศ.2520 อาจารย์ 1 ระดับ 3 วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2522 หัวหน้าแผนกวิชาภาษาอังกฤษ วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา พ.ศ.2527 หัวหน้างานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา พ.ศ.2537 หัวหน้างานแนะแนวอาชีพ และจัดหางาน วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา พ.ศ.2539 หัวหน้างานปกครอง วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา พ.ศ.2540 หัวหน้างานหลักสูตรพิเศษ วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา
ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	อาจารย์ 2 ระดับ 7 วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้